فردای بازارها

مرجع فرصت‌های سرمایه‌گذاری

شماره ۲۶ – شنبه ۳۰ آبان
۶۱صفحه مجله موبایلی

جهان ۲۰۲۷ چگونه خواهد بود؟

پیام ۱۰۳ مقاله اکونومیست

شبیه‌سازی کاریکاتوری «یالتا»

پرونده هفته
صفحات ۱۶ تا ۳۹

- برنده پنهان بازارها در آبان — صفحه ۵
- رکود اقتصادی ۱۷ ماهه شد — صفحه ۴
- کاهش شتاب صعودی بورس — صفحه ۶
- شوک جهانی به بازار طلا — صفحه ۱۱
- سه دلیل جهانی ریزش کمتر دلار — صفحه ۱۲
- ماه احیای سیاستگذاری پولی — صفحه ۱۴
- سیگنال پنهان نقدینگی به مسکن — صفحه ۱۳
- با ۵۰۰ میلیون تومان چه بخریم — صفحه ۵۲
- خودکشی دسته‌جمعی در بازارها — صفحه ۴۳
- طلا کی به اوج تاریخی برمی‌گردد — صفحه ۴۴
- انگیزه پنهان روسیه در جنگ — صفحه ۴۵
- نفت عراق جایگزین نفت ایران؟ — صفحه ۴۶
- عقبگرد بزرگ از سهام تکنولوژی — صفحه ۴۸
- پایان سلطنت ایلان ماسک — صفحه ۴۹
- ریسک‌پذیر هستی یا ریسک‌گریز؟ — صفحه ۵۱
- آینده بازارها از نگاه خبره‌ها — صفحه ۵۳

بازارهای داخلی:

بورس تهران
۸,۳۹۲,۰۱۸ واحد
۰/۴- درصد

دلار مرکز مبادله
۱۹۳,۶۳۳ تومان
۱ درصد

سکه امامی
۲۴۹,۵۰۰,۰۰۰ تومان
۱/۸- درصد

نرخ بهره (اخزا)
۴۳/۵ درصد
۱/۱ واحد درصد

انرژی:

نفت خام آمریکا
۸۲/۵ دلار بر بشکه
۵/۵- درصد

نفت خام برنت
۹۱/۶ دلار بر بشکه
۴/۴- درصد

گاز طبیعی اروپا
۸۲/۵ یورو بر ttf
۹/۳- درصد

بنزین آمریکا
۲/۵ دلار بر گالن
۴/۴- درصد

فلزات گرانبها:

طلای جهانی
۳,۵۵۹ دلار بر اونس
۸/۳- درصد

نقره
۴۱/۶ دلار بر اونس
۱۴/۷- درصد

پلاتین
۱,۳۰۱ دلار بر اونس
۱۲/۶- درصد

پالادیوم
۹۰۱ دلار بر اونس
۱۰/۶- درصد

فلزات پایه:

مس
۱۲,۱۷۳ دلار بر تن
۸/۹- درصد

آلومینیوم
۲,۸۳۶ دلار بر تن
۵/۷- درصد

فولاد CIS
۴۴۹/۲ دلار بر تن
۱/۱- درصد

روی
۳,۴۸۰ دلار بر تن
۶- درصد

سهام، ارز و کریپتو جهانی:

اس‌اندپی ۵۰۰ آمریکا
۷,۱۲۹ واحد
۵/۷- درصد

نزدک ۱۰۰ آمریکا
۲۶,۱۲۷ واحد
۶/۵- درصد

استاکس ۶۰۰ اروپا
۶۲۷ واحد
۵/۶- درصد

نیکی ژاپن
۵۶,۴۳۷ واحد
۷/۷- درصد

شانگهای چین
۳,۵۳۴ واحد
۲/۸- درصد

کاسپی کره
۴,۸۷۰ واحد
۸- درصد

شاخص دلار
۱۰۳/۵ واحد
۰/۲ درصد

بیت‌کوین
۶۱,۵۴۴ دلار
۹/۹- درصد

مهم‌ترین رویدادهایی که سرمایه‌گذاران در هفته آینده رصد می‌کنند

- آیا پس از نشست رهبران چین، آمریکا و روسیه پیامی به ایران می‌رسد؟
- رصد عملیات بازار باز پس از تصمیمات تازه سیاستی بانک مرکزی
- احتمال انتشار آمار تورم ماه آبان
- افزایش زدوخوردها در خلیج فارس و بین یمن و عربستان مهار می‌شود؟
- میانجی‌گرها بین ایران و آمریکا فعال‌تر می‌شوند یا گزینه‌های نظامی؟
- واکنش بورس و طلا به ریزش شدید بازار جهانی در پایان هفته

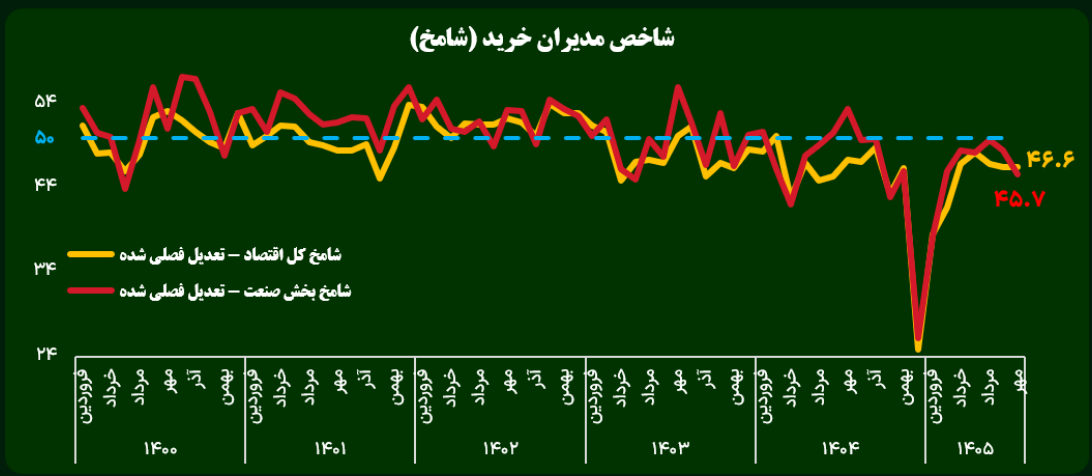
دوشنبه
- آمار شامخ بخش خدمات اس‌اندپی جهانی در ماه نوامبر
- آمار شامخ تولیدات کارخانه‌ای اس‌اندپی جهانی در ماه نوامبر

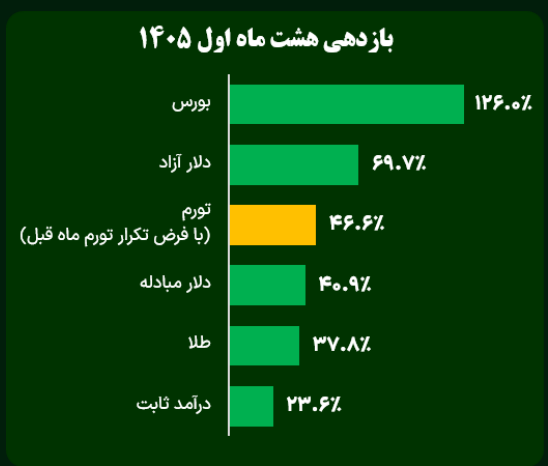
سه‌شنبه
- شاخص اعتماد مصرف‌کننده آمریکا در ماه نوامبر

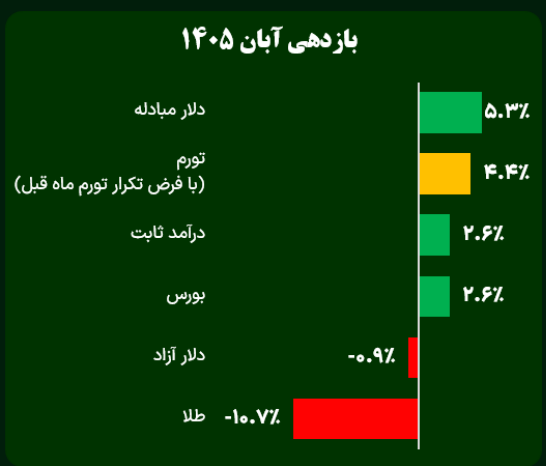
چهارشنبه
- تولید ناخالص داخلی (GDP) آلمان در فصل سوم ۲۰۲۶
- تورم محبوب فدرال رزرو آمریکا (PCE) در ماه اکتبر
- تولید ناخالص داخلی (GDP) آمریکا در فصل سوم ۲۰۲۶
- سفارش کالاهای بادوام آمریکا در ماه اکتبر
- فروش خانه‌های نوساز آمریکا در ماه اکتبر

پنجشنبه
- انتشار گزارش نشست سیاست پولی بانک مرکزی اروپا

بازارهای داخلی

مهم‌ترین موضوعاتی که مدیران سرمایه‌گذاری دنبال می‌کنند

نگاه کلان
- رکود اقتصادی ۱۷ ماهه شد
- برنده پنهان بازارها در آبانماه

ارز و طلا
- شوک جهانی به طلا؛ «طلای مجنون» در قعر جدول بازدهی
- سه دلیل جهانی ریزش کمتر دلار

سهام
- کاهش شتاب بورس در چهارمین ماه صعود پیاپی

بورس کالا
- هفته سرخ بازار کالا؛ قیر در صدر ریزش‌ها

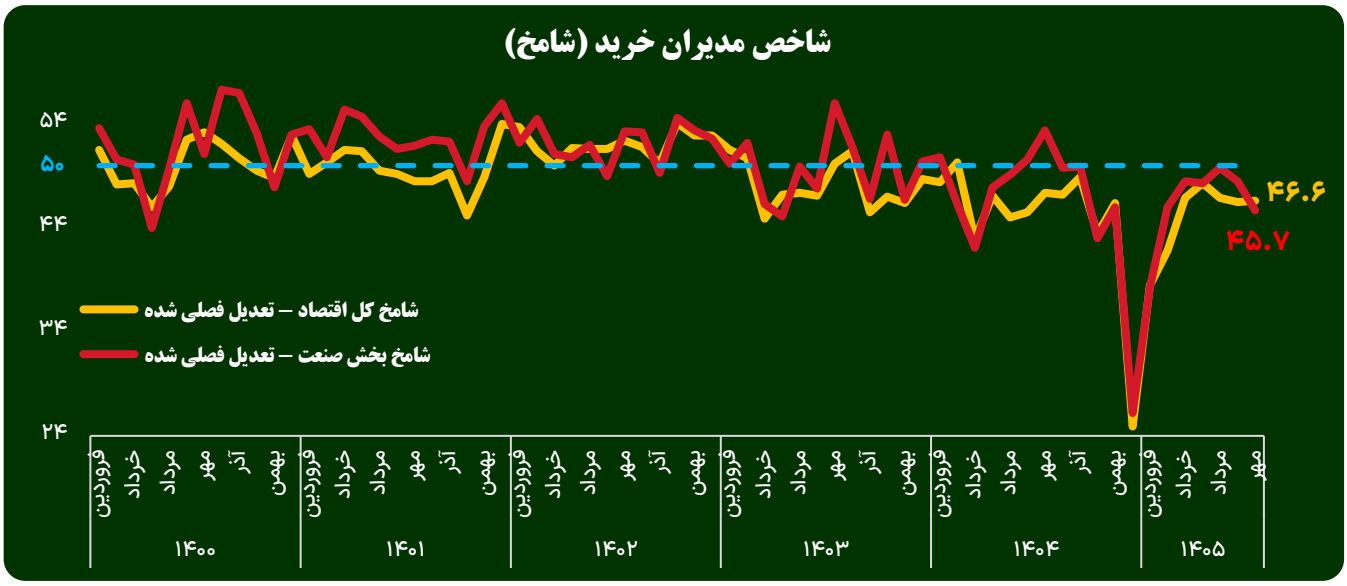
بازار مشتقه
- رونق بازار اختیار معامله در سایه افزایش ریسک سیاسی

مسکن
- تغییر معنادار نسبت بازار ملک به «پول» اقتصاد ایران
- سیگنال پنهان نقدینگی به بازار مسکن

بازار پول
- ماه احیای سیاست‌گذاری پولی

لوازم خانگی
- تداوم سیگنال رکودی از شامخ مهرماه صنعت لوازم خانگی

رکود اقتصادی ۱۷ ماهه شد

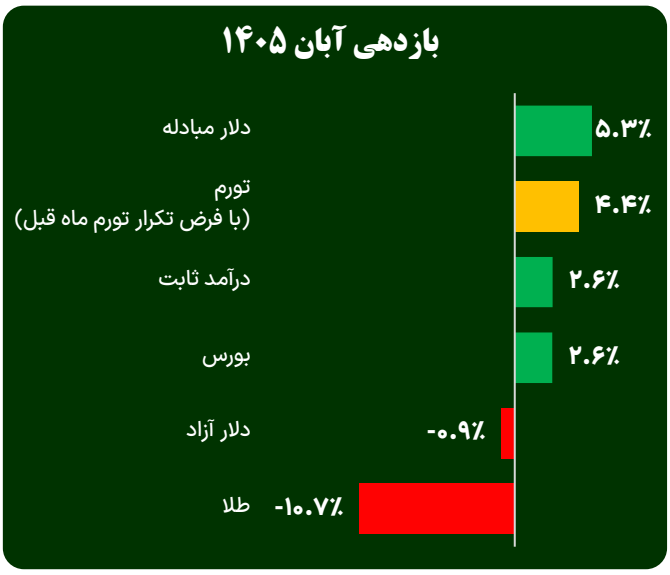
شاخص مدیران خرید (شامخ) زیربخش‌های صنعت، تعدیل فصلی شده، مهر ۱۴۰۵

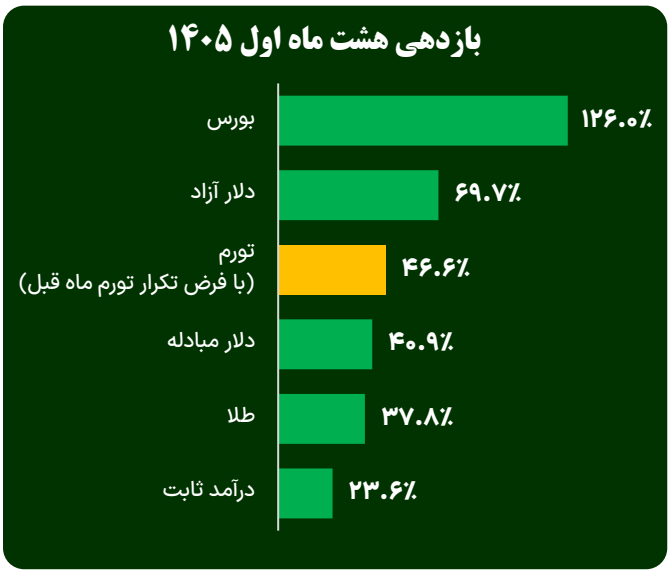
شاخص	صنایع غذایی	صنایع نساجی	پوشاک و چرم	چوب، کاغذ و مبلمان	صنایع فرآورده‌های نفت و گاز	صنایع شیمیایی	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع کانی غیرفلزی	صنایع فلزی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	سایر صنایع
شامخ کل فعالیت	۴۸.۴	۵۲.۸	۳۸.۱	۴۱.۸	۳۳.۰	۴۵.۵	۴۶.۵	۵۶.۳	۴۴.۲	۴۰.۶	۴۲.۰	۳۵.۳
مقدار تولید محصولات	۴۵.۷	۵۹.۲	۳۲.۱	۳۱.۷	۲۴.۴	۴۲.۶	۳۵.۰	۵۳.۰	۴۳.۲	۴۱.۷	۴۲.۷	۴۵.۵
میزان سفارشات جدید	۴۱.۱	۴۵.۰	۳۴.۸	۴۰.۰	۳۳.۲	۴۷.۱	۴۲.۷	۶۴.۰	۳۸.۳	۳۷.۱	۴۱.۰	۳۲.۴
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۱.۵	۵۹.۷	۴۲.۱	۵۵.۹	۴۵.۲	۵۱.۰	۶۵.۹	۶۴.۴	۴۶.۸	۵۲.۱	۴۹.۳	۲۰.۵
موجودی مواد اولیه	۵۷.۷	۴۵.۰	۲۷.۸	۳۴.۶	۱۳.۴	۳۲.۷	۴۴.۹	۵۰.۰	۴۷.۰	۳۰.۲	۲۷.۵	۲۰.۰
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۵.۶	۵۵.۰	۵۲.۸	۵۰.۰	۴۴.۳	۴۸.۷	۵۰.۰	۴۵.۸	۵۰.۸	۴۱.۱	۴۲.۲	۴۵.۵
قیمت خرید مواد اولیه	۹۰.۷	۱۰۰.۰	۸۸.۹	۹۲.۳	۹۲.۹	۹۳.۶	۹۵.۵	۹۵.۸	۹۵.۸	۱۰۰.۰	۹۶.۲	۸۰.۰
موجودی محصول نهایی در انبار	۴۹.۰	۶۵.۰	۳۸.۹	۵۳.۹	۱۷.۹	۴۶.۲	۵۹.۱	۵۰.۰	۵۶.۹	۴۲.۵	۴۶.۱	۴۰.۰
میزان صادرات کالا	۴۲.۹	۴۶.۴	۴۱.۵	۴۶.۶	۲۸.۱	۴۱.۲	۵۶.۷	۵۰.۰	۴۸.۴	۴۱.۴	۴۶.۳	۴۰.۰
قیمت محصولات تولیدشده	۶۶.۷	۱۰۰.۰	۸۰.۶	۷۶.۹	۹۲.۹	۷۰.۵	۷۷.۳	۷۹.۲	۸۱.۹	۸۲.۵	۷۳.۱	۶۰.۰
مصرف حامل‌های انرژی	۵۰.۹	۶۰.۰	۴۴.۳	۶۸.۹	۴۰.۵	۴۷.۴	۴۵.۵	۵۴.۳	۴۳.۳	۵۱.۴	۴۷.۸	۴۳.۱
میزان فروش محصولات	۴۶.۳	۴۴.۱	۳۳.۰	۴۲.۱	۲۱.۴	۳۹.۴	۳۹.۳	۵۴.۶	۴۰.۷	۳۵.۷	۳۹.۴	۳۲.۳
انتظارات تولید در ماه آینده	۵۵.۴	۵۱.۰	۳۸.۸	۴۷.۷	۳۴.۲	۴۳.۶	۶۹.۷	۵۶.۱	۴۴.۶	۴۹.۰	۳۸.۵	۳۴.۰

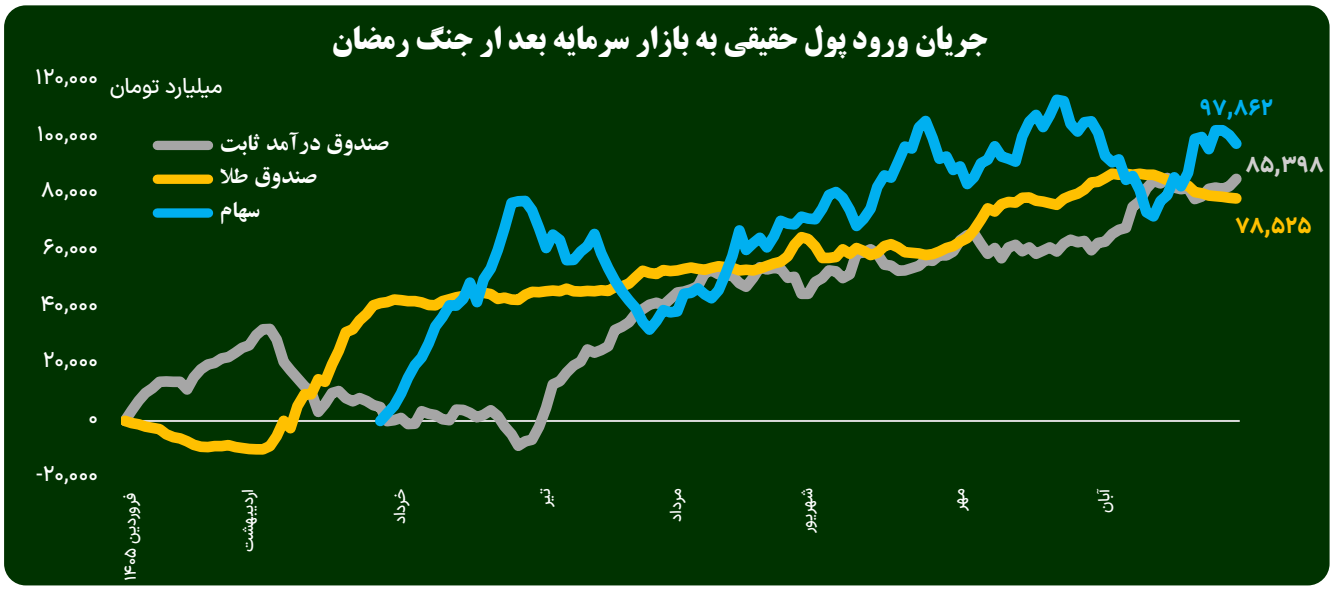
شاخص مدیران خرید (شامخ) کل اقتصاد در مهرماه به ۴۶.۶ رسید و برای هفدهمین ماه پیاپی زیر مرز ۵۰ ماند. شامخ صنعت نیز با ثبت عدد ۴۵.۸، از دوازدهمین ماه متوالی انقباض در این بخش خبر داد. بهبود مقطعی شامخ در میانه تابستان دوام نیاورد. بخشی از آن به ازسرگیری فعالیت بنگاه‌ها پس از اختلالات ناشی از جنگ مربوط بود. ماندن هر دو شاخص زیر مرز ۵۰ در مهر نشان می‌دهد فعالیت بنگاه‌ها نسبت به ماه قبل همچنان کاهش یافته و نشانه‌های خروج از رکود ضعیف است.ضعف تقاضا، سفارش‌های جدید و فروش بنگاه‌ها را محدود کرده است. هم‌زمان، دشواری تأمین مواد اولیه و افزایش هزینه‌های تولید، فشار بر صنعت را بیشتر کرده است. در چنین شرایطی، بنگاه‌ها باید هزینه‌های بالاتر را در بازاری تحمل کنند که ظرفیت محدودی برای فروش بیشتر یا افزایش قیمت دارد.

صنایع از چه رنج می‌برند؟ وضعیت فعالیت صنعتی در مهرماه در میان رشته فعالیت‌های مختلف، ناهمگون بوده است. این تفاوت‌ها نشان می‌دهد که چشم‌انداز تولید در مهرماه به‌شدت به شرایط خاص هر رشته فعالیت و میزان دسترسی آن به نهاده‌ها و بازار فروش وابسته است. بر اساس شاخص کل زیربخش‌های تعدیل شده فصلی، صنایع کانی غیرفلزی با شاخص ۵۶.۳ و صنایع نساجی با شاخص ۵۲.۸، در محدوده بالاتر از مرز خنثی قرار گرفته‌اند. یکی از نکات مهم مشترک میان زیربخش‌ها، پایین بودن شاخص موجودی مواد اولیه است. این شاخص در بیشتر رشته فعالیت‌ها، به استثنای صنایع غذایی و صنایع کانی غیرفلزی، پایین‌تر از مرز خنثی ۵۰ قرار دارد. در مقابل شاخص قیمت خرید مواد اولیه در صنایع نساجی و صنایع ماشین‌سازی و لوازم خانگی به ۱۰۰ رسیده است. این ترکیب، فشار تامین و هزینه نهاده‌ها را در بسیاری از رشته فعالیت‌ها برجسته می‌کند.

برنده پنهان بازارها در آبانماه

دلار مبادله در ادامه سیاست‌های ارزی، در آبان‌ماه صدرنشین بازدهی شد، اما سرمایه‌گذاران امکان خرید مستقیم آن را به‌عنوان یک دارایی ندارند. رشد ۵.۳ درصدی این نرخ، در ماهی که دلار آزاد عقب نشست و طلا افت سنگینی داشت، از تغییر آرایش بازارها خبر می‌دهد. بورس نیز به صعود ادامه داد، هرچند سرعت رشدش کاهش یافت. این ترکیب سه پیام دارد.

طلا؛ ضربه از بیرون، فشار از داخل: بازار جهانی این بار به زیان دارندگان طلا عمل کرد. طلای جهانی که در دوره‌های گذشته بخشی از بازده سرمایه‌گذاران ایرانی را ساخته بود، اکنون فشار فروش را تشدید کرده است. هم‌زمان، عقب‌نشینی دلار آزاد اثر افت جهانی را تقویت کرد تا طلا با کاهش حدود ۱۰.۷ درصدی، ضعیف‌ترین عملکرد را میان گزینه‌های مقایسه‌شده ثبت کند.

انعکاس ترمز انتظارات تورمی در عملکرد آبان‌ماه بازارها: سیاست‌های پولی و فضای میانجیگری، ترمز انتظارات تورمی را تا حدودی کشید. اثر این تغییر در کاهش دلار آزاد نمایان شد و فشار بیشتری بر طلا گذاشت. بورس نیز با وجود ادامه رشد، نتوانست جهشی هم‌اندازه ماه‌های قبل داشته باشد. بازارها همچنان تحولات سیاسی را دنبال می‌کنند و تغییر احتمالات می‌تواند جهت معاملات را جابه‌جا کند. همین ناپایداری، افق تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران را کوتاه نگه داشته است.

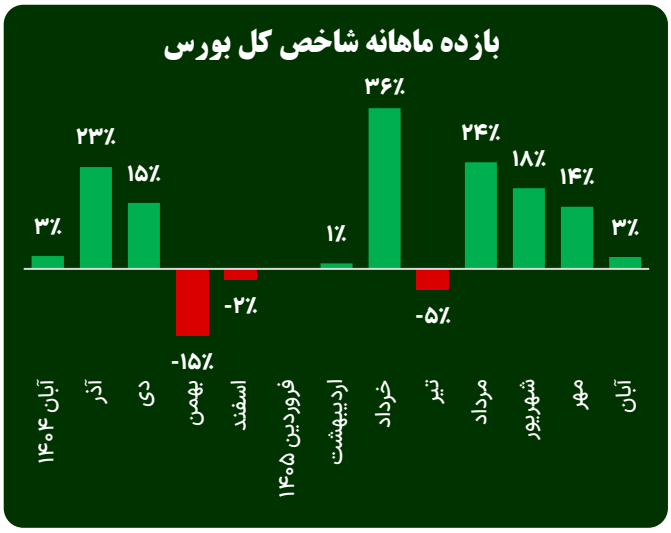
پول به سهام متمایل شد: جریان تجمعی ورود پول حقیقی به بازار سرمایه نشان می‌دهد سهام دوباره فاصله خود را با صندوق‌های طلا و درآمد ثابت افزایش داده است. رقم تجمعی سهام به حدود ۹۷.۹ همت رسیده و درآمد ثابت و طلا به‌ترتیب نزدیک ۸۵.۴ و ۷۸.۵ همت قرار دارند. البته این جابه‌جایی‌ها همچنان با غلبه نگاه کوتاه‌مدت سازگار است.

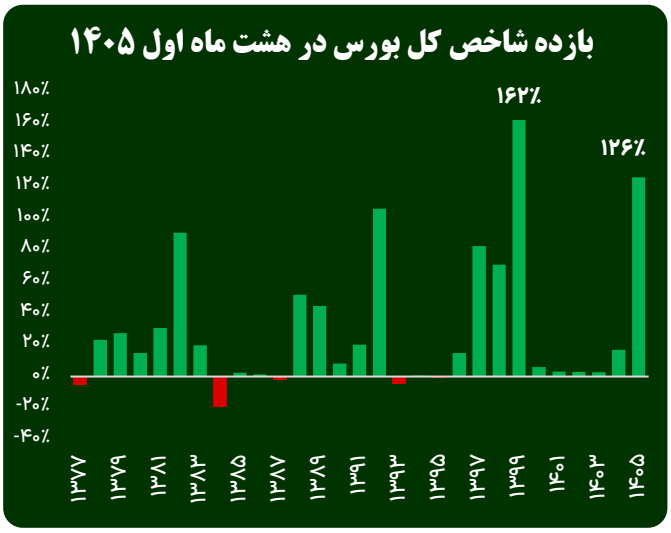
درآمد ثابت نیز پس از ماه‌ها عقب‌ماندن از تورم و بازارهای دارایی، در آبان موقعیت قابل‌قبول‌تری پیدا کرد. بازده حدود ۲.۶ درصدی آن، هم‌زمان با افت ارز و طلا، جذابیت نسبی این گزینه را افزایش داد.

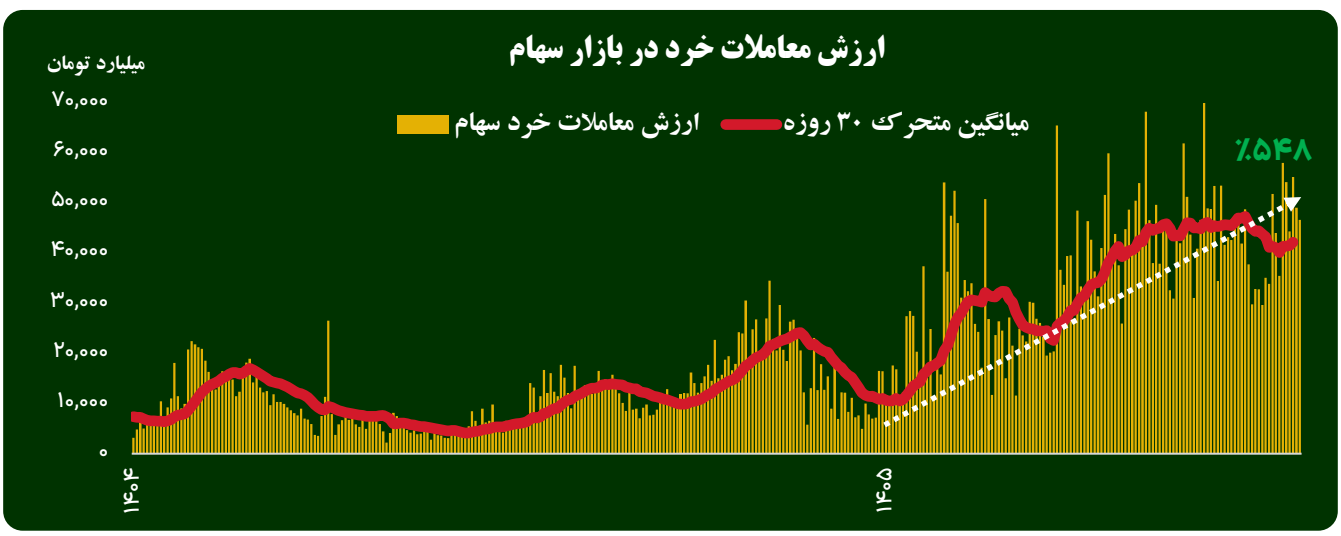
آبان ۱۴۰۵

شاخص کل بورس	شاخص هم‌وزن بورس	میانگین روزانه ارزش معاملات	ورود پول حقیقی
٪۲/۷	٪۸	۴۲,۸۰۰ میلیارد تومان	−۳۷۵۰ میلیارد تومان

کاهش شتاب بورس در چهارمین ماه صعود پیاپی

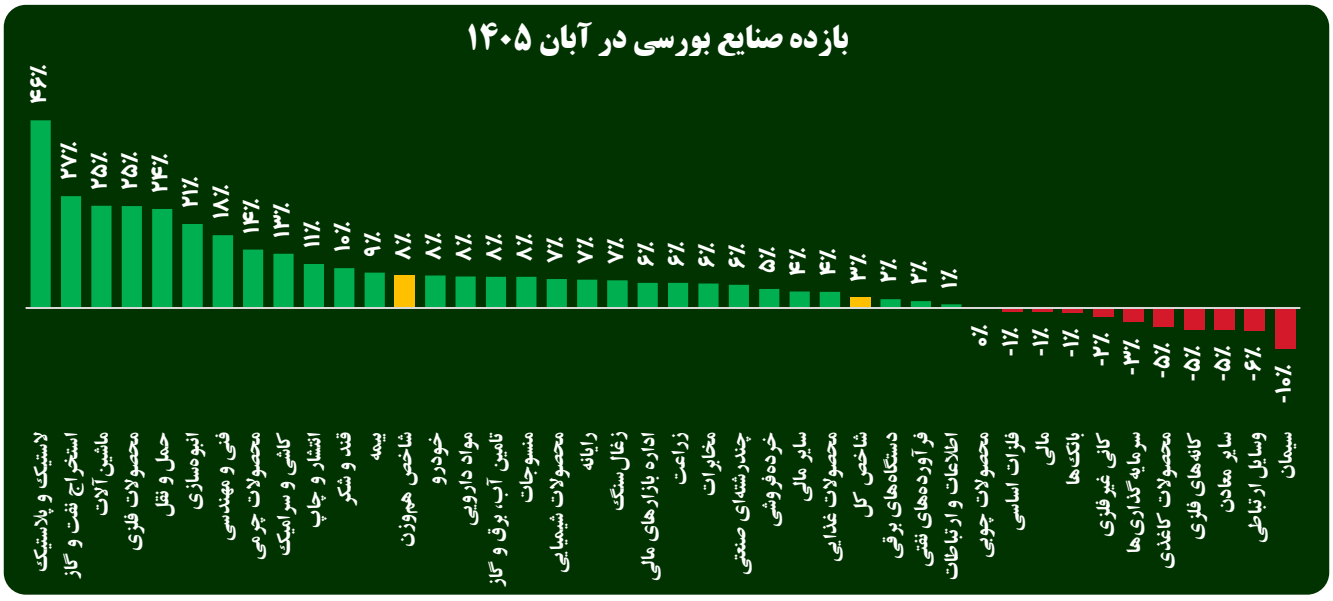
بورس تهران آبان را با رشد ۲.۷ درصدی شاخص کل و افزایش ۸ درصدی شاخص هم‌وزن پشت سر گذاشت. چهارمین ماه صعود پیاپی، یازدهی هشت‌ماهه شاخص کل را به ۱۲۶ درصد رساند، اما کاهش سرعت رشد و نوسان‌های پرتعداد نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران درباره ادامه مسیر اتفاق‌نظر ندارند.

چه چیزی خریداران را امیدوار نگه می‌دارد؟ سیگنال‌های غیراقتصادی، به‌ویژه اخبار میانجیگری و کاهش احتمال تشدید درگیری، می‌توانند با کاهش ریسک ادراک‌شده، تقاضای سهام را تقویت کنند. تداوم سیاست‌های اقتصادی موثر بر درآمد و سود شرکت‌ها نیز پشتوانه دیگری برای بازار سهام است. در این میان رقابت سفته‌بازانه میان بازارها در کوتاه‌مدت جریان پول را جابه‌جا می‌کند. کاهش جذابیت مقطعی ارز و طلا می‌تواند بخشی از نقدینگی را به سهام متمایل کند، هرچند تغییر انتظارات ممکن است این مسیر را دوباره معکوس کند.

محاصره اقتصادی؛ ریسکی که در عملکرد شرکت‌ها آشکار می‌شود: ابهام اصلی، مدت تداوم محاصره اقتصادی و پیامد آن برای فعالیت واقعی بنگاه‌هاست. محدودیت تامین مواد اولیه، دشواری تجارت، افزایش هزینه‌ها و اختلال در فروش می‌توانند بخشی از منفعت رشد نرخ ارز و قیمت محصولات را جذب کنند. سرمایه‌گذار هنوز نمی‌داند این فشارها تا چه مدت ادامه دارند و با چه شدتی در گزارش‌های مالی نمایان می‌شوند. همین ابهام، در کنار اخبار متغیر سیاسی، به تقابل خریداران و فروشندگان و نوسان‌های مکرر بورس دامن زده است.

دماسنج رونق بورس هنوز گرم است: میانگین روزانه ارزش معاملات خرد سهام در آبان به حدود ۴۲.۸ هزار میلیارد تومان رسید و تعداد سهامداران فعال هفتگی از ۱.۲ میلیون نفر گذشت. حفظ گردش بالای معاملات، نشانه مثبتی از مشارکت سرمایه‌گذاران و ظرفیت جذب عرضه‌هاست. دوام این وضعیت می‌تواند پشتوانه حرکت بازار باشد، هرچند مسیر سودآوری شرکت‌ها همچنان به سرنوشت محدودیت‌های اقتصادی وابسته است.

سبقت کوچک‌ترها در بورس آبان

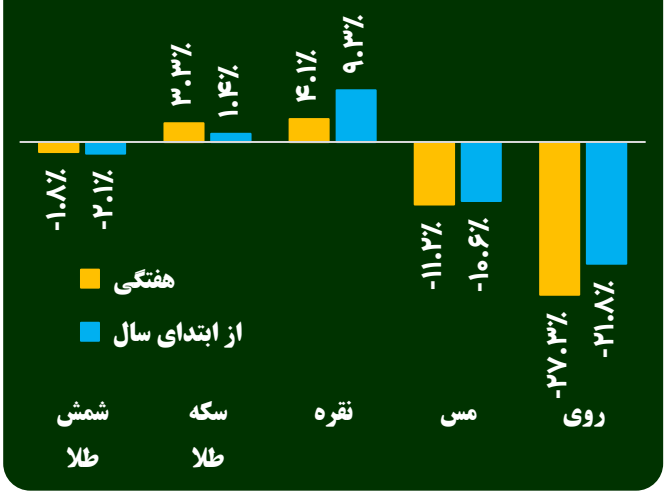

شاخص کل بورس در آبان ۲.۶ درصد رشد کرد، اما بازدهی ۸ درصدی شاخص هم‌وزن از پیشتازی سهام کوچک‌تر خبر داد. گستردگی این حرکت در عملکرد صنایع نیز مشهود بود. مجموعا ۲۶ صنعت از میان ۴۰ صنعت بررسی‌شده، بازدهی بیشتری از شاخص کل ثبت کردند. لاستیک و پلاستیک با جهش ۴۶ درصدی صدرنشین شد و گروه‌هایی مانند ماشین‌آلات، انبوه‌سازی، محصولات چرمی، انتشار و قند و شکر نیز رشد دورقمی داشتند. این ترکیب نشان می‌دهد تقاضا میان صنایع بیشتری توزیع شده و کوچک‌ترها سهم پررنگ‌تری از صعود گرفته‌اند. جابه‌جایی کوتاه‌مدت پول، سیگنال‌های غیراقتصادی و تداوم سیاست‌های اقتصادی بر انتخاب صنایع اثرگذارند و بلاتکلیفی درباره مدت محاصره اقتصادی و پیامدهای آن برای تولید و سودآوری بنگاه‌ها همچنان زمینه‌ساز زد و خورد روی تابلوی بورس است..

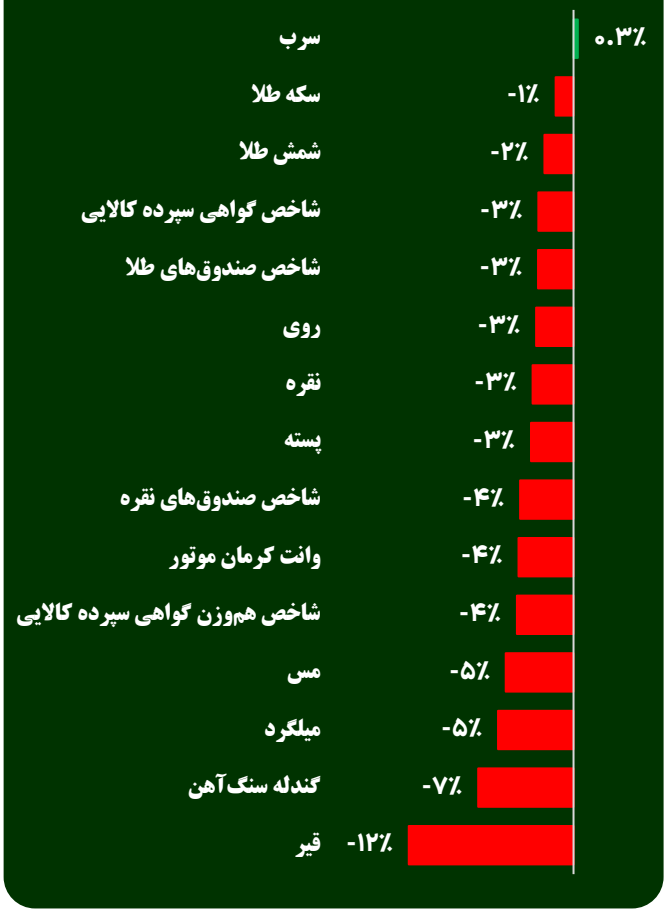

هفته سرخ بازار کالا؛ قیر در صدر ریزش‌ها

میانگین حباب گواهی‌های سپرده

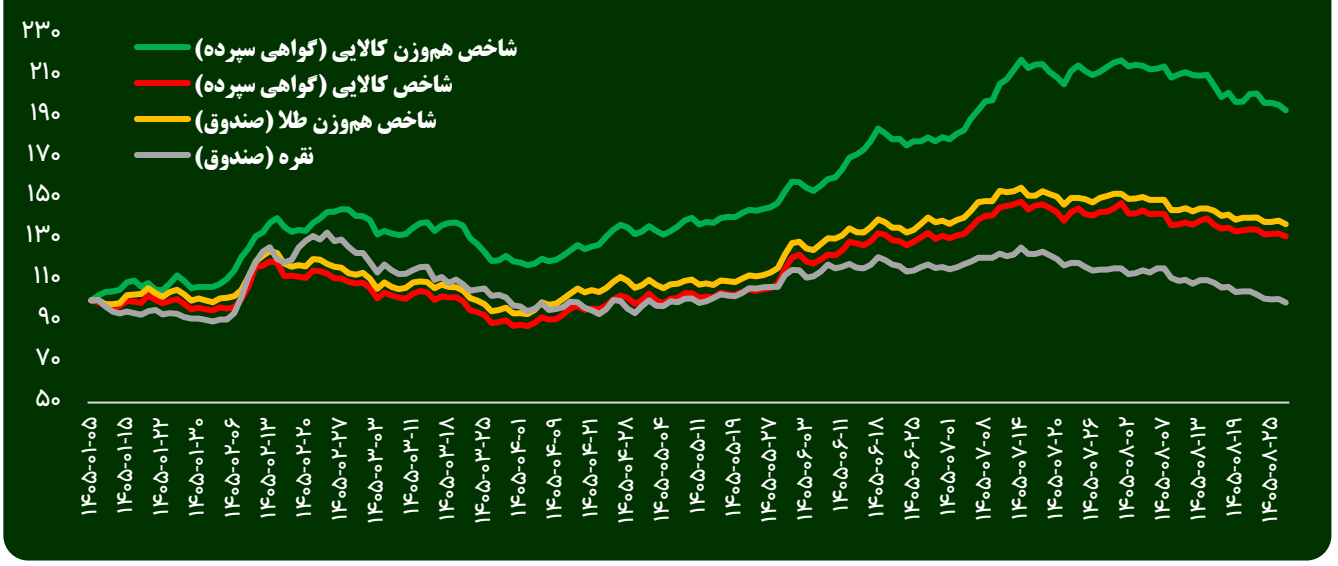
عملکرد گواهی‌های سپرده کالا در هفته گذشته

نسبت قیمت در بورس کالا به بازار فیزیکی

شاخص‌های بازار کالا

روند نزولی بازار کالا در هفته گذشته نیز ادامه یافت. قیر با افت نزدیک به ۱۲ درصد، بیشترین کاهش قیمت را تجربه کرد و پس از آن، سنگ‌آهن و میلگرد از زنجیره فولاد با بازدهی منفی حدود ۶ درصد در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند.

گواهی سپرده وانت KMC نیز برای چندمین روز متوالی در کف دامنه نوسان محدود یک‌درصدی معامله شد؛ اتفاقی که نشان می‌دهد آفت محدودیت دامنه نوسان از بازار سهام به بورس کالا نیز سرایت کرده است.

در این میان، طلا و صندوق‌های طلا با وجود ثبت بازدهی منفی حدود ۲ درصد، نسبت به سایر گواهی‌های سپرده عملکرد بهتری داشتند. این موضوع با توجه به حباب قیمتی قابل‌توجهی که در شماره پیشین مجله به آن اشاره شد، قابل تأمل است. سرب نیز تنها فلزی بود که بازدهی مثبت ثبت کرد؛ آن هم تنها ۰.۳۱ درصد. با توجه به تداوم افت قیمت کالاها در بازارهای جهانی، به نظر می‌رسد بازار کالایی داخل در هفته آینده نیز همچنان تحت فشار باقی بماند.

مس و مولیبدن؛ دو محصول با محرک‌های متفاوت قیمت

۱. تولید مس از سنگ سولفیدی

۲. شاخه مولیبدن در برخی معادن مس

مولیبدن: مصرف در فولادهای آلیاژی و صنایع انرژی

۳. تولید مس از سنگ اکسیدی

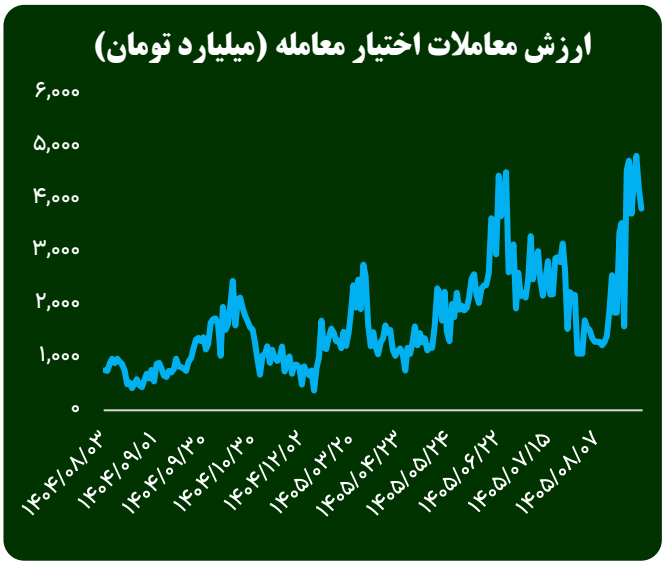

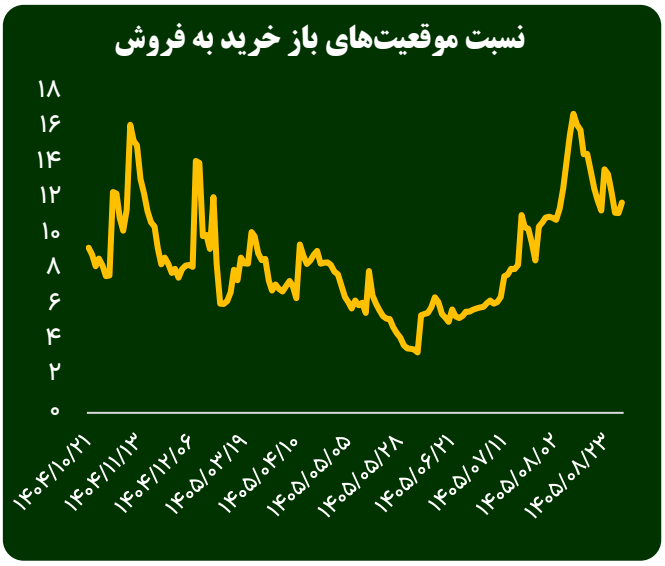
اضافه‌شدن دو محصول جدید از زنجیره ارزش صنعت مس به فهرست گواهی‌های سپرده کالایی بورس کالا بهانه‌ای شد تا در این گزارش به بررسی سه محصولی بپردازیم که اکنون امکان معامله آن‌ها در قالب گواهی سپرده وجود دارد: کاتد مس، کنسانتره مس و اکسید مولیبدن. این سه محصول اگرچه از نظر تولید به یکدیگر مرتبط‌اند، اما عوامل تعیین‌کننده عرضه، تقاضا و قیمت آن‌ها متفاوت است؛ تفاوتی که شناخت آن برای سرمایه‌گذاران اهمیت دارد

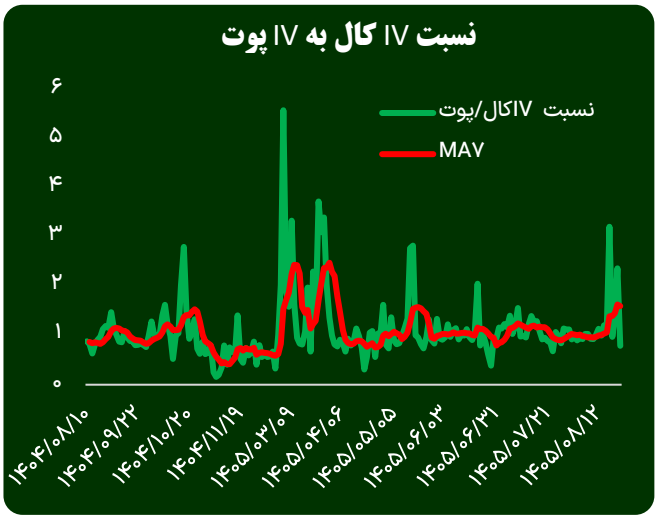
کاتد مس؛ وابسته به چرخه اقتصاد جهانی: کاتد مس محصول نهایی پالایش مس و مهم‌ترین مرجع قیمتی این بازار است. تقاضای آن عمدتاً از فعالیت صنایع، ساخت‌وساز و توسعه مراکز داده تأثیر می‌پذیرد. بنابراین، رشد اقتصاد جهانی و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها می‌تواند قیمت مس را تقویت کند؛ در مقابل، کاهش فعالیت صنعتی، معمولاً فشار نزولی ایجاد می‌کند. در سمت عرضه نیز اختلال در معادن و کاهش عیار سنگ معدن اهمیت دارند. برای سرمایه‌گذار، روند موجودی انبارهای بورس‌های فلزی نیز شاخص مهمی از وضعیت کوتاه‌مدت بازار است؛ زیرا کاهش موجودی می‌تواند نشانه محدودتر شدن عرضه قابل‌دسترس باشد.کنسانتره مس یک مرحله قبل از تولید کاتد قرار دارد و ماده اولیه کارخانه‌های ذوب است. قیمت آن به قیمت جهانی مس وابسته است، اما دقیقاً هم‌مسیر با کاتد حرکت نمی‌کند. تفاوت اصلی به هزینه‌های ذوب و پالایش یا TC/RC مربوط می‌شود. زمانی که کنسانتره کمیاب باشد، رقابت کارخانه‌های ذوب برای خرید خوراک افزایش می‌یابد و TC/RC معمولاً کاهش پیدا می‌کند. در چنین شرایطی، ارزش کنسانتره نسبت به مس تصفیه‌شده می‌تواند افزایش یابد، حتی اگر قیمت جهانی کاتد تغییر چندانی نکند. بنابراین، برای تحلیل قیمت کنسانتره باید علاوه بر بازار مس، تعادل عرضه معادن و تقاضای کارخانه‌های ذوب را نیز بررسی کرد.

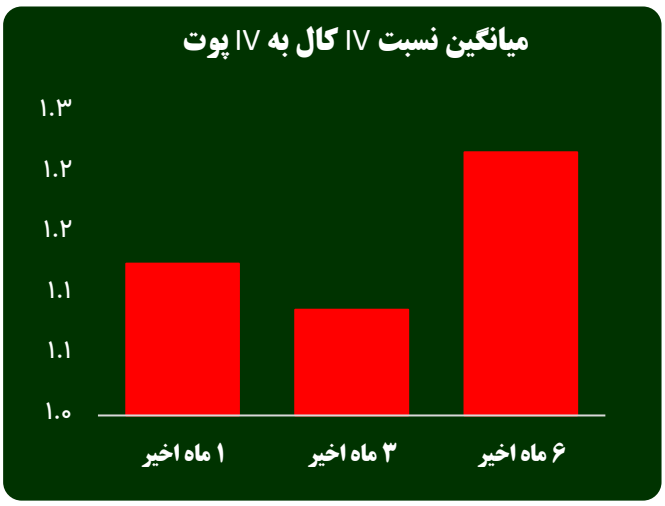
اکسید مولیبدن؛ بازاری متفاوت از مس: اکسید مولیبدن بازار متفاوتی دارد. مولیبدن در بخشی از معادن مس به‌عنوان محصول جانبی استخراج می‌شود، اما مصرف اصلی آن در تولید فولادهای آلیاژی مقاوم در برابر حرارت و خوردگی است. به همین دلیل، تقاضای آن بیشتر به وضعیت صنایع فولادهای خاص، انرژی و تجهیزات صنعتی وابسته است تا مصرف عمومی مس. از سوی دیگر، چون بخش قابل‌توجهی از عرضه مولیبدن حاصل استخراج مس است، افزایش قیمت مولیبدن لزوماً به رشد سریع تولید آن منجر نمی‌شود. این ویژگی می‌تواند در دوره‌های افزایش تقاضا، نوسانات قیمت مولیبدن را تشدید کند. در مجموع، هر سه محصول از محرک‌های قیمتی متفاوتی تأثیر می‌پذیرند. کاتد به چرخه اقتصاد جهانی، کنسانتره به وضعیت عرضه خوراک کارخانه‌های ذوب و اکسید مولیبدن به تقاضای فولادهای آلیاژی حساس‌تر است. بنابراین، سرمایه‌گذاری در گواهی سپرده هر محصول نیازمند بررسی مستقل عرضه، تقاضا و شرایط معاملاتی آن است.

رونق بازار اختیار معامله در سایه افزایش ریسک سیاسی

بازار اختیار معامله در یک ماه منتهی به ۲۷ آبان، پس از دوره‌ای از رکود نسبی، بار دیگر مورد توجه فعالان بازار قرار گرفت. میانگین روزانه ارزش معاملات به حدود ۲.۸ همت رسید که نسبت به ماه قبل، رشد ۸ درصدی را نشان می‌دهد. با وجود افزایش گردش معاملات، مجموع موقعیت‌های باز نسبت به یک ماه قبل حدود ۱۰ درصد کاهش یافت و به ۲۵۴ میلیون قرارداد رسید که سررسید برخی زنجیره‌ها در این کاهش مؤثر بود. اختیارهای خرید نیز با سهم نزدیک به ۸۸ درصدی از ارزش معاملات، همچنان بخش غالب بازار را تشکیل دادند.

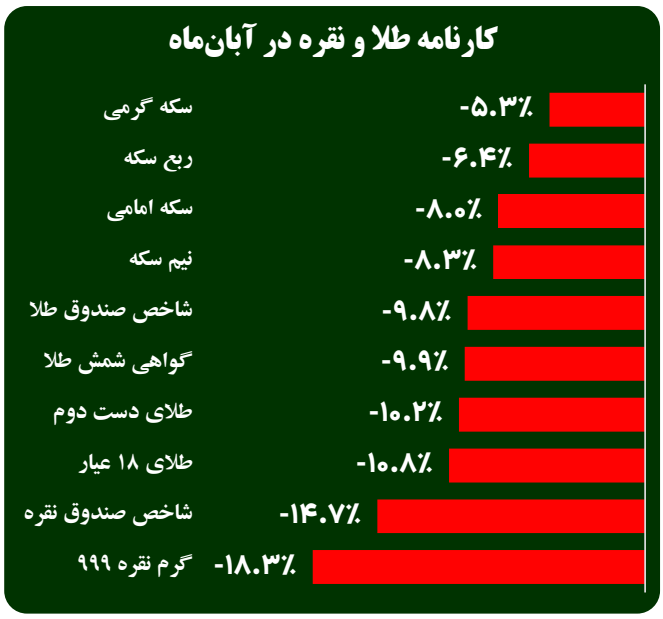
افزایش تقاضا برای پوشش ریسک در کنار تداوم معاملات کال

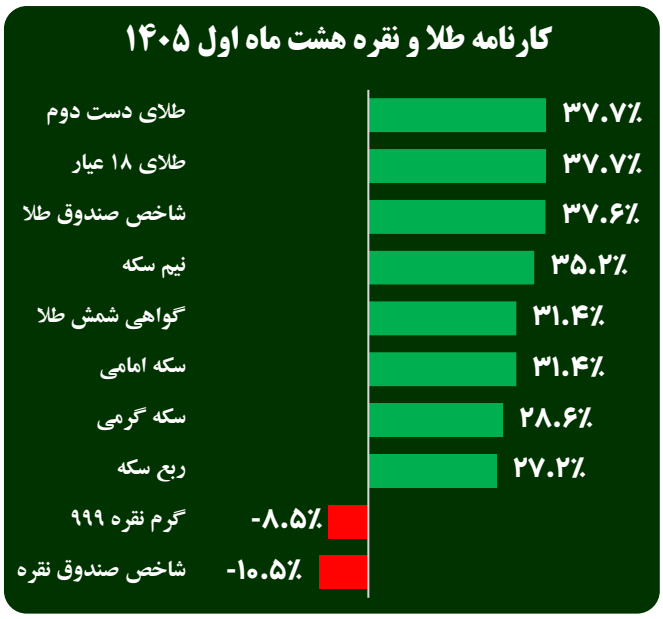
در هفته منتهی به ۲۷ آبان، ارزش معاملات با رشد ۳,۷ درصدی نسبت به هفته قبل، به رکورد جدید ۲۱ همت رسید و در تمام روزهای هفته بالاتر از ۳ همت باقی ماند. هم‌زمان با افزایش ریسک‌های سیاسی، ارزش معاملات اختیارهای فروش حدود ۸۳ درصد افزایش یافت و نسبت ارزش معاملات کال به پوت از ۱۲,۸ به ۶,۸ کاهش پیدا کرد. این تغییر، در کنار گران‌تر شدن اختیارهای فروش در روزهای پایانی، نشان می‌دهد بازار از یک‌سو ریسک نزولی را جدی‌تر قیمت‌گذاری می‌کند و از سوی دیگر، همچنان بخش عمده معاملات در اختیار قراردادهای خرید قرار دارد. موقعیت‌های باز نیز پس از افت ناشی از سررسید هفته قبل، به ۲۵۴ میلیون قرارداد بازگشت. تثبیت ارزش معاملات در این سطوح، ضرورت توجه بیشتر نهاد ناظر و سایر فعالان بازار سرمایه به توسعه زیرساخت‌ها و تعمیق بازار اختیار معامله را بیش از گذشته آشکار می‌کند، همچنین با توجه به افزایش ریسک‌ها و وجود تجربیاتی پیشین بهتر است نهاد ناظر برنامه‌ی خود در صورت تعطیلی مجدد بازار و تعیین تکلیف قراردادهای اختیار معامله را بیان دارد.

*نوسان ضمنی (IV) نشان‌دهنده میزان نوسانات احتمالی قیمت دارایی پایه در آینده است که از قیمت فعلی قراردادهای اختیار معامله استخراج می‌شود.

آبان ۱۴۰۵	طلا ۱۸ عیار	سکه امامی	سکه گرمی	گواهی شمش طلا	صندوق‌های طلا	نقره	صندوق‌های نقره
	٪-۱۰/۸	٪-۸	٪-۵/۳	٪-۱۰	٪-۹/۸	٪-۱۸/۳	٪-۱۴/۷

شوک جهانی به طلا؛ «طلای مجنون» در قعر جدول بازدهی

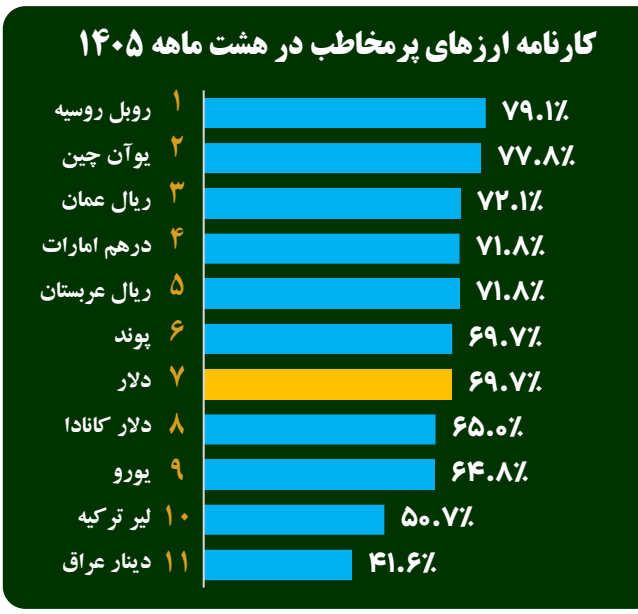

بازار طلا و نقره آبان را زیر فشار افت قیمت‌های جهانی منفی به پایان رساند. طلای ۱۸ عیار ۱۰.۸ درصد عقب نشست و شاخص صندوق‌های طلا با افت کمتر ۹.۸ درصد کاهش یافت. شدت شوک جهانی در نقره بیشتر بود. قیمت نقره ۹۹۹ با افت ۱۸.۳ درصدی همراه شد و صندوق‌های نقره ۱۴.۷ درصد از ارزش خود را از دست دادند. همین نوسان‌های شدید، لقب «طلای مجنون» را برای نقره ساخته است. افت آبان، کارنامه هشت‌ماهه این بازارها را نیز تحت‌تاثیر قرار داد. بازدهی طلای ۱۸ عیار به ۳۷.۷ درصد رسید و نقره زیان ۸.۵ درصدی ثبت کرد. تورم ۴۶.۶ درصدی این دوره نشان می‌دهد هر دو فلز در حفظ قدرت خرید سرمایه‌گذاران عقب مانده‌اند.

آبان ۱۴۰۵	دلار آزاد	دلار مبادله	شکاف ارزی	دلار تتر	یورو
	٪-۰/۹	٪۵/۳	٪۳۹/۸	٪-۰/۸	٪-۲/۶

سه دلیل جهانی ریزش کمتر دلار

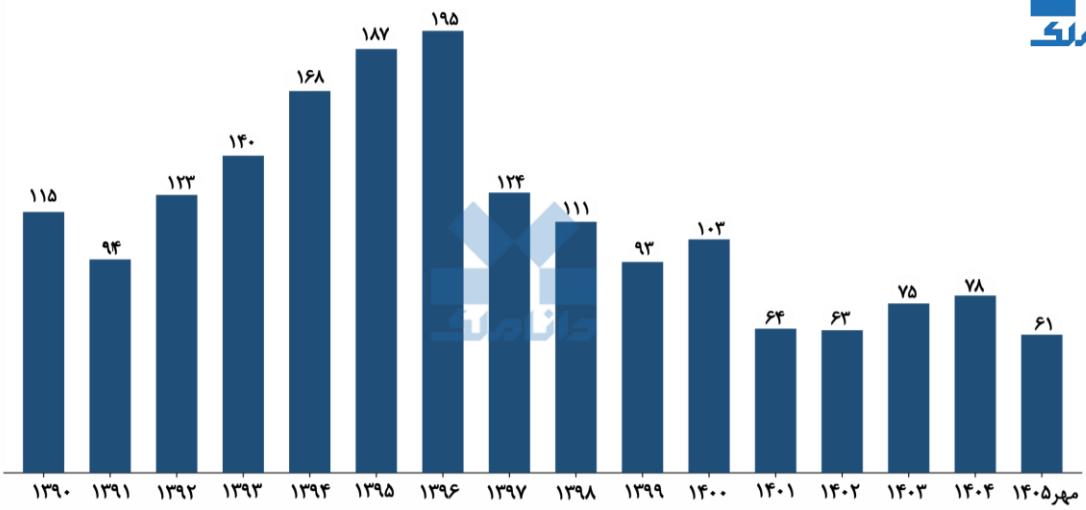

ارزهای پرمخاطب آبان را کاهش پشت سر گذاشتند. دلار هم با افت ۰.۹ درصدی مواجه شد اما نسبت به دیگر ارزها مقاومت بیشتری نشان داد. لیر ترکیه متاثر از قیمت نفت ۲.۹ درصد عقب نشست. فشار اختلال تجارت ناشی از بسته‌بودن هرمز، اقتصادهای منطقه را آسیب‌پذیرتر کرد تا ارز این کشورها افت بیشتری را نسبت به دلار تجربه کنند. در این میان تشدید جنگ روسیه و اوکراین نیز بر روبل فشار آورد و اعتراضات فرانسه به نگرانی‌های یورو و پوند افزود. دلار اما از سه مسیر شرایط بهتری را تجربه کرد. افزایش قیمت نفت می‌تواند درآمد صادراتی آمریکا و تقاضای معاملاتی دلار را تقویت کند. آشفتگی اروپا نیز جذابیت نسبی ارز آمریکا را بالا برد و انتظار افزایش نرخ بهره فدرال رزرو پشتوانه دیگری ساخت تا در این ماه دلار به زعم افت ماهانه نسبت به دیگر ارزهای پرمخاطب جایگاه بهتری در جدول بازده ماهانه به خود اختصاص دهد.

تحلیل ۳۶۰ درجه
بازار اختیار معامله با ره‌آورد
ماشین‌حساب بلک‌شولز
پوشش کامل اختیار معامله بورس کالا
زنجیره جامع قراردادها (Option Chain)
۱۵ استراتژی آماده برای شروع معامله
طراحی استراتژی برای سهام، صندوق‌ها و بورس کالا
اشتراک سالانه و ۳ ماهه
کد تخفیف ٪۳۰
خرید اشتراک اختیار معامله ره‌آورد
FAOPT30 <<

تغییر معنادار نسبت بازار ملک به «پول» اقتصاد ایران

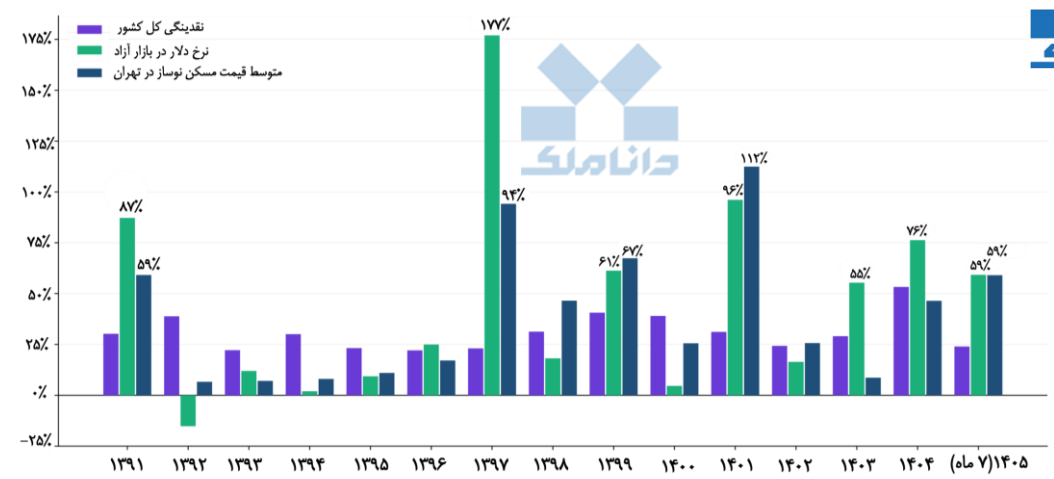
نسبت نقدینگی کل کشور به متوسط قیمت آپارتمان نوساز در تهران (میلیون مترمربع)

فرض کنید تمام پولی که در اقتصاد ایران وجود دارد را جمع کنیم و بخواهیم با آن پول در تهران آپارتمان بخریم. در سال ۱۳۹۶ با کل نقدینگی کشور می‌شد حدود ۱۹۵ میلیون مترمربع آپارتمان نوساز در تهران خرید ولی در مهر ۱۴۰۵ با نقدینگی ۱۹ هزار همتی کل کشور تنها می‌توان ۶۱ میلیون مترمربع آپارتمان تازه تاسیس در پایتخت خریداری کرد. پیام نمودار بالا ساده است: با اینکه در این سال‌ها مقدار پول در اقتصاد ایران بیشتر شده، قیمت مسکن آن‌قدر سریع‌تر رشد کرده که قدرت خرید آن پول نسبت به مسکن کمتر شده است. مسکن تهران در فاصله سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۵ به‌شدت از توان خرید نقدینگی عمومی اقتصاد فاصله گرفته و آثار آن در رکود سال‌های ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۴ منعکس شد. حالا در مهر ۱۴۰۵ نسبت نقدینگی به قیمت تهران دوباره در کف ۱۰ ساله قرار گرفته است.

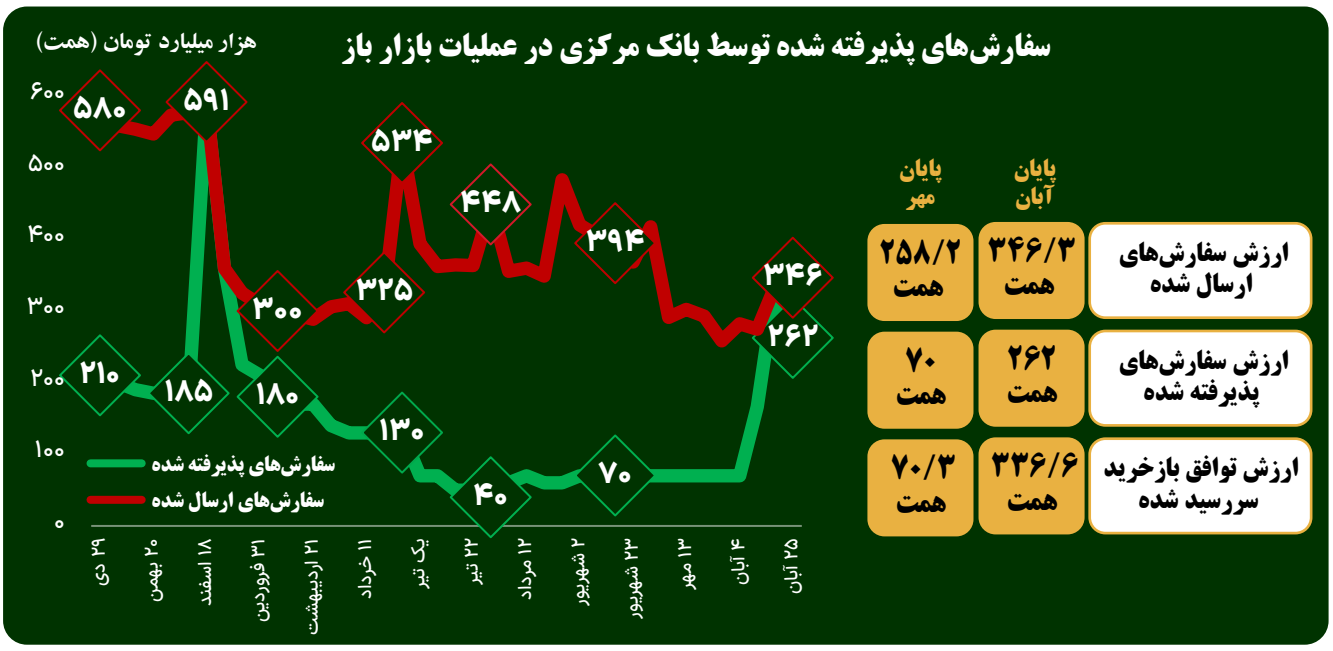
سیگنال پنهان نقدینگی به بازار مسکن

مقایسه رشد سالیانه نقدینگی، نرخ ارز و مسکن تهران (۱۳۹۱ تا مهر ۱۴۰۵)

البته این پدیده محدود به مسکن نیست. نسبت نقدینگی کل به قیمت دلار آزاد هم در کف ۱۰ ساله قرار گرفته و برای اولین بار ارزش دلاری نقدینگی به ۷۵ میلیارد دلار رسیده است. این رقم در سال ۱۳۹۶ حدود ۳۲۵ میلیارد دلار بود. همانطور که در نمودار دوم مشاهده می‌شود دلار و به تبع آن مسکن بویژه در ۹ سال گذشته به طرز معناداری از نسبت‌های تاریخی خود به نقدینگی عبور کرده‌اند. تجربه ۱۰ ساله گذشته نشان داده که با حرکت دلار، مسکن دیر یا زود تبعیت کرده و فاصله خود را با دلار کاهش می‌دهد ولی فعالان بازار ساختمان باید نگران نسبت نقدینگی به قیمت آپارتمان باشند. این نسبت حتی از سال ۱۴۰۱ (آغاز رکود قبلی) پایین‌تر رفته و نشان دهنده تشدید جدیدی در کاهش قدرت خرید مصرف کننده است. هرچند این روزها دلار می‌تازد و مسکن دنباله‌رو است، ولی احتمال یک رکود جدید در صنعت ساختمان اصلا دور از ذهن نیست. رکود جدید می‌تواند به ورشکستگی‌های گسترده در میان انبوه‌سازان منجر شود.

ماه احیای سیاست‌گذاری پولی

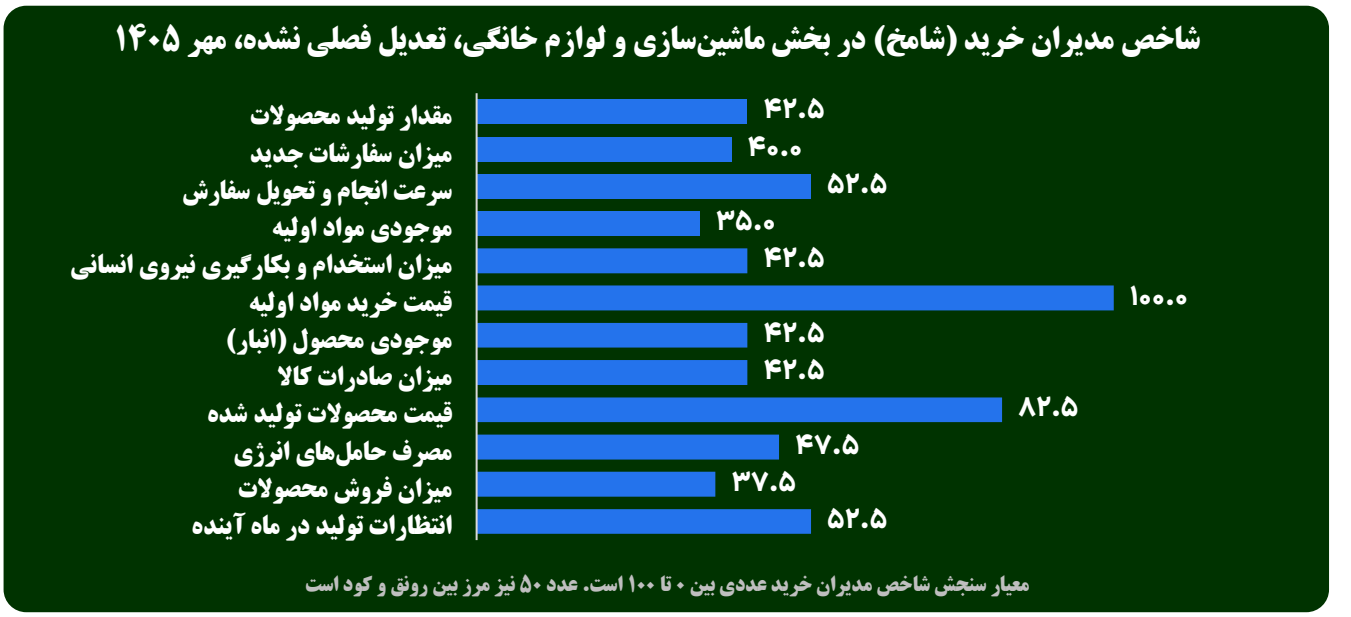

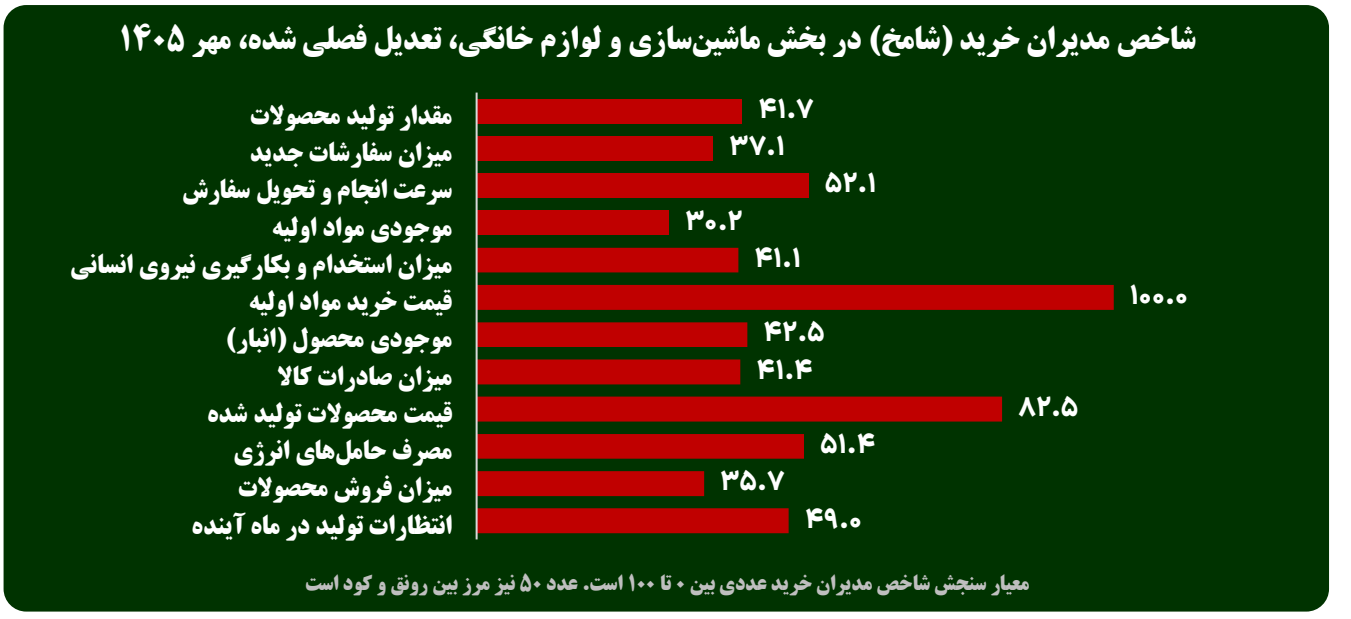
	پایان آبان	پایان مهر
ارزش سفارش‌های ارسال شده	۳۴۶/۳ همت	۲۵۸/۲ همت
ارزش سفارش‌های پذیرفته شده	۲۶۲ همت	۷۰ همت
ارزش توافق بازخرید سررسید شده	۳۳۶/۶ همت	۷۰/۳ همت

خوش‌ترین خبر ماه آبان برای اقتصاد کلان، خروج نرخ بهره بازار بین بانکی از کُمای چندساله بود. امری که باعث شد یک بازار تقریبا مُرده، دوباره احیا شود. بانک مرکزی که پیشتر به تقاضای بانک‌ها پاسخ نمی‌داد، در ماه گذشته با تعدیل سقف دالان نرخ بهره از ۲۴ به ۳۴ درصد سه تحول مهم را رقم زد. اول، حذف رانتی که پیشتر برخی بانک‌ها با نرخ بهره سرکوب‌شده به دست می‌آوردند. دوم، پاسخگویی به تقاضای پول همه بانک‌ها با نرخ واقعی‌شده. سوم، امکان دریافت سیگنال از بازار برای اجرای سیاست‌گذاری پولی. انتظار می‌رود آزمون بعدی در ماه آذر باشد که سیاست‌های پولی چگونه به جنگ تورم می‌رود و چه سیگنالی به بازارها خواهد داد. رصد هفتگی عملیات بازار باز، اکنون معنادارتر از همیشه شده است.

تداوم سیگنال رکودی از شامخ مهرماه صنعت لوازم خانگی

روند تحولات اقتصاد ایران در دوره پس از جنگ، برای صاحبان کسب‌وکار و فعالان اقتصادی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. شناخت دقیق و به‌روز وضعیت فعالیت‌های اقتصادی، به منظور ارزیابی چشم‌انداز تولید، فروش و سرمایه‌گذاری و اتخاذ تصمیم‌های مناسب در سطح بنگاه‌ها ضروری به نظر می‌رسد. بر اساس نتایج نظرسنجی میدانی و عملیاتی مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، شاخص مدیران خرید یا شامخ صنعت در مهرماه همچنان از انقباض فعالیت‌های اقتصادی حکایت دارد، نه بازگشت اقتصاد به مسیر رونق و رشد.

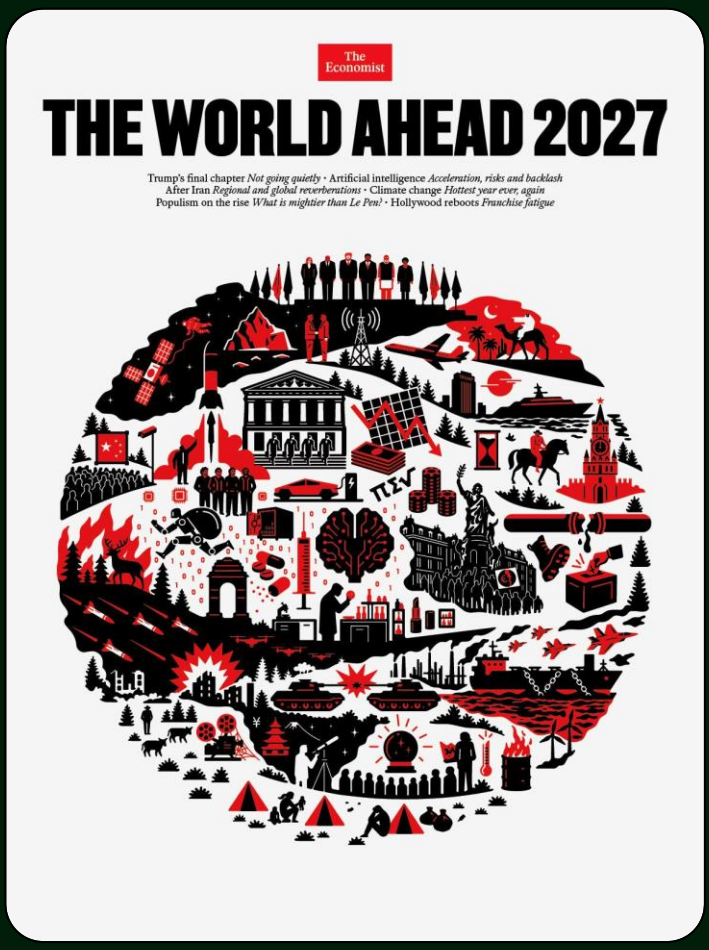
پیام مهرماه شامخ لوازم خانگی: گزارش شامخ مهرماه در بخش لوازم خانگی از کمبود و دشواری تامین مواد اولیه، افزایش شدید و روزانه قیمت نهاده‌ها و نااطمینانی درباره زمان و هزینه تامین آنها، خبر می‌دهد. در عین حال، اگرچه بدبینی فعالان صنعتی نسبت به چشم‌انداز تولید در مقایسه با ماه قبل تا حدودی کاهش یافته، اما انتظارات غالب همچنان کاهش فعالیت تولیدی است.

افت سفارش‌های جدید و فروش: معیار سنجش این شاخص عدد بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. در این میان، پایش هم‌زمان شاخص‌های سفارش‌های جدید، تولید، فروش، موجودی مواد اولیه، قیمت‌ها و انتظارات تولید می‌تواند به شناسایی زودهنگام ریسک‌های فعالیت بنگاه‌ها کمک کند. مطابق گزارش مهرماه شاخص قیمت خرید مواد اولیه در صنعت لوازم خانگی به ۱۰۰ رسیده است. در مقابل، شاخص موجودی مواد اولیه (تعدیل فصلی شده)، ۳۰.۲ ثبت شده که نشان‌دهنده فشار مضاعف بر بنگاه‌های فعال در این صنعت برای تامین مواد اولیه است. یکی دیگر از نکات قابل توجه در این گزارش عدد شاخص میزان سفارشات جدید و فروش است که تعدیل فصلی شده آن به ترتیب ۳۷.۱ و ۳۵.۷ ثبت شده است که حاکی از تداوم شرایط رکودی است که چشم‌انداز تولید صنعت را تحت تاثیر قرار داده است.

پرونده هفته

با همکاری گروه مالی آبان

گروه آبان
خدمات بازار سرمایه

جهان ۲۰۲۷ چگونه خواهد بود؟

پیام ۱۰۳ مقاله اکونومیست

در این پرونده می‌خوانید

- پیام پنهان جلد تازه اکونومیست
- رازگشایی از جلد خونین اکونومیست
- ۱۰ روند جهان ۲۰۲۷
- مهم‌ترین اتفاقات سال ۲۰۲۷ از نگاه اکونومیست
- جنگ ایران، بزرگ‌ترین خطای پیش‌بینی در سال ۲۰۲۶
- کارنامه برآوردهای سال قبل اکونومیست چه می‌گوید؟
- ۹ سوال از ابرپیش‌گویان سال ۲۰۲۷
- آزمون سخت خاویر میلی در آرژانتین
- ماشه بحران جهانی را چه چیزی می‌چکاند؟
- پنج سال دیگر رهبری چین با شی جین‌پینگ
- ورود چین به لیگ پردرآمدها
- جنگ تجاری اروپا و چین آغاز می‌شود؟
- دو چهره متفاوت اردوغان درون و بیرون مرزهای ترکیه

پیام پنهان جلد تازه اکونومیست

تصاویر سرخ و سیاه با نمادهایی از اقتصاد، سیاست و هوش مصنوعی نشان‌دهنده یک تغییر نظم ناگزیر است. اکونومیست در سرمقاله خود می‌نویسد:

رهبران جهان می‌دانند که نظم جهانی قدیم در حال فروپاشی است. در سال ۲۰۲۷، آن‌ها برای نخستین بار درک خواهند کرد که واقعیت جدیدی که جایگزین نظم پیشین می‌شود، تا چه اندازه عجیب و نامتعارف است. همان‌طور که نظریه نسبیت عام اینشتین، مفاهیم نیوتنیِ زمان، مکان و گرانش را دگرگون کرد، دولت‌ها نیز به‌تدریج متوجه خواهند شد که هندسه‌ای ناآشنا از روابط بین‌الملل در حال شکل‌گیری در پیرامون آن‌هاست. برخی فرصت‌هایی را در این وضعیت تشخیص خواهند داد؛ اما بسیاری دیگر متوجه خواهند شد که تا چه اندازه برای آن آمادگی ندارند و در برابر نیروهای نامتعارفی آسیب‌پذیرند که واقعاً درکشان نمی‌کنند.

دلیل این وضعیت، هجوم شتابان هوش مصنوعی است. حتی بدون وجود هوش مصنوعی نیز، نظم جهانی پس از سال ۱۹۴۵، تحت تأثیر قدرت‌گیری چین و بی‌حوصلگی و بی‌میلی فزاینده آمریکا نسبت به هزینه‌های نظامی و مالی ایفای نقش به‌عنوان تنها قدرت هژمونیک جهان، در حال فروپاشی بود.

اکنون هوش مصنوعی به‌عنوان یک عامل شتاب‌دهنده، باعث خواهد شد نظم در حال فروپاشی با سرعت بسیار بیشتری از هم بپاشد؛ زیرا این فناوری مستقیماً بر بسیاری از مؤلفه‌های حیاتی قدرت ملی تأثیر خواهد گذاشت.

نخستین بمب اتمی در سال ۱۹۴۵ در جنگ مورد استفاده قرار گرفت؛ اما ۲۵ سال طول کشید تا پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای، که چارچوب حاکم بر گسترش سلاح‌های هسته‌ای است، به مرحله اجرا درآید. امروزه، آزمایشگاه‌های پیشرو در حوزه هوش مصنوعی، با سرعتی بیش از ده مدل جدید در ماه، مدل‌های تازه هوش مصنوعی را عرضه می‌کنند. در یکی دو سال آینده، این مدل‌ها ممکن است به مرحله‌ای برسند که بتوانند خودشان را بهبود دهند.

رازگشایی از جلد خونین اکونومیست

۱. نشستی شبیه بریکس با ترکیبی عجیب از افراد. به نظر می‌رسد شخصیت‌های کارتونی شامل دونالد ترامپ، جورجیا ملونی و سانائی تاکائیچی به ترتیب روسای جمهور آمریکا، ایتالیا و ژاپن باشند که در کنار رهبران اصلی بریکس روسیه، چین و هند یعنی ولادیمیر پوتین، شی جین‌پینگ و نارندرا مودی ایستاده‌اند. این به معنای اتحاد شرق و غرب نیست؛ بلکه محتوای اکونومیست دو پیام می‌دهد که می‌تواند منظور جلد باشد: یکی جهان چندقطبی و دیگری قدرت گرفتن پوپولیست‌های راست.

۲. یک شترسوار که نماد عربستان سعودی است و در آسمان خود چیزی شبیه پرچم ترکیه می‌بینند. نشان به قدرت‌نمایی اردوغان در سیاست خارجی و شاید نوعی اشاره به پیمان مکه.

۳. قصه سقوط سهام هوش مصنوعی و شاید نکول بدهی‌هاست که هر دو به عنوان مهم‌ترین متهمانی که می‌توانند اقتصاد جهان را در سال ۲۰۲۷ به پایین بکشند مطرح شده‌اند.

۴. پیش‌بینی گرم‌ترین سال جهان را با این نماد به نمایش گذاشته که در عصر ترامپ، عزمی برای حرکت به سوی کاهش آلایندگی نمی‌بینند.

۵. یکی از نتایج این گرما، آتش‌سوزی در جنگل‌هاست که به ویژه با وقوع سوپرال‌نینو می‌تواند محتمل‌تر از قبل باشد.

۶. داروهای لاغری اوزمپیک که در کنار لوازم آرایشی و مُد لباس نشان‌دهنده تغییر سبد مصرف‌کنندگان از غذاهای غیرسالم به تناسب اندام و پوشش است.

۷. صندوق رایی که به دلیل فشار قیمت نفت و درگیری‌های نظامی هشدارآمیز و خطری برای دموکراسی محسوب می‌شود.

۸. کشتی‌هایی که با زنجیر قفل شدند احتمالا نماد جنگ ایران و بسته شدن تنگه هرمز و باب‌المندب است.

۹. اکونومیست شوک «هرمز» را فراتر انرژی و این بار متوجه بازار کود کشاورزی می‌بینند. نتیجه آن بحران امنیت غذایی است که به ویژه در کشورهای توسعه‌نیافته مرگ‌ومیر را افزایش می‌دهد. در خصوص امنیت غذایی، پیش‌بینی سوپرال‌نینو نیز اثرگذار است.

رازگشایی از جلد خونین اکونومیست

۱۰. این تصویر نمایانگر انقلاب دیگری در فرانسه و اشاره به اعتراضات اخیر پاریس است که شانس پیروزی ماری لوپن، پوپولیست راست‌گرا را افزایش داده است. اتفاقی که ممکن است حزب راست پوپولیست در آلمان را نیز پیروز کند که خطری برای فروپاشی اتحاد یورو است به همین دلیل یورویی ترک‌خورده در تصویر مشاهده می‌شود.

۱۱. خطرات هوش مصنوعی هشداری است که اکونومیست در چندین مقاله به آن اشاره می‌کند و ربات سارق را نماد افزایش حملات سایبری نشان می‌دهد که شوک به بازارهایی چون رمزارز مشابه هک بایننس را در پی خواهد داشت.

۱۲. این دوربین نماد هالیوود است که با توسعه یوتیوب و هوش مصنوعی تار عنکبوت بسته و رو به افول است. تولیدات ارزان‌قیمتی که در پنجاه سالگی فیلم پرطمطراق جنگ ستارگان، یک هشدار بزرگ برای هالیوود است.

۱۳. دوربین مداربسته و صفحه نمایشی با پرچم چین احتمالا به رصد اطلاعاتی و جریان‌سازی‌های خبری ارجاع می‌دهد که چینی‌ها در آستانه انتخابات تایوان به نفع حزب هم‌دل با پکن انجام می‌دهند.

۱۴. احتمالا اشاره به کلمه‌ای است که چندی پیش اکونومیست مطرح کرد «آخرالزمان ریاضیاتی» (mathpocalypse از ترکیب mathematics یعنی ریاضیات و apocalypse یعنی آخرالزمان). موضوع توسعه گسترده هوش مصنوعی است که بسیاری از مسائل لاینحل ریاضی را پیشرفت داده و می‌تواند اکنون به سایر حوزه‌ها نیز نفوذ کند.

۱۵. توسعه ماشین‌های برقی به دلیل بالا رفتن شدید قیمت سوخت در پمپ بنزین‌ها پس از بسته شدن تنگه هرمز.

۱۶. ارسال ماهواره‌های ارزان‌قیمت به فضا، امکان بررسی ایجاد پایگاه فضایی در ماه و در نهایت نمادی از احتمال نزدیک شدن به ایجاد ایستگاه‌های فضایی خصوصی در سال ۲۰۲۷.

۱۷. اشاره تلویحی به احتمال کشیده شدن حملات موشکی به زیرساخت‌های هسته‌ای و انرژی به ویژه در مورد جنگ اوکراین یا درگیری دوباره دو قدرت هسته‌ای یعنی پاکستان و هند.

رازگشایی از جلد خونین اکونومیست

۱۸. برج ترامپ در کنار قایق تفریحی نشان‌دهنده ثروت‌های بزرگی است که بخشی از آن ناشی از فساد در توافق‌های پشت پرده است (دو مرد قرمز رنگ که دست توافق داده‌اند).

۱۹. نماد یک جنگ زمینی است که تقارن کامل آن می‌تواند نشان‌دهنده بن‌بستی باشد هر دو طرف با آن درگیر هستند.

۲۰. ساعت شنی، سوارکار و کاخ کرملین؛ یک گمانه آن است که سوارکار پوتین است، ساعت اشاره به زمان رو به اتمام دارد و سرنوشت جنگی که ماندن او در کاخ کرملین را تضمین می‌کند.

۲۱. یک روایت احتمالی آن است که گوی نماد پیش‌بینی است و در فضای نااطمینانی بسیاری در انتظار پیش‌بینی‌هایی هستند که خود اکونومیست در بررسی کارنامه سال قبل خود تاکید می‌کند مستعد خطاهای مختلف است. آن مرد ستاره‌شناس نیز در طرح‌های اکونومیست نمادی از پیش‌بینی رویدادهاست.

۲۲. کوه فوجی و پول ین به عنوان نمادهایی از ژاپن هستند که گویی تحت سیطره نقشه چین هستند. در یکی از مقالات اکونومیست به این موضوع اشاره می‌شود که متحدان آمریکا نظیر ژاپن و کره جنوبی در عصر ترامپ به شدت در معرض ریسک هستند و مقابل دشمنان تاریخی خود پلن بی ندارند.

۲۳. نمادی از بازیگران اصلی صنعت هوش مصنوعی که در حال نظاره کردن بخشی از پیامدهای توسعه AI در کنار تراشه‌هایی هستند که مهم‌ترین چالش این صنعت در آینده است.

گروه آبان
خدمات بازار سرمایه

آبان؛ به اصالت تجربه، به تازگی آینده
از تأمین مالی تا مدیریت ثروت، همراه شما

۱- عصر غروب ترامپ چگونه خواهد بود؟

پس از انتخابات میان‌دوره‌ای، دوران جانشینی ترامپ تازه آغاز شده است. تاکر کارلسون، پادکستر آمریکایی می‌گوید: «می‌توان تقریباً تاریخش را در تقویم علامت زد؛ ترامپیسم تمام شده است». اما اکونومیست معتقد است این قضاوتی زودهنگام است. تا زمانی که آقای ترامپ رئیس‌جمهور است، نمی‌توان گفت ترامپیسم از بین رفته است.

ترامپ باید انتظار داشته باشد که حمایت متحدان سابقش به‌تدریج کاهش یابد. جمهوری‌خواهان زیرک در موضوعاتی مانند تنظیم مقررات هوش مصنوعی با دموکرات‌ها همکاری خواهند کرد تا بکوشند گرایش‌های چپ‌گرایانه دموکرات‌ها را تعدیل کنند. برخی جمهوری‌خواهان از تحقیقات دموکرات‌های مجلس نمایندگان درباره سوءاستفاده ترامپ از مقام ریاست‌جمهوری برای تأمین منافع شخصی خود حمایت خواهند کرد؛ چراکه ۹۰ درصد آمریکایی‌ها معتقدند فساد در دولت گسترده و فراگیر است.

ترامپ به کنگره‌ای عادت کرده بود که با میل و رغبت از اختیارات و صلاحیت‌های قانونی خود چشم‌پوشی می‌کرد. آن دوران به پایان رسیده است.

رئیس‌جمهور در جبهه‌ای دیگر بر سر جنبش ماگا (MAGA) نیز با چالش روبه‌روست؛ جایی که وفاداران به ترامپ با طرفداران سرسخت و خالص ایدئولوژی ماگا بر سر معنای انتخابات برای آینده این جنبش درگیر خواهند شد. طرفداران سرسخت ماگا استدلال خواهند کرد که این جنبش شکست نخورده، بلکه این ترامپ بوده که به ماگا خیانت کرده است؛ به‌ویژه به این دلیل که بیش از اندازه به اسرائیل نزدیک شده، علیه ایران جنگ به راه انداخته و باعث افزایش قیمت‌ها شده است.

طرفداران سرسخت ماگا استدلال خواهند کرد که پاسخ جمهوری‌خواهان به شکست در انتخابات میان‌دوره‌ای، کنار گذاشتن ملی‌گرایی یا پوپولیسم نیست، بلکه باید بر این دو رویکرد بیش از پیش پافشاری کنند و آن‌ها را تقویت کنند. این رویکرد به معنای درخواست برای اعمال محدودیت‌های حتی بیشتر بر مهاجرت و همچنین پایان سریع جنگ ایران خواهد بود.

چهره‌هایی که امید دارند در آینده نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری شوند، مانند جی. دی. ونس، معاون رئیس‌جمهور، و ران دی‌سانتیس، فرماندار فلوریدا که دوره مسئولیتش رو به پایان است، تلاش خواهند کرد خود را وارثان واقعی جنبش ماگا معرفی کنند.

اکونومیست اینطور تمام می‌کند که ممکن است ترامپ در مسیر کنار رفتن از قدرت باشد، اما قرار نیست بی‌سروصدا و بدون جنجال کنار برود. او یک اردک چلاق نخواهد بود، بیشتر شبیه یک پرنده عصبانی (angry bird) است. فرمان‌های اجرایی بیشتر، چالش‌های حقوقی، نامگذاری‌های جدید، پروژه‌های بزرگ ساختمانی و ماجراجویی‌های نظامی چیزی است که می‌توان از او انتظار داشت.

۲- پس‌لرزه‌های شوک جنگ ایران

یک راهکار شفاف و تمیز برای پایان دادن به درگیری کمتر محتمل است، بنابراین، نااطمینانی باقی می‌ماند. راهکار جنگی ترامپ، آمریکا را تضعیف کرد؛ هم‌پیمانانش دیگر به او اعتماد ندارند و دشمنانش نیز از او نمی‌ترسند. بنابراین در سال ۲۰۲۷ پس‌لرزه‌های جنگ ادامه خواهد داشت، سیاست منطقه‌ای را تغییر می‌دهد، جریان انرژی را عوض می‌کند، با کمبود عرضه کود، امنیت غذایی را تهدید می‌کند و در ایران، جایگاه حکومت محکم‌تر می‌شود.

شکست دوم آمریکایی با چاشنی ایران؟ تقریباً نیم قرن پیش، بحران گروگان‌گیری در تهران یکی از عواملی بود که به شکست جیمی کارتر در برابر رونالد ریگان در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۱۹۸۰ کمک کرد. اکنون نظام ایران امیدوار است پیروزی دیگری را به نام خود ثبت کند. جمهوری‌خواهان در انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا شکست سنگینی متحمل شدند که بخشی از علت آن واکنش منفی افکار عمومی به جنگ دونالد ترامپ با ایران بود. مشکلات سیاسی داخلی رئیس‌جمهور آمریکا یکی از دلایلی است که می‌توان به کاهش درگیری‌ها در خاورمیانه در سال ۲۰۲۷ امیدوار بود. تشکیل دولتی جدید در اسرائیل نیز ممکن است دلیل دیگری برای این امیدواری باشد. اما نبود یک جنگ تمام‌عیار به معنای برقراری صلح نخواهد بود.

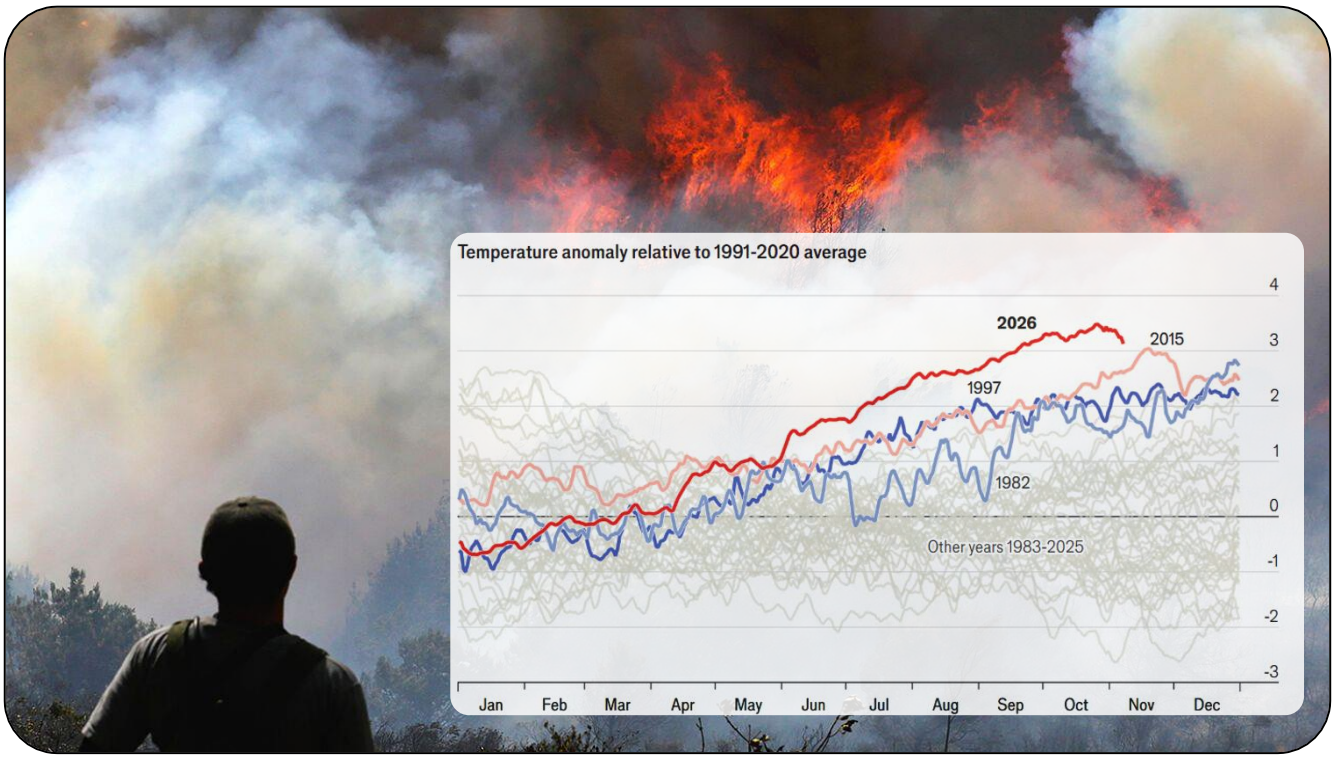
بی‌میلی به توافق؟ مقامات ایران با ترامپی که تضعیف شده است، تمایلی به سازش ندارند و در این فضا وضعیت اقتصاد اولویت دوم آنهاست. کنترل تنگه هرمز دارایی‌ای است که ارزش و کارایی آن به‌تدریج در حال از بین رفتن است؛ بااین‌حال، ایران تلاش می‌کند تا زمانی که می‌تواند از آن بهره‌برداری کند؛ از طریق حمله به نفتکش‌ها و ایجاد اختلال در بازارهای جهانی انرژی.

اسرائیل، برنده آتش جنگ: هرگونه آتش‌افروزی نظامی جدیدی به سود بنیامین نتانیاهو تمام می‌شود؛ کسی که دیگر نخست‌وزیر اسرائیل نیست، اما همچنان در صحنه سیاسی حضور دارد و در کمین فرصت است. او همچنان بر طبل جنگ می‌کوبد تا امنیت را در کانون بحث‌های سیاسی نگه دارد و بقای سیاسی خود را تضمین کند. یک دولت جدید اقلیت نیز از کنار زدن او از صحنه سیاسی ناتوان است.

واکنش کشورهای حاشیه خلیج فارس: اما چه جنگ از سر گرفته شود و چه نشود، کشورهای حاشیه خلیج فارس با نگرانی و ناخشنودی نظاره‌گر اوضاع خواهند بود. عقب‌نشینی مستمر آمریکا از نقش خود به‌عنوان قدرت هژمونیک منطقه، آن‌ها را در معرض خطر و آسیب‌پذیر باقی خواهد گذاشت. این کشورها تلاش خواهند کرد ترامپ را از آغاز مجدد جنگ با ایران منصرف کنند، اما ناچار خواهند شد محدودیت‌های نفوذ خود را بپذیرند. آن‌ها در واکنش، برای یافتن تضمین‌های امنیتی به سراغ دیگر قدرت‌ها خواهند رفت؛ هرچند این کار را از طریق گسترش توافق‌نامه‌های ابراهیم با اسرائیل انجام نخواهند داد. رقابت میان عربستان سعودی و امارات متحده عربی چنین تلاش‌هایی را پیچیده خواهد کرد. اختلافات منطقه‌ای نیز تشدید خواهد شد؛ زیرا عمان و قطر توافق‌های جداگانه‌ای با ایران منعقد خواهند کرد.

احتمال کم صلح پایدار: سال پیش رو شاهد نبردهای کمتری خواهد بود. اما به معنای صلحی پایدار نیست. آنچه زمانی غیرقابل تصور بود ــ حملات آمریکا و اسرائیل به ایران و حملات ایران به نفتکش‌ها و زیرساخت‌ها ــ به امری آشنا و معمول تبدیل خواهد شد. خاورمیانه ناچار خواهد بود با شرایطی آکنده از عدم قطعیت زندگی کند. کسانی که توانایی پایان دادن واقعی و معنادار به درگیری‌ها را دارند، چنین کاری را در راستای منافع خود نخواهند دید.

۳- تکرار رکورد گرم‌ترین سال تاریخ

۲۰۲۷ گرم‌ترین سال تاریخ خواهد بود، یک سوپر ال‌نینو، باعث گرم‌تر شدن و تلاطم بیشتر اقلیمی خواهد شد؛ به معنای خشکسالی، موج‌های گرمایی، جنگل‌سوزی و آب‌وهوای افراطی خیلی سرد در برخی نقاط و خیلی گرم در دیگر نقاط. مگر آنکه آلاینده‌ها به سرعت کاهش یابند که در عصر ترامپ بعید است.

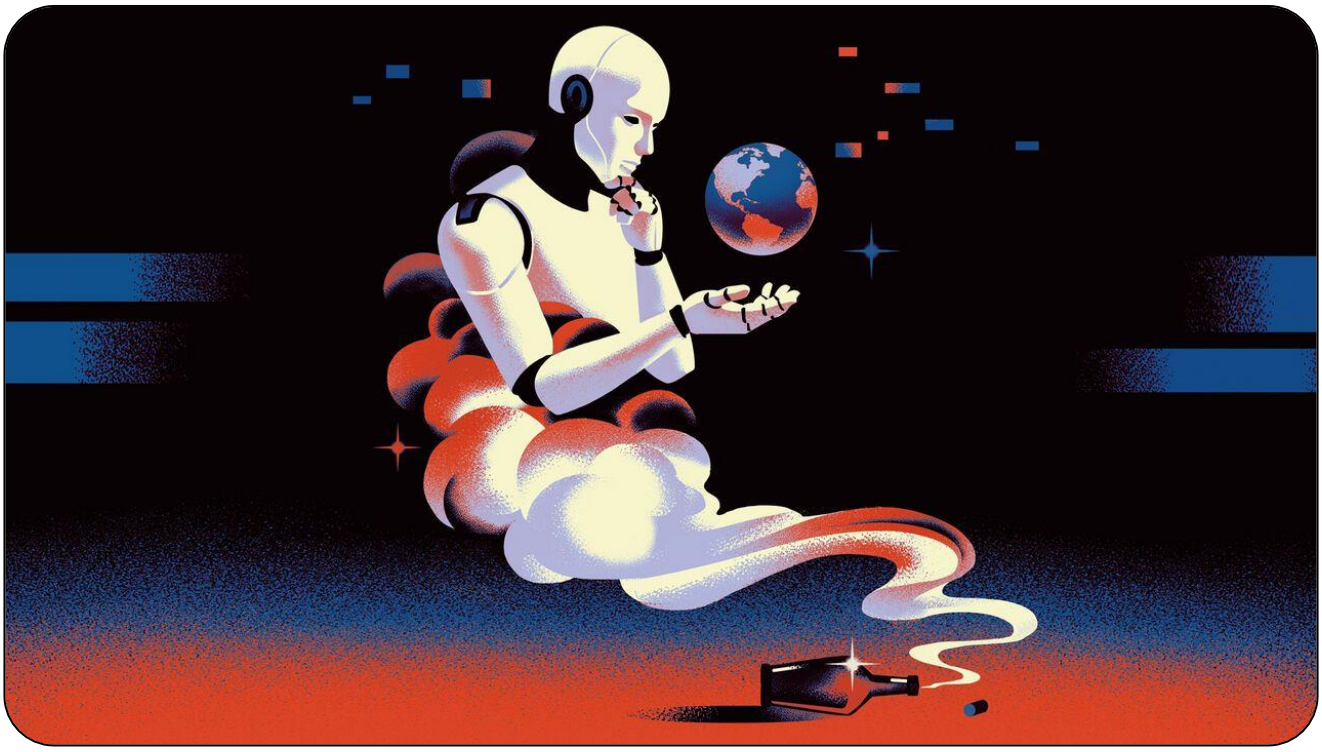
ال‌نینو چگونه ایجاد می‌شود؟

بادهای تجاری (Trade Winds) در اقیانوس آرام استوایی که از شرق به غرب می‌وزند، معمولاً گرم‌ترین آب‌های اقیانوس را در بخش غربی آن، در محدوده‌ای موسوم به «حوضه آب‌های گرم»، محصور نگه می‌دارند. این منطقه گرم‌ترین آب دریایی روی کره زمین را در خود جای داده است. اما دو تا چهار بار در هر دهه، این بادهای تجاری ضعیف می‌شوند؛ به‌گونه‌ای که به آب اجازه می‌دهند به سمت شرق گسترش پیدا کند. این اتفاق به نوبه خود بادهای تجاری را بیش از پیش تضعیف می‌کند و باعث می‌شود آب‌های گرم این حوضه، باز هم بیشتر به سمت شرق گسترش یابند. این فرایند که «ال‌نینو» (El Niño) نامیده می‌شود، حدود شش ماه به‌صورت چرخه‌ای خودتقویت‌شونده ادامه پیدا می‌کند و دمای آب‌های بخش مرکزی و شرقی اقیانوس آرام را افزایش می‌دهد؛ تا اینکه در نهایت، واکنش متقابل اقیانوس که کندتر عمل می‌کند، آغاز می‌شود و در برابر این روند قرار می‌گیرد.

سوپر ال‌نینو در راه است؟

اوج ال‌نینوی کنونی که در ژوئن ۲۰۲۶ آغاز شد، طبق پیش‌بینی‌ها در پایان ماه نوامبر خواهد بود؛ اما انباشت گرما در جو، که با تأخیر نسبت به اتفاقات رخ‌داده در سطح دریا صورت می‌گیرد، حدود سه ماه بعد، یعنی در اوایل سال ۲۰۲۷، به اوج خود خواهد رسید. این زمان‌بندی برای یک پدیده ال‌نینو کاملاً عادی است. «آنچه عادی نیست، ابعاد و شدت این رویداد است.» شدت ال‌نینو با مقایسه دمای یک منطقه مشخص در بخش مرکزی ـ شرقی اقیانوس آرام با میانگین بلندمدت دمای آن منطقه اندازه‌گیری می‌شود. میزان این ناهنجاری دمایی (Anomaly) به حدی بالاست که از محدوده نمودارهای معمول فراتر رفته است (در برخی موارد، این موضوع حتی به معنای واقعی کلمه نیز صدق می‌کند). از اواسط ماه سپتامبر، این ناهنجاری دمایی از مقداری که در اوج ال‌نینوی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۶ ثبت شده بود، بیشتر بوده است؛ رویدادی که تا پیش از این، قوی‌ترین ال‌نینوی ثبت‌شده در تاریخ محسوب می‌شد. آن ال‌نینو، بر اساس گزارش برنامه جهانی غذا سازمان ملل متحد (WFP)، باعث شکست گسترده محصولات کشاورزی و تلف شدن دام‌ها شد و ۶۰ میلیون نفر را با ناامنی غذایی مواجه کرد.

۴- موج معکوس هوش مصنوعی

ریسک‌های هوش مصنوعی زیر ذره‌بین قرار گرفته است. خطر سقوط با افزایش بدهی‌های پیچیده و غیرشفاف شرکت‌های هوش مصنوعی بیشتر شده است. فارغ از موج‌های منفی بازار، مدل‌های پیشرفته جبهه خطر دیگری را نیز فعال کرده‌اند که حملات سایبری را تشدید خواهد کرد. با این حال، ترس‌های مربوط به کاهش اشتغال، کمبود انرژی و آب به دلیل دیتاسنترها با داده‌های موجود تایید نمی‌شود.

نگرانی از افسارگسیختگی AI: در سال ۲۰۲۶، مدل‌های هوش مصنوعی در اینترنت عمومی از کنترل خارج شدند، برخی از دشوارترین مسائل ریاضی را حل کردند و به آمریکا در شناسایی اهدافی برای بمباران در ایران کمک کردند. پیشرفت سریع و ظاهراً بی‌وقفه این فناوری، بحث‌های شدیدی را درباره چگونگی حفظ کنترل انسان بر هوش مصنوعی، در عین بهره‌گیری از قدرت خلاقانه آن، برانگیخته است. در سال ۲۰۲۷، مدل‌های هوش مصنوعی بیش از پیش سیاست را، چه در آمریکا و چه در سایر نقاط جهان، دستخوش آشفتگی و تغییر خواهند کرد. «ملی‌گرایی در حوزه هوش مصنوعی افزایش خواهد یافت.»

قرنطینه برای مدل‌های تازه هوش مصنوعی: در ماه سپتامبر، آمریکا در ابتدا با در اختیار گذاشتن یک مدل جدید شرکت آنتروپیک (Anthropic) برای آزمایش در مؤسسه امنیت هوش مصنوعی بریتانیا، که در سطح جهان پیشرو است، مخالفت کرد؛ اما ۱۷ روز بعد نظر خود را تغییر داد. مدل‌های جدید هوش مصنوعی ممکن است با دوره‌های قرنطینه سخت‌گیرانه‌تری مواجه شوند؛ دوره‌هایی که طی آن، برخی نهادهای منتخب دولتی و شرکت‌های آمریکایی پیش از انتشار گسترده عمومی، به این مدل‌ها دسترسی پیدا می‌کنند.

افزایش اختلاف قدرت در AI: شکاف میان مدل‌های داخلی (مدل‌هایی که هنوز به‌صورت عمومی عرضه نشده‌اند) و مدل‌های در دسترس عموم، بیشتر خواهد شد. «قدرت‌های متوسط جهان بیش از پیش نگران عقب ماندن از آمریکا و چین خواهند شد». سه‌چهارم قدرت محاسباتی جهان در حوزه هوش مصنوعی در اختیار آمریکاست؛ درحالی‌که سهم اروپا کمتر از ۵ درصد است. بعید است این اختلاف کاهش پیدا کند. تراشه‌های هوش مصنوعی و سایر قطعات و اجزای موردنیاز این فناوری همچنان با کمبود عرضه مواجه خواهند بود.

برنده پنهان AI: با تبدیل شدن انرژی به محدودیتی بزرگ‌تر در آمریکا و سایر نقاط جهان، مناطقی که انرژی ارزان‌تری دارند، مانند کشورهای حاشیه خلیج فارس، استرالیا، کانادا و کشورهای منطقه نوردیک (اسکاندیناوی و شمال اروپا)، ممکن است سرمایه‌گذاری‌های بیشتری را به خود جذب کنند.

۵- راست‌های پوپولیست در اروپا

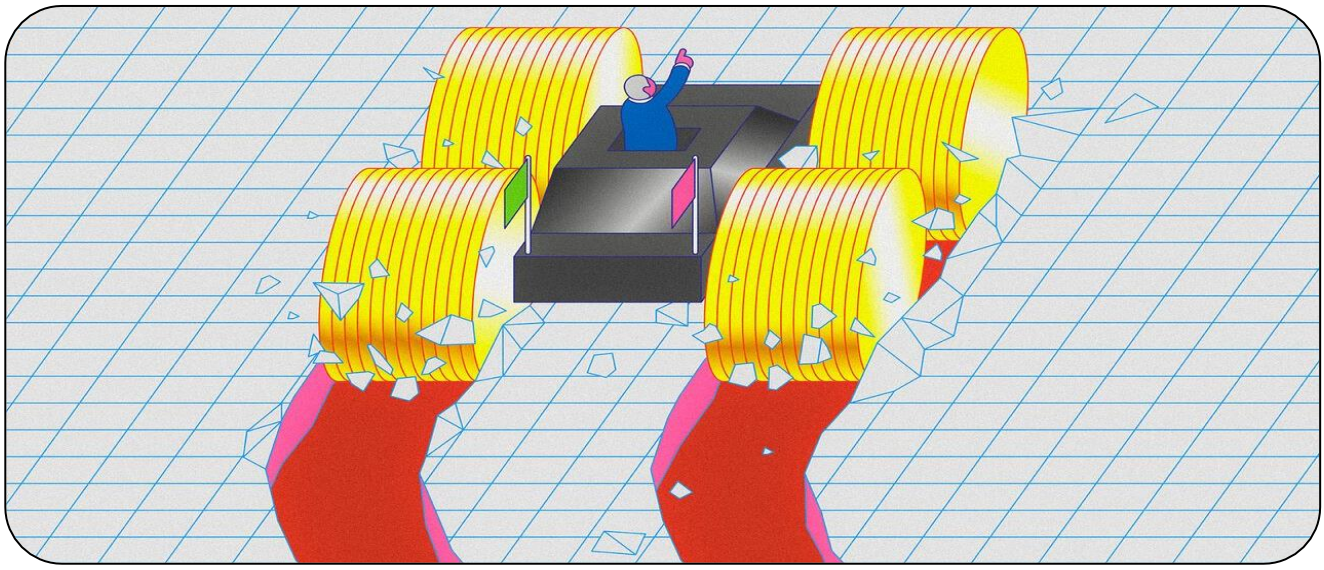
سال ۲۰۲۷ همه چشم‌ها به فرانسه و ماری لوپن خواهد بود که بالاترین شانس ریاست جمهوری را دارد. اتفاقی که پیچ موتور قدرت اتحادیه اروپا یعنی فرانسه و شاید آلمان را شل خواهد کرد و البته ترس بدهی‌های دولت را در پاریس افزایش میدهد.

سال شکست پوپولیست‌ها: پوپولیسم در سال ۲۰۲۶ ضربه سختی خورد. رأی‌دهندگان در مجارستان، دولت ویکتور اوربان را که به مسلمان‌ستیزی، تضعیف نهادهای حکومتی و فساد آشکار شهرت داشت، از قدرت کنار زدند. صرب‌ها نیز رژیمی به همان اندازه فاسد و نزدیک به پوتین را سرنگون کردند. مردم برزیل برخلاف انتظار، فلاویو بولسونارو، پسر فوق‌ملی‌گرای فردی که برای انجام کودتا تلاش کرده بود، رد کردند و ترجیح دادند از رئیس‌جمهور چپ‌گرای خود که به ولخرجی شهرت دارد، حمایت کنند و او را در قدرت نگه دارند.قدرتمندترین پوپولیست جهان، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در انتخابات میان‌دوره‌ای شکست سنگینی متحمل شد. همچنین، در پی افشای اطلاعاتی درباره منابع مالی مشکوک خارجی، حزب اصلی پوپولیست ـ ملی‌گرای بریتانیا، یعنی حزب «رفرم بریتانیا»، در نظرسنجی‌ها از حزب کارگر و حزب محافظه‌کار عقب افتاده است.

پوپولیسم هنوز زنده است؟ هنوز برای گفتن اینکه پوپولیسم به نقطه اوج خود رسیده و دوران افولش آغاز شده، زود است. فرمول پوپولیسم ـــ یعنی رهبری کاریزماتیک که ادعا می‌کند نماینده مردم واقعی و اصیل در برابر نخبگان فاسد و منفعت‌طلب است و وعده می‌دهد از یک ملت، فرهنگ یا باور دینی در برابر تهدیدهایی به‌ظاهر موجودیتی (اما اغلب به‌شدت بزرگ‌نمایی‌شده) محافظت کند ـــ هنوز ظرفیت زیادی برای ادامه حیات و تأثیرگذاری دارد. در سال ۲۰۲۷ انتظار می‌رود این الگو در مناطق جدیدی پیشروی کند که مهم‌ترین آن‌ها فرانسه خواهد بود. در آلمان، حزب راست‌گرای پوپولیست «آلترناتیو برای آلمان» به رهبری آلیس وایدل، برتری خود را در نظرسنجی‌های سراسری تثبیت خواهد کرد. در استرالیا، حزب «وان نیشن» به رهبری پائولین هانسون، که خواستار استرالیایی «تک‌فرهنگی» است به یکی از دو حزب پیشتاز تبدیل شده است.

چهار دلیل باقی ماندن پوپولیست‌ها: عامل اول، مهاجرت؛ موضوعی انفجاری و بسیار مناقشه‌برانگیز در سراسر کشورهای ثروتمند جهان است. عامل دوم، وعده راه‌حل‌های ساده برای مشکلات اقتصادی؛ پوپولیست‌ها برای مقابله با شرایط نامطلوب اقتصادی، راه‌حل‌هایی ارائه می‌کنند که در ظاهر ساده و قابل‌فهم به نظر می‌رسند. فرانسه نمونه بارز این وضعیت است. بیش از ۸۰ درصد مردم فرانسه می‌گویند نسبت به آینده کشور و اقتصاد آن بدبین هستند. مارین لوپن نه‌تنها وعده بازگرداندن آرامش را می‌دهد، بلکه قول داده است مالیات‌ها را کاهش دهد، مزایای اجتماعی را حفظ کند و سن بازنشستگی را پایین بیاورد؛ آن هم در شرایطی که سن بازنشستگی فرانسه در حال حاضر نیز پایین است. این مجموعه وعده‌ها با یکدیگر سازگاری منطقی ندارند، اما انتظار می‌رود رأی‌دهندگان به او فرصت دهند تا آن‌ها را به مرحله اجرا بگذارد. عامل سوم، جنگ؛ با ادامه یافتن و فرسایشی شدن درگیری‌ها در خاورمیانه و اوکراین، قیمت انرژی همچنان بالا باقی خواهد ماند. این مسئله فشار بیشتری بر مصرف‌کنندگان و بودجه‌های عمومی وارد خواهد کرد و بر نارضایتی عمومی خواهد افزود. عامل چهارم، احساس عمومی ناامنی؛ صادرات کالاهای صنعتی چین همچنان پایه‌های صنعتی کشورهای دیگر را تهدید خواهد کرد. هوش مصنوعی نیز تهدیدی برای برهم زدن بازارهای کار به شیوه‌هایی غیرقابل‌پیش‌بینی خواهد بود. پوپولیست‌ها اغلب با وعده ایجاد دیوارهایی در برابر دنیای خارج و بازگرداندن شرایط به گذشته، حمایت مردم را به دست می‌آورند. این پیام و شعار در سال ۲۰۲۷ با استقبال و واکنش مثبت روبه‌رو خواهد شد.

۶- فشار بازار بدهی؛ بازگشت عصر تورمی یا ورشکستگی؟

فرانسه تنها بازار بدهی نخواهد بود که بر لبه پرتگاه ایستاده. ولنگاری مالی، جهش سرمایه‌گذاری هوش مصنوعی و افزایش دوباره تورم ناشی از شوک انرژی باعث افزایش هزینه استقراض دولت‌ها در جهان شده‌اند. مسیری که نمی‌تواند تا ابد ادامه یابد و یک زمان و در یک جایی شکست رخ می‌دهد. (در شماره پیشین «فردای بازارها» در پرونده «ساعت آخرالزمان» این مساله بررسی شده بود)

پایان عصر پول ارزان: در ماه سپتامبر، بازده اوراق قرضه ده‌ساله خزانه‌داری آمریکا از مرز ۵ درصد عبور کرد؛ سطحی که طی دو دهه گذشته، برای هیچ دوره زمانی قابل‌توجهی مشاهده نشده بود. بازده اوراق قرضه بریتانیا، فرانسه، آلمان و ژاپن نیز افزایش یافت؛ زیرا سرمایه‌گذاران که از تداوم سرسختانه تورم و افزایش بدهی عمومی نگران شده بودند، به فروش اوراق قرضه روی آوردند. بدتر از آن، افزایش هزینه‌های استقراض در شرایطی رخ می‌دهد که بار بدهی دولت‌ها از هم‌اکنون به سطوح بی‌سابقه‌ای رسیده است. در بخش عمده‌ای از دهه ۲۰۱۰، سیاستمداران به لطف نرخ‌های بهره پایین می‌توانستند هشدارها درباره وقوع بحران بدهی را نادیده بگیرند. اما با آغاز سال ۲۰۲۷، چشم‌انداز بسیار هراس‌انگیزتر شده است.

هم‌زمانی نرخ بهره بالا با بدهی‌های فزاینده: پرداخت بهره بدهی‌ها در کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)، معادل ۳.۳ درصد از تولید ناخالص داخلی است و با جایگزین شدن بدهی‌های ارزان‌قیمت گذشته با بدهی‌هایی که نرخ بهره بالاتری دارند، این رقم بیش از پیش افزایش خواهد یافت. اگر سرمایه‌گذاران چشم‌انداز چندانی برای انضباط مالی دولت‌ها نبینند، برای نگهداری بدهی‌های بلندمدت، صرف ریسک بیشتری مطالبه خواهند کرد؛ موضوعی که به افزایش بیشتر هزینه‌های استقراض منجر می‌شود.

انتخاب‌های سخت دولت‌ها: دولت‌ها برای مهار بخشی از افزایش هزینه‌ها، بیش از پیش به بدهی‌های کوتاه‌مدت متکی خواهند شد؛ بدهی‌هایی که معمولاً بازده کمتری دارند. در سراسر کشورهای عضو OECD، سهم بدهی‌های جدید با سررسید بیش از ده سال، به پایین‌ترین سطح خود از سال ۲۰۰۹ تاکنون رسیده است. این وضعیت دولت‌ها را با انتخاب‌هایی دشوار روبه‌رو خواهد کرد. انتظار می‌رود در سال پیش رو شاهد لحظات بیشتری شبیه به بحران «لیز تراس» (نخست وزیر پیشین بریتانیا) باشیم؛ لحظاتی که در آن‌ها افزایش هزینه‌های استقراض، سیاستمداران را وادار می‌کند کاهش‌های مالیاتی را به تعویق بیندازند و از وعده‌های هزینه‌ای خود عقب‌نشینی کنند. یکی از وسوسه‌های خطرناک، تحت فشار قرار دادن بانک‌های مرکزی است. دونالد ترامپ بارها کوین وارش، رئیس فدرال رزرو، را برای کاهش نرخ بهره تحت فشار قرار داده است که فعلا بی‌نتیجه مانده است. اما اگر بانک‌های مرکزی نرخ‌های بهره را بیش از حد پایین نگه دارند، بازار اوراق قرضه با شدت بیشتری واکنش منفی نشان خواهد داد و در نتیجه، بازده اوراق بلندمدت حتی بیشتر افزایش خواهد یافت.

«می‌توان زمان وقوع تسویه‌حساب را به تعویق انداخت؛ اما نمی‌توان از آن اجتناب کرد».

۷- پایان زمان برای تایوان؟

تکنولوژی باعث تغییر ماهیت جنگ شده و حالا قدرت‌های کوچک، تاب‌آوری بیشتری دارند، مانند آنچه در اوکراین و ایران دیده شد. گفته می‌شود شی جینپینگ ضرب‌الاجل ۲۰۲۷ را برای تسخیر نظامی تایوان اعلام کرده، آمریکا نیز حواسش جای دیگری پرت است. آیا چین جنگ تازه‌ای آغاز می‌کند یا منتظر انتخابات ۲۰۲۸ تایوان می‌ماند؟ آقای شی امیدوار است که حزب کومینتانگ (KMT)، بزرگ‌ترین حزب مخالف، در انتخابات ریاست‌جمهوری این جزیره، بار دیگر به قدرت بازگردد. چنگ لی‌وِن، رهبر حزب کومینتانگ، خواهان روابط نزدیک‌تر با سرزمین اصلی چین است و در سال ۲۰۲۶ برای دیدار با آقای شی به آنجا سفر کرد. او با استقلال تایوان مخالف است. اما حزب حاکم تایوان، یعنی حزب دموکراتیک پیشرو (DPP)، که از سال ۲۰۱۶ قدرت را در دست دارد، پیش‌شرط‌های آقای شی برای انجام مذاکرات را رد می‌کند و می‌گوید تایوان هم‌اکنون کشوری مستقل است. بنابراین، اگر لای چینگ‌ده، رئیس‌جمهور کنونی تایوان، در سال ۲۰۲۸ برای دومین دوره انتخاب شود، ممکن است آقای شی به این نتیجه برسد که تنها راه دستیابی به وحدت دو سوی تنگه تایوان، توسل به زور است.

۸- «اثر اوزمپیک» به نفع صنایع غیردارویی؟

هم‌زمان با کمک به مردم برای کاهش وزن، داروهای لاغری رفتار مصرف‌کنندگان را نیز تغییر داده‌اند. به آن «خرید انتقام‌جویانه» می‌گویند، هجوم به فروشگاه‌های لباس، لوازم آرایشی و فیتنس جای خرید خوراکی را گرفته است. همچنین، موفقیت این داروها شرکت‌های دارویی را به سوی درمان‌های افزایش طول عمر سوق داده است. حدود ۱۵ درصد از آمریکایی‌ها داروهای GLP-1 مانند وگووی، اوزمپیک، زپ‌باند و مونجارو را امتحان کرده‌اند؛ این رقم در سال ۲۰۲۴ تنها ۶ درصد بود.سایر نقاط جهان نیز در حال نزدیک شدن به این روند هستند. به برآورد بانک مورگان استنلی، فروش جهانی داروهای GLP-1 تا سال ۲۰۳۵ دو برابر خواهد شد و به ۱۹۰ میلیارد دلار خواهد رسید. افزایش محبوبیت این داروها برای شرکت‌های داروسازی خبر خوبی بوده، اما برای عرضه‌کنندگان غذاهای ناسالم خبر بدی به شمار می‌رود. بااین‌حال، تأثیرات این داروها بسیار فراتر از رژیم‌های غذایی است.بر اساس گزارش شرکت مشاوره‌ای BCG، مصرف‌کنندگان داروهای GLP-1 حدود یک‌سوم پولی را که از محل خرید کمتر مواد غذایی صرفه‌جویی می‌کنند، به خرید کالاهای دیگر اختصاص می‌دهند.

۹- نوبت ارزانی سفرهای فضایی

اسپیس‌ایکس ایلان ماسک در حال آزمایش ارسال ماهواره‌هاست. شرکت‌های چینی قابلیت استفاده مجدد از بوسترهای موشکی را به نمایش می‌گذارند. پرتاب‌های ارزان‌تر می‌تواند ایستگاه‌های خصوصی و ساخت دیتاسنترها در فضا را بیش از هر زمانی از خیال‌پردازی یک دیوانه خارج کند. ناسا پس از آنکه در سال ۲۰۲۶ با موفقیت چهار فضانورد را به دور ماه فرستاد، در حال آماده‌سازی برای گام بعدی در برنامه قمری خود است. در سال ۲۰۲۷، خدمه چهار نفره مأموریت آرتمیس ۳ بررسی خواهند کرد که آیا فناوری‌ها و اجزای مختلف موردنیاز برای فرود بر سطح ماه ــ که از مجموعه‌ای از پیمانکاران، از جمله اسپیس‌ایکس و بلو اوریجین تأمین شده‌اند ــ مطابق برنامه و به‌درستی با یکدیگر کار می‌کنند یا خیر. اگر این مأموریت با موفقیت انجام شود، این تمرین زمینه‌ساز مأموریت آرتمیس ۴ خواهد شد؛ مأموریتی که هدف آن فرود آوردن فضانوردان در نزدیکی قطب جنوب ماه در سال ۲۰۲۸ است. در همین حال، سازمان پژوهش‌های فضایی هند (ISRO) قصد دارد در سال ۲۰۲۷، با اجرای مأموریت گگانیان-۴، به جمع کشورهای دارای توانایی اعزام انسان به فضا بپیوندد.

۱۰- حمله یوتیوب به امپراطوری هالیوود؟

پنجاهمین سالگرد جنگ ستارگان (Starwars) است. جیمز باند تازه‌ای در راه است. در این میان، فیلم‌های ارزان‌قیمت سازندگان یوتیوب انتظارات مخاطبان را تغییر داده‌اند. آیا نوبت خداحافظی با هالیوود است؟ فیلم «بک‌رومز» (Backrooms) ساخته یک کارگردان افسانه‌ای با مجموعه‌ای از آثار پرفروش در کارنامه‌اش نبود، بلکه نخستین تجربه فیلم بلند کِین پارسونزِ ۲۰ ساله به شمار می‌رفت. این فیلم با بودجه‌ای اندک (حدود ۱۰ میلیون دلار) ساخته شد و هیچ ستاره بسیار مشهوری در آن حضور نداشت. همچنین، منبع اقتباس آن نه یک کتاب کمیک بود و نه یک رمان کلاسیک محبوب، بلکه مجموعه‌ای ترسناک بود که بر اساس بخشی از افسانه‌های شکل‌گرفته در اینترنت ساخته شده و در یوتیوب منتشر شده بود. بااین‌حال، فیلم «بک‌رومز» در نهایت ۴۰۰ میلیون دلار در سراسر جهان فروش کرد و به یکی از پرفروش‌ترین فیلم‌های مستقل تاریخ سینما تبدیل شد. اکونومیست با این جمله گزارشش را پایان می‌دهد «شاید پنجاه سال گذشته باشد، اما جنگ ستارگان اکنون در سال ۲۰۲۷ بیش از هر زمانی معنادار شده است».

مهم‌ترین اتفاقات سال ۲۰۲۷ از نگاه اکونومیست

ژانویه (January)

- روز سال نو، بیست‌وپنجمین سالگرد ورود اسکناس‌ها و سکه‌های یورو به چرخه گردش را رقم می‌زند.
- بیستمین سالگرد معرفی آیفون اپل توسط استیو جابز در ژانویه ۲۰۰۷ جشن گرفته می‌شود. از زمان عرضه این گوشی هوشمند پیشگام در ژوئن همان سال، بیش از ۳ میلیارد دستگاه آیفون فروخته شده است.
- نیجریه انتخابات سراسری برگزار می‌کند تا رئیس‌جمهور و اعضای مجلس سنا و مجلس نمایندگان خود را انتخاب کند.

فوریه (February)

- سال نوی قمری جشن گرفته می‌شود و سال بز آتشین آغاز می‌گردد. گفته می‌شود افرادی که تحت این نشان متولد می‌شوند، خلاق، جذاب و اهل دیپلماسی هستند.
- شصت‌ونهمین دوره جوایز گرمی در لس‌آنجلس برگزار می‌شود.
- نسخه اصلی اکران سینمایی فیلم «جنگ ستارگان» محصول سال ۱۹۷۷، به مناسبت پنجاهمین سالگرد این مجموعه، بار دیگر اکران می‌شود.
- السالوادور انتخابات ریاست‌جمهوری و پارلمانی برگزار می‌کند. قانونی که در سال ۲۰۲۵ تصویب شد، زمان برگزاری انتخابات را از سال ۲۰۲۹ به جلو انداخت و همچنین به نایب بوکله اجازه می‌دهد برای انتخاب مجدد نامحدود نامزد شود.

مارس (March)

- نودونهمین دوره جوایز آکادمی اسکار در لس‌آنجلس برگزار می‌شود و اجرای مراسم بر عهده کانن اوبراین خواهد بود. و اسکار به... تعلق می‌گیرد!
- علاقه‌مندان به موسیقی کلاسیک، دویستمین سالگرد درگذشت لودویگ فان بتهوون را گرامی می‌دارند.

آوریل (April)

- آژانس فضایی اروپا فضاپیمای PLATOرا پرتاب می‌کند؛ یک تلسکوپ فضایی که به جست‌وجوی سیاراتی خواهد پرداخت که به دور ستارگان دیگر می‌چرخند.
- فرانسه دور نخست انتخابات ریاست‌جمهوری خود را برگزار می‌کند.

مه (May)

- هشتادمین دوره جشنواره فیلم کن برگزار می‌شود.
- نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۷ در بلگراد، صربستان، افتتاح می‌شود. این نمایشگاه تا اواسط ماه اوت ادامه خواهد داشت.
- فیلم «استارفایتر» با بازی رایان گاسلینگ اکران می‌شود. جدیدترین قسمت از مجموعه حماسه جنگ ستارگان قصد دارد، ۵۰ سال پس از اکران فیلم اصلی، علاقه عمومی به این مجموعه را دوباره احیا کند.

ژوئن (June)

- فینال لیگ قهرمانان اروپا در مادرید برگزار می‌شود.
- مکزیک انتخابات میان‌دوره‌ای برگزار می‌کند. این انتخابات نخستین آزمون مهم برای رئیس‌جمهور، کلودیا شینباوم، و حزب حاکم او، مورنا، خواهد بود.
- جام ملت‌های آفریقا ۲۰۲۷ با میزبانی مشترک کنیا، تانزانیا و اوگاندا آغاز می‌شود.
- جام جهانی فوتبال زنان در ریو دو ژانیرو آغاز می‌شود. برزیل نخستین کشور آمریکای جنوبی است که میزبان این رقابت‌های فوتبال خواهد بود.
- مسابقات قهرمانی ویمبلدون، قدیمی‌ترین تورنمنت تنیس جهان، در لندن آغاز می‌شود.

مهم‌ترین اتفاقات سال ۲۰۲۷ از نگاه اکونومیست

ژوئیه (July)

- دو سالگرد گرامی داشته می‌شوند: سی‌امین سالگرد واگذاری هنگ‌کنگ از بریتانیا به چین و بیست‌وپنجمین سالگرد اساسنامه رم که دیوان کیفری بین‌المللی را تأسیس کرد.
- قوانین جدید مبارزه با پول‌شویی در اتحادیه اروپا اجرایی می‌شوند. ارائه‌دهندگان خدمات دارایی‌های رمزارزی ملزم به رعایت این قوانین خواهند بود.

اوت (August)

- یک رژه نظامی بزرگ در پکن، صدمین سالگرد تأسیس ارتش آزادی‌بخش خلق چین را گرامی می‌دارد.
- یک خورشیدگرفتگی کامل که از آن با عنوان «خورشیدگرفتگی قرن» یاد می‌شود، در دوم اوت از جنوب اسپانیا، در امتداد شمال آفریقا تا سومالی و همچنین در عربستان سعودی و یمن قابل مشاهده خواهد بود. مدت زمان خورشیدگرفتگی کامل در شهر اقصر مصر به شش دقیقه و ۲۳ ثانیه می‌رسد؛ طولانی‌ترین مدت خورشیدگرفتگی کامل قابل مشاهده از خشکی از سال ۱۹۹۱ تاکنون و طولانی‌ترین مورد تا سال ۲۱۱۴ خواهد بود.
- هند و پاکستان هشتادمین سالگرد تجزیه و استقلال خود را گرامی می‌دارند.

سپتامبر (September)

- جشنواره بین‌المللی فیلم ونیز افتتاح می‌شود.
- ستاره‌شناسان پنجاهمین سالگرد پرتاب کاوشگر فضایی وویجر ۱ را جشن می‌گیرند؛ کاوشگری که اکنون دورترین ساخته دست بشر از زمین است.
- مسابقات قهرمانی دوومیدانی جهان در پکن با شلیک تپانچه آغاز مسابقه شروع می‌شود.

اکتبر (October)

- جام جهانی راگبی مردان در پرت آغاز می‌شود. این رقابت‌ها برای نخستین بار با حضور ۲۴ تیم برگزار خواهد شد؛ در حالی که تعداد تیم‌ها پیش از این ۲۰ تیم بود.
- آرژانتین انتخابات ریاست‌جمهوری، معاونت ریاست‌جمهوری، اعضای کنگره و فرمانداران را برگزار می‌کند. در صورت نیاز، دور دوم انتخابات در ماه نوامبر برگزار خواهد شد.
- بیست‌ویکمین کنگره ملی حزب کمونیست چین در پکن برگزار می‌شود و یک دوره پنج‌ساله دیگر زمامداری چین را به شی جین‌پینگ اعطا می‌کند.

نوامبر (November)

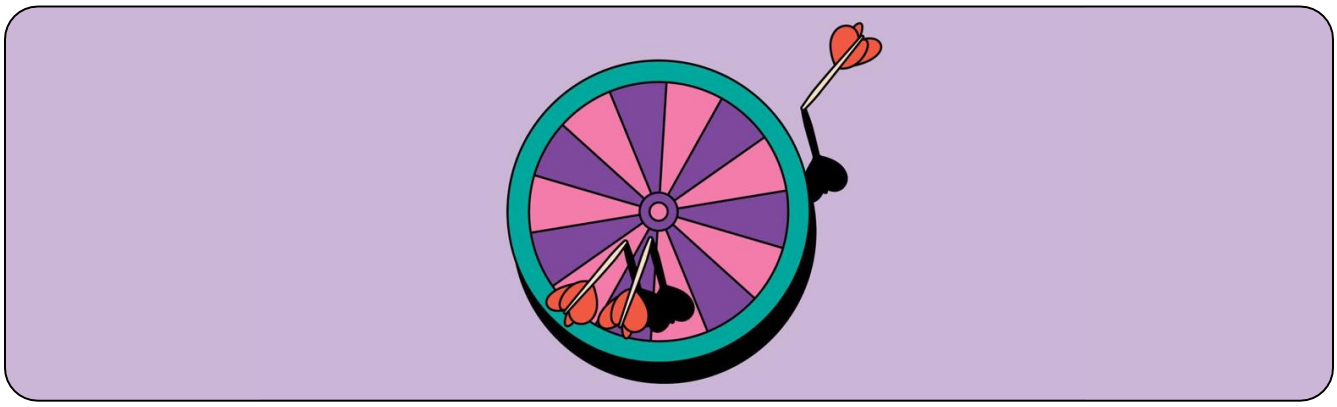
- سی‌ودومین کنفرانس تغییرات اقلیمی سازمان ملل متحد (COP32) در آدیس‌آبابا برگزار می‌شود و توجه‌ها را به تأثیر تغییرات اقلیمی بر آفریقا معطوف می‌کند.
- فینال جام جهانی کریکت مردان ICC در ژوهانسبورگ برگزار می‌شود.
- نشست سران گروه ۲۰ به میزبانی منچستر برگزار می‌شود. این نخستین نشست گروه ۲۰ در بریتانیا از سال ۲۰۰۹ تاکنون خواهد بود.

دسامبر (December)

- فیلم «انتقام‌جویان: جنگ‌های مخفی» (Avengers: Secret Wars) اکران می‌شود؛ ششمین فیلم از مجموعه انتقام‌جویان و چهلمین قسمت از دنیای سینمایی مارول که مجموعه‌ای طولانی‌مدت به شمار می‌رود.
- مأموریت آرتمیس ۳ ناسا، به‌منظور آماده‌سازی برای فرود برنامه‌ریزی‌شده بر ماه در سال ۲۰۲۸، عملیات اتصال فضاپیماها و فناوری‌های مورد نیاز را در مدار پایین زمین آزمایش می‌کند.
- ایتالیا انتخابات سراسری برگزار می‌کند که باید پیش از ۲۲ دسامبر انجام شود.
- قرار است نخستین مرحله از ترمینال جدید شماره یک فرودگاه جان اف. کندی در نیویورک افتتاح شود.

جنگ ایران، بزرگ‌ترین خطای پیش‌بینی در سال ۲۰۲۶

کارنامه برآوردهای سال قبل اکونومیست چه می‌گوید؟

«مراقب ونزوئلا باشید»، این جمله‌ای بود که ما در نشریه چشم‌انداز جهان در سال ۲۰۲۶ نوشتیم. ما گفته بودیم که دونالد ترامپ «حتی ممکن است نیروهای ویژه را به کار بگیرد، اگر فرصتی برای دستگیری یا کشتن نیکلاس مادورو ببیند».در سوم ژانویه، ترامپ دقیقاً همین کار را انجام داد و در عملیاتی جسورانه در کاراکاس، رئیس‌جمهور ونزوئلا را دستگیر کرد. اما یک موفقیت، موفقیت بعدی را تضمین نمی‌کند.

ترامپ که از این موفقیت جسورتر شده بود، در ادامه و با همکاری اسرائیل، در ۲۸ فوریه جنگی علیه ایران آغاز کرد. ما انتظار چنین اتفاقی را نداشتیم. ما نوشته بودیم که محتمل‌ترین سناریو این است که «اسرائیل تلاش کند ترامپ را متقاعد سازد بار دیگر به ایران حمله کند، به این امید که حکومت ایران را سرنگون کند، اما ترامپ این پیشنهاد را رد کند».

او با وعده آغاز نکردن هیچ جنگ جدیدی در خاورمیانه به قدرت رسیده بود. اما پس از پیروزی چشمگیرش در کاراکاس، انتظار داشت حکومت تهران به‌سرعت تسلیم شود؛ اتفاقی که هرگز رخ نداد. بنابراین، همان‌طور که برای خود ترامپ چنین بود، جنگ ایران نیز بزرگ‌ترین خطای پیش‌بینی ما در سال ۲۰۲۶ بود.

با این حال، برخی پیش‌بینی‌های دیگرمان درست از آب درآمدند. ما اشاره کرده بودیم که مجتبی، پسر آیت‌الله علی خامنه‌ای، می‌تواند «در صورت خالی شدن جایگاه رهبری، جانشین احتمالی این مقام باشد». هشدار داده بودیم که صنعت کشتیرانی جهانی در سال ۲۰۲۶ با «آب‌های خطرناک و پرتلاطمی» روبه‌رو خواهد شد؛ با توجه به خطر «بسته شدن تنگه هرمز از سوی ایران یا ازسرگیری حملات حوثی‌ها در دریای سرخ».

همچنین گفته بودیم که آتش‌بس شکننده در غزه پابرجا خواهد ماند. درگیری‌ها در اوکراین همچنان ادامه خواهند یافت و ویکتور اوربان احتمالاً در انتخابات مجارستان شکست خواهد خورد. روسیه اقدامات تحریک‌آمیز خود در منطقه خاکستریِ تقابل با اروپا را تشدید خواهد کرد. همچنین گفته بودیم که مرز میان جنگ و صلح مبهم‌تر خواهد شد؛ اتفاقی که واقعاً رخ داد: آیا جنگ ایران برقرار است یا متوقف شده است؟

در حوزه اقتصاد، پیش‌بینی ما درباره دیوان عالی آمریکا درست بود؛ ما گفته بودیم که این دادگاه «احتمالاً اختیارات ترامپ برای تعیین تعرفه‌ها بر اساس صلاحدید کاملاً شخصی و بدون محدودیت را کاهش خواهد داد». گفته بودیم که گردشگران حتی برای تماشای جام جهانی نیز در سفر به آمریکا تردید خواهند داشت.

در اینجا با دو درس روبه‌رو هستیم. درس نخست این است که رویدادها می‌توانند به شیوه‌هایی غیرمنتظره بر یکدیگر تأثیر بگذارند. عملیات نظامی در کاراکاس، در تصمیم ترامپ برای حمله به ایران نقش داشت. درس دوم این است که انسان‌ها همیشه بر اساس منطق و شواهد تصمیم نمی‌گیرند. آمریکا برای چندین دهه از حمله به ایران خودداری کرده بود؛ زیرا بیم آن داشت که ایران در واکنش، تنگه هرمز را ببندد. ما تصور می‌کردیم این نگرانی مانع اقدام نظامی ترامپ خواهد شد. اما رهبران جهان اغلب تصمیم‌های خود را بر اساس احساسات یا ایدئولوژی می‌گیرند یا به میراثی که می‌خواهند از خود به جا بگذارند توجه دارند. پیش‌بینی‌کنندگان ممکن است جهان را از دریچه منطق ببینند، اما به‌سادگی ممکن است فراموش کنند که دیگران لزوماً چنین نگاهی به جهان ندارند.

۹ سوال از ابرپیش‌گویان سال ۲۰۲۷

اکونومیست هرساله سوالاتی را از گروه‌های تحلیلی منتخب می‌پرسد که آنها را «ابرپیش‌گویان» می‌نامد؛ علت این نامگذاری نیز به سابقه خوب آنها در پیش‌بینی‌ها برمی‌گردد و اگر خطای پیش‌بینی زیادی داشته باشند از لیست ابرپیش‌گویان خارج می‌شوند. امسال نیز سوالات مختلفی را از آنها پرسیده است.

۹۰ درصد آنها انتظار ندارند که چین و تایوان امسال وارد جنگ شوند.

پیروزی خاویر میلی در انتخابات آرژانتین تقریبا شانس برابر با شکست دارد.

استیضاح ترامپ را فقط یک‌چهارم ابرپیش‌گویان در سال ۲۰۲۷ محتمل می‌دانند.

همچنان اکثریت آنها معتقدند آتش‌بس در سال پیش رو میان اوکراین و روسیه رخ نخواهد داد.

نکته جالب احتمال تغییر رئیس جمهور در یک سال آینده است؛ شاید چیزی شبیه تغییر مادورو در ونزوئلا که سال قبل اکونومیست پیش‌بینی کرده بود.

برگزاری انتخابات زودهنگام در بریتانیا را فقط ۱۱ درصد ابرپیش‌گویان محتمل دانسته‌اند.

۵۵ درصد پیروزی مارین لوپن، نامزد راست‌گرای پوپولیست فرانسه را محتمل‌تر می‌دانند.

کمتر از یک‌پنجم ابرپیش‌گویان عادی شدن تردد کشتی‌ها در خلیج فارس را طی یک سال آینده محتمل می‌دانند. بنابراین، ۸۱ درصد آنها معتقدند توافق جامع بین ایران و آمریکا در افق یک‌ساله نامحتمل است.

شانس برنامه فضایی هندی‌ها برای اعزام یک انسان به مدار زمین را یک درصد موفقیت‌آمیز می‌دانند.

کارنامه سال قبل ابرپویش‌گویان

ابرپیش‌گویان (Superforecasters) در پیش‌بینی‌های خود برای سال ۲۰۲۶ که در اکتبر ۲۰۲۵ انجام داده بودند، از ۹ امتیاز ممکن، ۶ امتیاز کسب کردند. پیش‌بینی‌های آن‌ها در این موارد درست از آب درآمد: هیچ آتش‌بسی در اوکراین برقرار نشد، ویکتور اوربان در مجارستان شکست خورد، لولا در برزیل پیروز شد، دونالد ترامپ برنده جایزه صلح نوبل نشد و اسپیس‌ایکس آزمایش سوخت‌گیری در مدار زمین را انجام نداد. اما دموکرات‌ها هم در مجلس نمایندگان و هم در سنا پیروز شدند و رشد تولید ناخالص داخلی جهانی نیز اندکی بیشتر از میزان پیش‌بینی‌شده بود؛ بنابراین، برای هر یک از این دو مورد فقط نیم امتیاز به آن‌ها تعلق گرفت. همچنین، پس از صدور حکمی از سوی دیوان عالی آمریکا، رشد تولید ناخالص داخلی ایالات متحده بسیار قوی‌تر از پیش‌بینی‌ها بود، در حالی که نرخ تعرفه‌ها پایین‌تر از میزان پیش‌بینی‌شده باقی ماند.

۱– چین یا تایوان چه زمانی به‌طور علنی یکدیگر را به استفاده از سلاح علیه نیروهای نظامی، شبه‌نظامیان و/یا نیروهای پلیس طرف مقابل متهم خواهند کرد؟

۲. آیا خاویر میلی در انتخابات ریاست‌جمهوری آرژانتین در سال ۲۰۲۷ پیروز خواهد شد؟

۳– آیا مجلس نمایندگان آمریکا پیش از اول نوامبر ۲۰۲۷ به استیضاح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، رأی خواهد داد؟

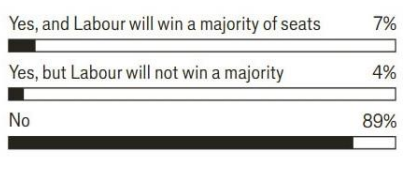
۴– روسیه و اوکراین چه زمانی برقراری آتش‌بسی را اعلام خواهند کرد که مدت‌زمان در نظر گرفته‌شده برای آن دست‌کم هشت روز باشد؟

۵– میگل دیاز کانل چه زمانی یا از کوبا فرار خواهد کرد یا دیگر رئیس‌جمهور این کشور نخواهد بود؟

۶– آیا انتخابات سراسری بعدی بریتانیا پیش از اول ژانویه ۲۰۲۸ برگزار خواهد شد؟

۷– آیا نامزد حزب اجتماع ملی (حزب مارین لوپن) در انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه در سال ۲۰۲۷ پیروز خواهد شد؟

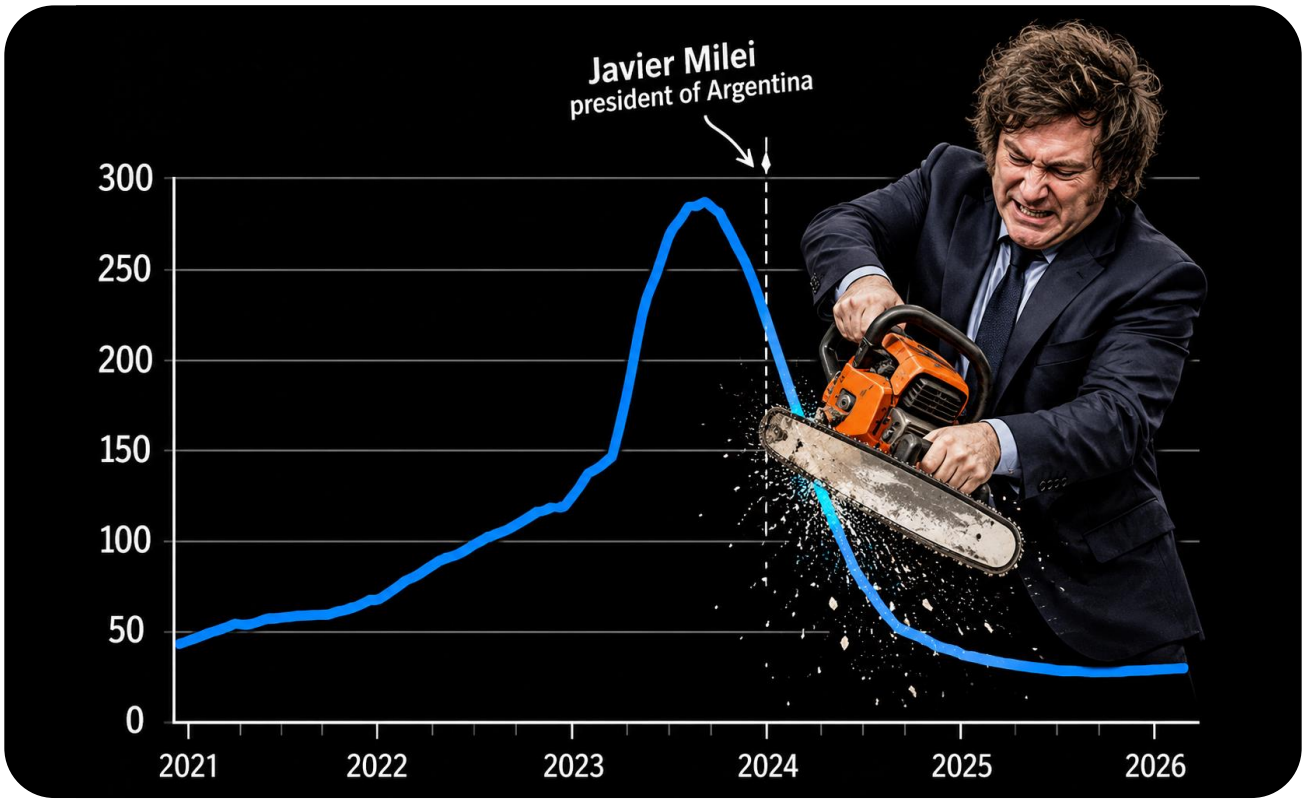
۸– میانگین متحرک هفت‌روزه تعداد کشتی‌هایی که از تنگه هرمز عبور می‌کنند، طبق آمار صندوق بین‌المللی پول (IMF)، چه زمانی به عدد ۵۰ خواهد رسید یا از آن فراتر خواهد رفت؟

۹– آیا هند پیش از اول نوامبر ۲۰۲۷ با موفقیت یک خدمه انسانی را به مدار زمین اعزام خواهد کرد؟

آزمون سخت خاویر میلی در آرژانتین

میلی به دستاوردهای زیادی رسیده است. او اقتصادی آشفته را تحویل گرفت. پیش از آنکه در اواخر سال ۲۰۲۳ قدرت را در دست بگیرد، نرخ تورم ماهانه به ۱۳ درصد رسیده بود. آقای میلی با در دست گرفتن اره‌برقی‌ای که در جریان مبارزات انتخاباتی از آن استفاده می‌کرد، هزینه‌های دولت را به‌شدت کاهش داد. این اقدام به پایین آوردن نرخ تورم ماهانه به حدود ۲ درصد کمک کرده است. این موضوع نیز به نوبه خود موجب کاهش فقر شده است. او همچنین بخش‌های گسترده‌ای از مقررات دست‌وپاگیر را حذف کرده و به اقتصاد آزادی عمل بیشتری بخشیده است. رأی‌دهندگان در انتخابات میان‌دوره‌ای سال ۲۰۲۵، به پاس تمام این اقدامات، به آقای میلی پاداش دادند. اما اکنون بسیاری از تحلیلگران و بازارهای پیش‌بینی، شانس انتخاب مجدد آقای میلی در انتخابات اکتبر ۲۰۲۷ را حدود ۵۰ درصد ارزیابی می‌کنند. مهم‌ترین دلیل این مسئله آن است که اقتصاد صرفاً به تورم محدود نمی‌شود.

جاماندگی رشد از برنامه: پس از یک دوره انقباض اقتصادی دردناک در سال ۲۰۲۴، اقتصاد در سال ۲۰۲۵ رشد کرد و انتظار می‌رود در سال‌های ۲۰۲۶ و ۲۰۲۷ نیز به رشد خود ادامه دهد. این دستاورد بزرگی خواهد بود. اما دولت در ابتدا برای سال ۲۰۲۶ رشد اقتصادی ۵ درصدی را در بودجه پیش‌بینی کرده بود، درحالی‌که اکنون به نظر می‌رسد رشد واقعی تنها به یک درصد برسد.

اشتغال مهم‌تر از تورم؟ این رشد اقتصادی نیز به‌طور نامتوازن توزیع شده است. بخش‌های نفت، معدن و کشاورزی رونق چشمگیری دارند، اما بخش‌هایی که نیروی کار بیشتری را به استخدام درمی‌آورند، مانند صنعت و ساختمان‌سازی، با مشکلاتی روبه‌رو هستند. در نتیجه، تعداد مشاغل رسمی در بخش خصوصی نسبت به زمان روی کار آمدن آقای میلی، صدها هزار مورد کاهش یافته است. دستمزد واقعی در بخش خصوصی رسمی نیز همچنان پایین‌تر از گذشته است. اکنون نگرانی رأی‌دهندگان درباره دستمزدها و مشاغل، بیش از نگرانی آن‌ها درباره تورم است. میزان محبوبیت خالص آقای میلی به حدود منفی ۲۵ درصد رسیده است. رسوایی‌های فساد به وجهه او آسیب زده‌اند و رفتار تهاجمی و مملو از الفاظ رکیک او نیز برخی از رأی‌دهندگان را از وی دور می‌کند.

شرط بقای میلی: انتخاب مجدد او در سال ۲۰۲۷ به این بستگی دارد که بتواند از وقوع یک بحران اقتصادی جلوگیری کند و رشد اقتصادی، اشتغال و دستمزدها را بهبود ببخشد. هنوز برای انجام این کار فرصت وجود دارد. اما پرسش مهم‌تر این است که آیا او حاضر خواهد شد بر اشتغال و دستمزدها تمرکز کند، حتی اگر این کار روند مبارزه با تورم را کُندتر سازد؟ آقای میلی در مصاحبه‌ای با نشریه اکونومیست، وجود چنین بده‌بستانی را اساساً انکار کرد. بااین‌حال، به نظر می‌رسد اعضای تیم او در محافل داخلی، بی‌سروصدا درباره این موضوع بحث می‌کنند و نشانه‌هایی نیز وجود دارد که نشان می‌دهد آن‌ها رشد اقتصادی را در اولویت قرار داده‌اند. مهم‌ترین نشانه این رویکرد، کاهش محدودیت‌ها در عرضه پول است که به پزو اجازه داده تا حدودی در برابر ارزهای دیگر تضعیف شود.

ماشه بحران جهانی را چه چیزی می‌چکاند؟

احتمال رکود جهانی دوباره افزایشی شده، متهم‌های پیشین بحران جهانی به نظر کار نکرده‌اند و کدام گزینه‌های تازه‌ای می‌توانند اقتصاد جهان را به افول بکشانند؟

متهم اول: بحران بعدی ناشی از یک شوک انرژی نخواهد بود: بسته شدن تنگه هرمز در سال ۲۰۲۶ یکی از بزرگ‌ترین شوک‌های از این دست از دهه ۱۹۷۰ تاکنون بود، اما تأثیر آن بر رشد اقتصاد جهانی بسیار ناچیز بود. به نظر می‌رسد اقتصادها اکنون وابستگی کمتری به نفت دارند و انعطاف‌پذیرتر شده‌اند.

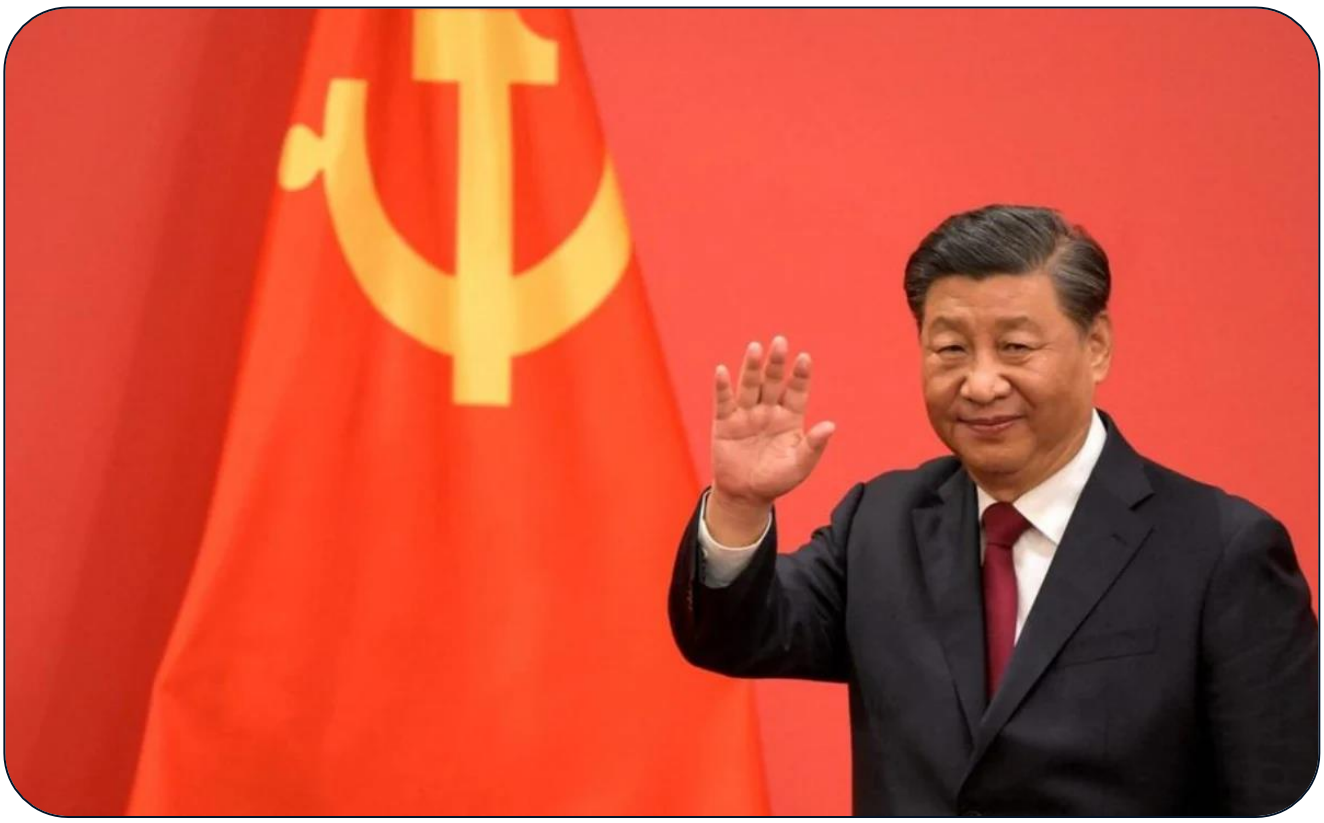
متهم دوم: احتمالاً جنگ تجاری هم نمی‌تواند چنین بحرانی ایجاد کند. اشتیاق دونالد ترامپ به وضع تعرفه‌ها از زمان موج گسترده موانع تجاری او در «روز آزادی» در آوریل ۲۰۲۵، تقریباً به همان اندازه باقی مانده است. در آن زمان، پیش‌بینی‌کنندگان احتمال وقوع رکودی قریب‌الوقوع در آمریکا را تا ۶۷ درصد برآورد می‌کردند. اما در عمل، تولید ناخالص داخلی آمریکا و جهان تقریباً دقیقاً مطابق با روند قبلی خود باقی ماند.

متهم سوم: حتی نرخ‌های بهره بالا، که همواره یکی از عوامل ایجاد رکود بوده‌اند، نیز به‌ویژه تهدیدآمیز به نظر نمی‌رسند. رودی دورنبوش، اقتصاددان، زمانی به طنز گفته بود که دوره‌های رونق اقتصادی آمریکا بر اثر کهولت سن از بین نمی‌روند، بلکه فدرال رزرو با افزایش نرخ‌های بهره آن‌ها را به قتل می‌رساند. بر این اساس، افزایش‌های عظیم نرخ بهره از سوی فدرال رزرو در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ و اقدامات مشابه در سراسر جهان، باید به وقوع یک بحران منجر می‌شدند. اما چنین اتفاقی نیفتاد؛ شاید به این دلیل که بخش‌هایی که بیشترین حساسیت را به نرخ بهره دارند، مانند صنایع تولیدی، دیگر اهمیت سابق را در اقتصادهای کشورهای ثروتمند ندارند. بنابراین، افزایش‌های محدودتر نرخ بهره که برای سال ۲۰۲۷ پیش‌بینی می‌شوند، بعید است مشکلات جدی‌ای برای رشد اقتصادی ایجاد کنند.

پس چه عواملی باقی می‌مانند؟ احتمالاً بزرگ‌ترین خطرهای اقتصادی امروز، بدهی دولت‌ها و هوش مصنوعی هستند. بحران بدهی پدیده‌ای آشناتر خواهد بود. بازارهای نوظهور سال‌هاست با چنین بحران‌هایی دست‌وپنجه نرم می‌کنند. اما دولت‌های کشورهای ثروتمند، به‌ویژه آمریکا، اکنون مبالغ حیرت‌آوری وام می‌گیرند؛ مبالغی که در مقایسه با اندازه اقتصادهایشان، بیش از هر زمان دیگری خارج از دوره‌های جنگ یا حوالی رکودهاست.

هوش مصنوعی چطور؟ اگرچه این فناوری جدید است، تاریخ اقتصادی درس‌هایی برای آموختن دارد. یک سناریوی محتمل، سال ۱۹۸۷ است؛ زمانی که روش‌های نوظهور معاملات رایانه‌ای، سقوطی شدید، غیرمنتظره و جهانی را در بازارهای سهام رقم زدند. تکرار چنین رویدادی امکان‌پذیر است. سابقه نگران‌کننده دیگر به سال ۲۰۰۰ بازمی‌گردد. هنگامی که حباب فناوری در آستانه آغاز هزاره جدید ترکید، سقوط سهام، اقتصاد را نیز به پایین کشید. برخلاف آن دوره، شرکت‌های فعال در حوزه هوش مصنوعی اکنون با افزایش چشمگیر درآمدها روبه‌رو هستند. اما اگر رقابت حاشیه سود را کاهش دهد یا گسترش هوش مصنوعی دشوارتر از حد انتظار پیش برود، ممکن است این درآمدها نیز به سطح واقعی خود بازگردند. سپس نوبت به تجربه سال ۲۰۰۸ می‌رسد. در ابتدا، غول‌های فناوری هزینه‌های هوش مصنوعی را از محل درآمدهای هنگفت و ذخایر نقدی عظیم خود تأمین می‌کردند. اما اکنون به استقراض روی آورده‌اند. پیوندهای مالی میان شرکت‌های هوش مصنوعی هرچه بیشتر حالت پیچیدگی پیدا می‌کنند شرایط مشابه مشکلات بازار وام‌های مسکن خواهد شد؛ مشکلاتی که نزدیک به ۲۰ سال پیش به آغاز بحران مالی جهانی کمک کردند. اگر درآمدهای پیش‌بینی‌شده هوش مصنوعی محقق نشوند، یا دیرتر از حد انتظار به دست آیند، ممکن است به‌راحتی آشفتگی به‌صورت زنجیره‌ای گسترش یابد

پنج سال دیگر رهبری چین با شی جین‌پینگ

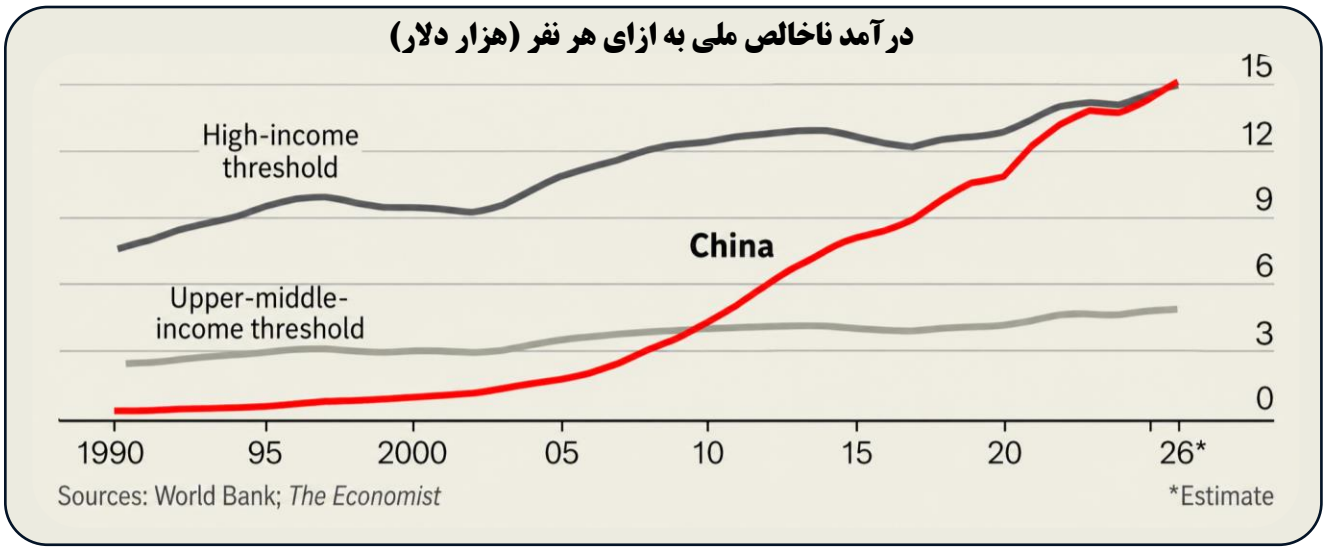

در پاییز سال ۲۰۲۷، هزاران نماینده، از کارگران نمونه گرفته تا اعضای بلندپایه حزب کمونیست، در میان ستون‌های مرمری و فرش‌های قرمز تالار بزرگ خلق در پکن گرد هم خواهند آمد تا تأیید کنند چه کسی تا سال ۲۰۳۲ بر چین حکومت خواهد کرد. در این فرایند هیچ اثری از دموکراسی نخواهد بود؛ نتیجه از پیش به‌دست رهبر کنونی چین، شی جین‌پینگ، و همکارانش تعیین خواهد شد.

عبور از دنگ شیائوپینگ به سوی مائو: یکی از موضوعاتی که باید زیر نظر داشت، احتمال تغییر در عناوین و سمت‌های آقای شی است. او در حال حاضر سه مقام کلیدی را در اختیار دارد: ریاست‌جمهوری چین که عمدتاً نقشی تشریفاتی دارد، و دو سمت بسیار مهم‌ترِ دبیرکلی حزب و فرماندهی کل نیروهای مسلح. (آقای شی در سال ۲۰۱۸ محدودیت دوره‌های ریاست‌جمهوری را لغو کرد؛ تنها سمتی که پیش‌تر مشمول چنین محدودیتی بود). ممکن است آقای شی در این کنگره یک سمت دیگر نیز برای خود در نظر بگیرد: ریاست حزب. این عنوان که به‌شدت با مائو تسه‌تونگ پیوند خورده است، در سال ۱۹۸۲ لغو شد تا نشان داده شود که حزب به شیوه‌ای جمعی‌تر برای تصمیم‌گیری روی آورده است. اما این روحیه جمع‌گرایانه در دوران آقای شی تقریباً به‌کلی از میان رفته است. تمرکز قدرت در دستان او و تأکیدش بر ایدئولوژی، یادآور دوران مائو است. رسانه‌های دولتی چین گاهی از او با عنوان «سکان‌دار» یا «رهبر مردم» یاد می‌کنند؛ هر دو عنوان به‌شدت با مائو ارتباط دارند. اگر آقای شی به مقام ریاست حزب برسد، این امر نشان خواهد داد که او با این تصور که به‌عنوان حاکمی مادام‌العمر شناخته شود، مشکلی ندارد.

پایان قانون نانوشته ۶۸ سالگی: در این کنگره، برای نخستین بار به‌طور رسمی مشخص خواهد شد که چه کسانی در کمیته دائمی جدید دفتر سیاسی حضور خواهند داشت؛ نهادی که در حال حاضر، علاوه بر آقای شی، شش عضو دیگر دارد. طبق یک رویه نانوشته که عموماً مورد احترام است، اعضای دفتر سیاسی در سن ۶۸ سالگی از سمت خود کناره‌گیری می‌کنند. از نظر تئوری، همه اعضای کنونی این کمیته، به‌جز یک نفر، به سن بازنشستگی رسیده‌اند. آقای شی پیش‌تر برای خود از این قاعده نانوشته استثنا قائل شده است. آیا او همین ارفاق را در حق معاونان و نزدیکان سالخورده خود نیز روا خواهد داشت؟ اگر ترکیب کمیته دائمی جدید تفاوت چندانی با ترکیب کنونی نداشته باشد، این بدان معنا خواهد بود که آقای شی حتی کمتر از آنچه اکنون تصور می‌شود، برای هنجارها و قواعد مرسوم حزب احترام قائل است.

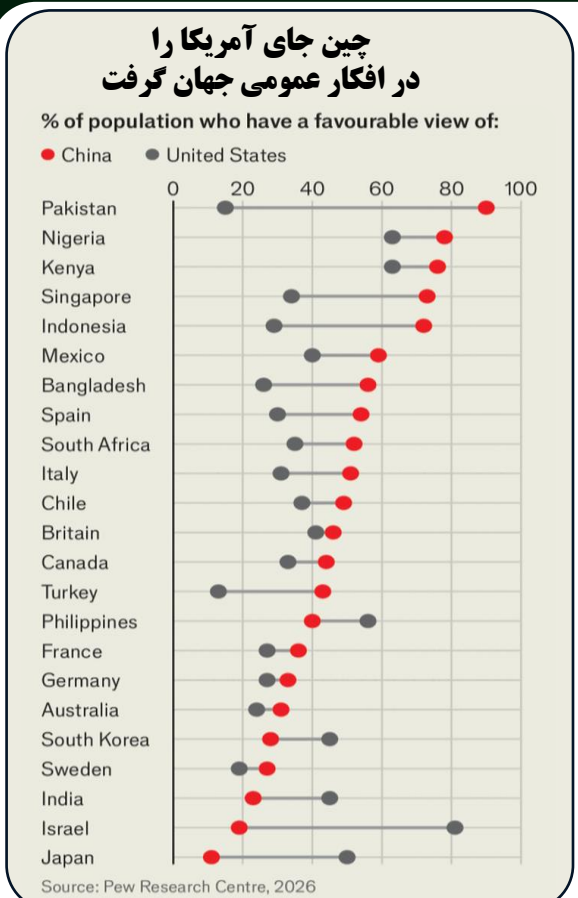
ورود چین به لیگ پردرآمدها

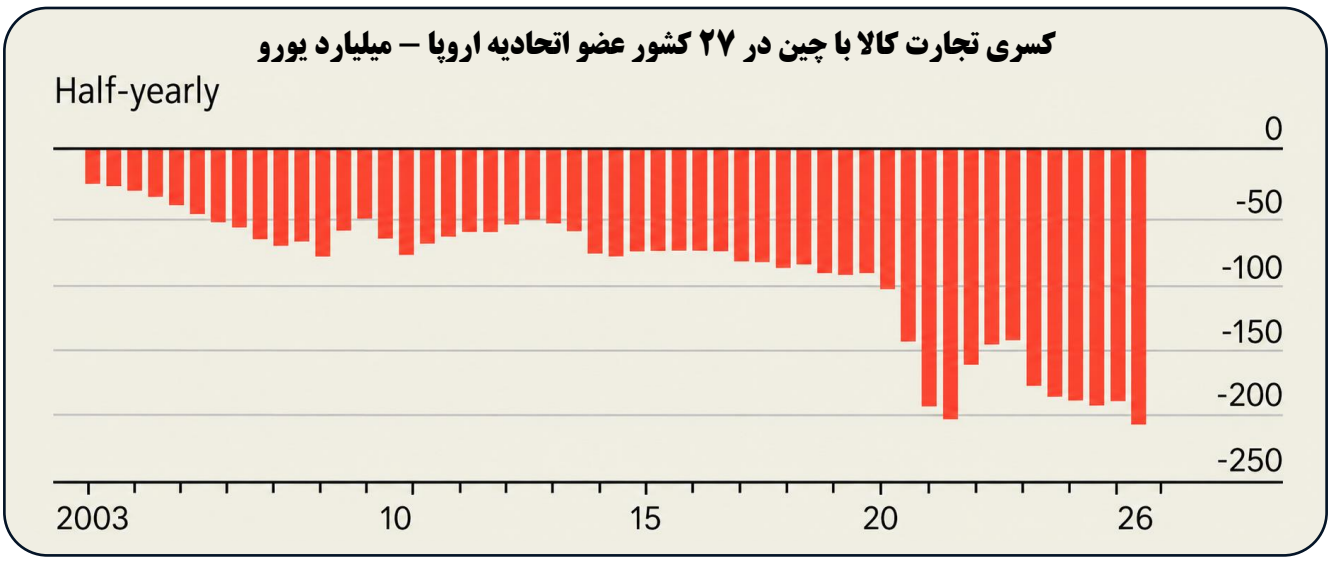
سال ۲۰۰۷ که درباره معجزه چین زیاد صحبت می‌شد «چهار نا» یا «عدم تعادل» معروف شدند: پیشرفت سریع چین «نامتعادل» است، زیرا بر پایه وام‌دهی بیش از حد شکل گرفته است. این رشد «ناموزن» است، زیرا شهرهای ساحلی با سرعتی چشمگیر از مناطق روستایی و عقب‌مانده پیشی گرفته‌اند. همچنین «ناهماهنگ» است، زیرا سرمایه‌گذاری در بخش تولید با میزان مصرف هم‌خوانی ندارد و در نتیجه، اقتصاد به صادرات وابسته مانده است. این رشد به دلیل پیامدهای مخرب آن برای محیط‌زیست، «ناپایدار» است. آیا این مسائل، ۲۰ سال بعد، همچنان برای ارزیابی چشم‌انداز اقتصادی چین اهمیت دارند؟ در نگاه نخست، خیر. اقتصاد چین چنان دگرگون شده که دیگر به‌سختی می‌توان آن را شناخت. بر اساس طبقه‌بندی بانک جهانی، چین در سال ۲۰۰۷ در گروه کشورهای با درآمد متوسط رو به پایین قرار داشت. اما در ژوئیه ۲۰۲۷، احتمالاً عنوان یک کشور با درآمد بالا را به دست خواهد آورد. با وجود دگرگونی چین در دو دهه گذشته، برخی از عدم تعادل‌ها، همچنان گریبان‌گیر این کشور هستند. نمونه بارز آن، مازاد تجاری چین است. گسترش سریع ظرفیت تولیدی همچنان با رشد ضعیف تقاضای مصرف‌کنندگان هم‌خوانی ندارد. نتیجه این وضعیت، انباشت مازاد کالاهایی است که تولید می‌شوند، اما در داخل کشور به فروش نمی‌رسند و چین در عوض آن‌ها را به سایر نقاط جهان صادر می‌کند.

افکار عمومی به نفع چینی‌ها

عبارت «China» (چین) را در گوگل جست‌وجو کنید؛ با عنوان ویدئوهایی مانند «کلان‌شهرهای مسحورکننده چین»، «چین آن چیزی نیست که انتظارش را داشتیم» و حتی «رسانه‌های غربی درباره چین دروغ گفتند» روبه‌رو خواهید شد. اشتباه است اگر این پدیده را صرفاً نوعی طعمه برای جلب کلیک در شبکه‌های اجتماعی بدانیم. در سراسر جهان، نگاه افکار عمومی به چین در حال مثبت‌تر شدن است. در ۲۱ کشور از مجموع ۳۵ کشوری که مؤسسه پژوهشی پیو در آن‌ها نظرسنجی انجام داد، دیدگاه عمومی نسبت به چین از سال ۲۰۲۴ تاکنون مثبت‌تر شده بود. در بیشتر این کشورها، چین از آمریکا مطلوب‌تر ارزیابی می‌شود؛ از جمله در میان متحدان آمریکا مانند استرالیا، بریتانیا و کانادا. این شکاف در سال ۲۰۲۷ بیشتر خواهد شد.

جنگ تجاری اروپا و چین آغاز می‌شود؟

صنعت‌زدایی به‌ویژه در آلمان موجی از نگرانی و وحشت به راه خواهد انداخت. در نتیجه، اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۷ سیاست‌های دفاع تجاری خود را سخت‌گیرانه‌تر خواهد کرد. این اتحادیه تحقیقات متعددی را درباره یارانه‌های دولتی چین به شرکت‌های این کشور آغاز کرده است؛ یارانه‌هایی که به گفته رقبای اروپایی، مزیت‌های ناعادلانه‌ای از نظر هزینه برای شرکت‌های چینی ایجاد می‌کنند.

اتحادیه اروپا در حال بررسی اقدامات سخت‌گیرانه‌تری برای متنوع‌سازی زنجیره‌های تأمین خود است (بخوانید: دور شدن از چین) تا آسیب‌پذیری خود را در برابر باج‌خواهی اقتصادی کاهش دهد. همچنین ممکن است قوانین مربوط به یارانه‌ها و تدارکات دولتی در اروپا به‌زودی شامل بندهایی با عنوان «خرید کالای اروپایی» شوند تا سهم بیشتری از تقاضای داخلی در داخل قاره باقی بماند.

چین چگونه واکنش نشان خواهد داد؟

چین در مناقشات تجاری قبلی، برای آسیب رساندن به کشورهایی که از اقدامات تنبیهی حمایت می‌کردند، از اقدامات هدفمند استفاده کرده است. هنگامی که اتحادیه اروپا بر خودروهای برقی چینی تعرفه وضع کرد، با این استدلال که این صنعت از یارانه‌های ناعادلانه برخوردار است، چین به سراغ برندی (و در نتیجه فرانسه، یکی از حامیان اصلی این تعرفه‌ها) و برخی محصولات کشاورزی رفت. احتمالاً دور بعدی واکنش‌های چین بر بخش‌هایی متمرکز خواهد بود که اروپا علیه آن‌ها اقدام می‌کند.

برای مثال، هنگامی که کمیسیون اروپا در ماه سپتامبر تحقیقاتی را درباره مواد شیمیایی چینی آغاز کرد، چین نیز چند روز بعد تحقیقات مشابهی را درباره مواد شیمیایی اروپایی آغاز کرد.

اگر اروپا دامنه تحقیقات ضدیارانه‌ای خود را از شرکت‌های منفرد به کل صنایع گسترش دهد، چین نیز ممکن است دامنه اقدامات تلافی‌جویانه خود را افزایش دهد. برای مثال، ممکن است فعالیت شرکت‌های اروپایی مستقر در خاک چین را حتی دشوارتر کند.

دامنه جنگ تجاری محدود می‌ماند؟

احتمالاً این مناقشه تجاری بیش از حد تشدید نخواهد شد. اقتصاد چین آن‌قدر در وضعیت مناسبی قرار ندارد که رهبران این کشور بخواهند فشارهای بیشتری بر آن وارد کنند. از سوی دیگر، اروپا همچنان بازترین بازار بزرگ برای شرکت‌های چینی است و وجود یک دیوار تعرفه‌ای نسبتاً کوتاه، تنها اندکی از جذابیت این بازار می‌کاهد.

حتی با وجود وضع تعرفه بر خودروهای برقی، فروش محصولات شرکت BYD، بزرگ‌ترین خودروساز چینی در حوزه خودروهای برقی، در اتحادیه اروپا طی ۹ ماه نخست سال ۲۰۲۶، در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۵، به میزان ۱۵۴ درصد افزایش یافت؛ زیرا قیمت بالای بنزین، تقاضای اروپایی‌ها را برای این خودروها تقویت کرد.

دو چهره متفاوت اردوغان درون و بیرون مرزهای ترکیه

از بیرون که به ترکیه نگاه کنیم، به‌ندرت پیش آمده است که این کشور تا این اندازه قدرتمند و موفق به نظر برسد. اما در داخل اوضاع متفاوت است.

قدرت نظامی: ترکیه به یک قدرت عظیم در صنعت تسلیحات تبدیل شده است. این کشور تنها ۲ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را صرف امور دفاعی می‌کند، اما با پهپادها، ناوهای جنگی و خودروهای زرهی خود، نفوذی بسیار بیشتر از اکثر متحدان ناتو به دست آورده است.

میانجی قدرتمند، نفوذ در دل اعراب: ترکیه همچنین به یک میانجی تبدیل شده و میان اوکراین و روسیه، آمریکا و ایران، و اتیوپی و سومالی نقش میانجی‌گری ایفا کرده است. در روابط با همسایگان عرب خود نیز، ایدئولوژی جایگاه خود را به عمل‌گرایی واگذار کرده است؛ امری که به ترکیه اجازه داده روابط خود را با عربستان سعودی، مصر و دیگر کشورها ترمیم کند. یک دهه پیش، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، و محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی، حتی با یکدیگر صحبت هم نمی‌کردند. اما این روزها، پس از آنکه ترکیه با پادشاهی عربستان پیمان دفاعی متقابل امضا کرد، آن‌ها به متحدانی قسم‌خورده تبدیل شده‌اند.

خاموش کردن مخالفان اروپایی: آقای اردوغان از موج دیگری از پیروزی‌های سیاست خارجی نیز بهره‌مند شده است. او رهبران اروپایی را متقاعد کرده است که دیگر دولت او را به‌خاطر کارنامه اسفبارش در زمینه حاکمیت قانون مورد سرزنش قرار ندهند. (دونالد ترامپ هرگز وانمود نکرده که چنین موضوعی برایش اهمیت دارد و این یکی از دلایلی است که روابط ترکیه با آمریکا در بهترین وضعیت خود طی بیش از یک دهه گذشته قرار دارد.)

دو جشن پیروزی: آقای اردوغان همچنین پیروزی خود بر پ‌ک‌ک، شبه‌نظامیان کُرد که به مدت چهار دهه با ترکیه جنگیده بودند، را اعلام کرده است. این گروه در ازای برخورداری از عفو محدود، متعهد شده است که منحل شود و سلاح‌های خود را زمین بگذارد. اردوغان همچنین می‌تواند مدعی شود که نبرد بر سر سوریه را نیز پیروز شده است. در دوران حکومت خاندان اسد، سوریه خطرناک‌ترین رقیب منطقه‌ای ترکیه به شمار می‌رفت.

مشکلات در خانه: مساله اردوغان با آغاز سال ۲۰۲۷ این است که اوضاع در داخل کشور آشفته‌تر است. تورم که در سال ۲۰۲۲ به نزدیکی سه‌رقمی رسیده بود، کاهش یافته، اما تنها تا سطح ۳۰ درصد پایین آمده است. رسوایی مربوط به یک صندوق سرمایه‌گذاری که ده‌ها میلیارد دلار از ارزش بازار سهام کشور را از بین برد، اعتماد به دارایی‌های ترکیه را متزلزل کرده است. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) بارها پیش‌بینی خود از چشم‌انداز رشد اقتصادی ترکیه را کاهش داده است. این سازمان انتظار دارد اقتصاد ترکیه در سال ۲۰۲۷ به میزان ۳.۶ درصد رشد کند و نرخ تورم همچنان بالاتر از ۲۰ درصد باقی بماند.

چالش‌های انتخاباتی: با نزدیک شدن به انتخابات، تنش میان این دو چهره از ترکیه افزایش خواهد یافت. آقای اردوغان که در سال ۲۰۲۸ (و شاید زودتر از آن) با رأی‌دهندگان روبه‌رو خواهد شد، با کمک رسانه‌های مطیع، هر کاری از دستش برآید انجام خواهد داد تا تصویر نخست ترکیه، تصویر دوم را تحت‌الشعاع قرار دهد. در سال ۲۰۲۷، تُرک‌ها کمتر درباره قیمت کره و بیشتر درباره تولید اسلحه خواهند شنید.

«اردوغان هیچ ریسکی را نمی‌پذیرد»: رقیب اصلی او برای ریاست‌جمهوری، اکرم امام‌اوغلو، از سال ۲۰۲۵ به اتهاماتی در زمینه فساد مالی زندانی شده است. خبر بد برای اردوغان این است که حتی نامزدی که در اولویت سوم قرار دارد نیز می‌تواند رقابت سختی برای او ایجاد کند. بنابراین، انتظار می‌رود سرکوب مخالفان شدت بیشتری بگیرد. همچنین او برای نامزدی مجدد باید یا انتخابات زودهنگام برگزار کند یا برخی از نمایندگان احزاب مخالف را متقاعد سازد که قانون اساسی را به‌گونه‌ای اصلاح کنند که امکان انتخاب او برای سومین دوره ریاست‌جمهوری فراهم شود.

گروه آبان
خدمات بازار سرمایه

آبان؛ به اصالت تجربه، به تازگی آینده

از تأمین مالی تا مدیریت ثروت، همراه شما

تعداد سرمایه‌گذار
بیش از ۱۴۰،۰۰۰

دارایی تحت مدیریت
۴۴،۰۰۰
میلیارد تومان

ارزش تأمین مالی در یک سال گذشته
بیش از ۳۰،۰۰۰
میلیارد تومان

تعداد صندوق‌های
تحت مدیریت
۱۰ صندوق فعال

سبدگردانی اختصاصی

مشاور عرضه و پذیرش

خدمات کارگزاری آبان

بازار جهانی

مهم‌ترین موضوعاتی که مدیران سرمایه‌گذاری دنبال می‌کنند

نگاه کلان
- سه پیام نشست رهبران چین، روسیه و آمریکا چه بود؟
- خودکشی دسته‌جمعی در بازار جهانی

طلا و نقره
- طلا چه زمان به اوج تاریخی برمی‌گردد؟ پیش‌بینی دو بانک معتبر از طلا و نقره

نفت
- انگیزه پنهان روسیه در ادامه جنگ «هرمز»
- ذخایر گاز اروپا در محدوده هشدار
- نفت عراق جایگزین بشکه‌های ایرانی شد؟

فلزات
- آلومینیوم در تنگنای عرضه؛ بحران تولید یا فشار معاملاتی؟

بورس
- عقب‌نشینی بزرگ از سهام تکنولوژی
- پایان سلطنت ایلان؛ عرضه اولیه آنتروپیک از اسپیس‌ایکس پیشی گرفت

بازخوانی کاریکاتوری دیدار یالتا

سه پیام نشست رهبران چین، روسیه و آمریکا چه بود؟

نشست یالتا یا کنفرانس کریمه: فوریه ۱۹۴۵، وینستون چرچیل، فرانکلین روزولت و ژوزف استالین در یالتا دیدار کردند تا درباره آینده جهان تصمیم بگیرند. در حالی که ارتش‌هایشان برای پیروزی بر آلمان نازی پیشروی می‌کردند، رهبران بریتانیا، آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی اروپا را به بلوک‌هایی تقسیم کردند که بعدها به بلوک‌های کمونیستی و سرمایه‌داری تبدیل شدند. مورخان درباره اینکه آیا متفقین می‌توانستند به توافق بهتری دست یابند یا نه، اختلاف‌نظر دارند؛ اما هیچ‌کس تردیدی ندارد که آن نشست رویدادی تاریخی بود.

نشست شنژن؛ کاریکاتور یالتا: اکونومیست می‌نویسد «برخی گردهمایی نمایشی این هفته در شنژن با حضور دونالد ترامپ، شی جین‌پینگ و ولادیمیر پوتین را یالتای جدید توصیف کرده‌اند، اما به‌هیچ‌وجه چنین نیست. رئیس‌جمهور ترامپ که تازه از تحقیر در انتخابات میان‌دوره‌ای بیرون آمده، می‌خواهد بار دیگر در برابر دوربین‌های تلویزیونی قدرتمند به نظر برسد. پوتین پس از سال‌ها ناکامی در تسخیر همسایه کوچک‌تر خود تحقیر شده است، می‌خواهد در کنار ابرقدرت‌های واقعی قرار بگیرد. رهبر چین نیز از اینکه در نقش امپراتوری بخشنده ظاهر شود و از خارجی‌های ستیزه‌جو در ویلای خود استقبال کند، خرسند است». دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین، مقایسه شنژن با یالتا را رد کرد و گفت روسیه و چین درک مشترکی از جهانی چندقطبی دارند و با این موضوع مخالف‌اند که هر کشوری درباره سرنوشت کشورهای دیگر تصمیم بگیرد. بلومبرگ نیز می‌نویسد: «اگرچه قالب نامتعارف این گردهمایی ممکن بود تصاویری از سه رهبر را به ذهن متبادر کند که جهان را به حوزه‌های نفوذ میان خود تقسیم می‌کنند؛ تصاویری که چندان بی‌شباهت به توافق واقعی در کنفرانس کرملین پس از جنگ جهانی دوم نبود، اما این نشست سه‌جانبه به‌هیچ‌وجه چنین ماهیتی نداشت. در واقع، حتی ملموس‌ترین اعلام توافق درباره تأمین انرژی نیز تأثیر چندانی نداشت و قیمت نفت برنت در معاملات لندن تقریباً بدون تغییر باقی ماند».

اتحاد چهارجانبه علیه غرب: اکونومیست همچنین معتقد است «داستان واقعی در ژئوپلیتیک، همکاری عمیق‌تر میان چهار حکومت ضدغربی است: چین، روسیه، ایران و کره شمالی. این پدیده تازه نیست: نخستین وزیر دفاع آقای ترامپ در سال ۲۰۱۸ این تهدید را شناسایی کرده بود. البته این چهار کشور یک اتحاد رسمی تشکیل نداده‌اند و اعضای آن تفاوت‌های بسیاری با یکدیگر دارند. چین غولی اقتصادی و فناورانه است؛ همان‌طور که ربات‌های رقصان و پهپادهای تحویل کالای همه‌جا حاضر در شنژن به‌روشنی نشان می‌دهند. اقتصاد روسیه در سطحی متوسط قرار دارد و ایران و کره شمالی بسیار کوچک‌اند.»

سه پیام نشست شنژن: اولین پیام، پذیرش جهان چندقطبی، چیزی که برخی آن را پدید آمدن گروه۳ (G3) می‌نامند. پیام دوم همینجا ظاهر می‌شود، دیگر خبری از هند، ژاپن، گروه۷ و اروپا نیست و افول قدرت قاره سبز کاملا مشهود است. سومین پیام، حاوی دو پیروزی برای پوتین است، به حاشیه راندن اروپا یکی است و دیگری، در بیانیه مشترک است که می‌گوید «رهبران دولت‌ها» باید مصون بمانند، حتی اگر جنایت جنگی مرتکب شده باشند؛ چیزی که تا کنون نظر غرب درباره جنگ اوکراین توسط پوتین بوده است.

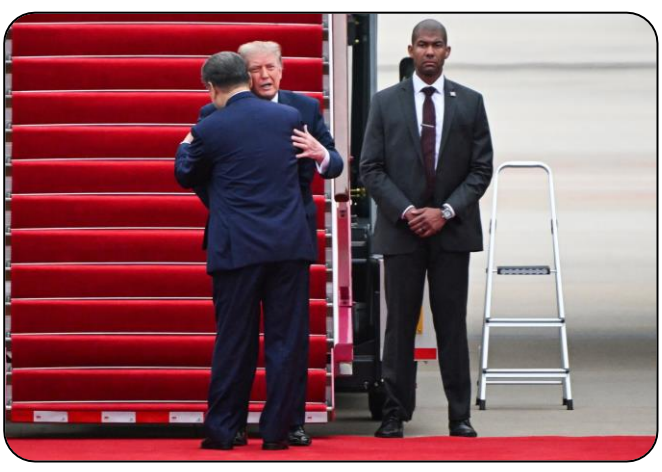
گزارش تصویری

از دیدار دونالد ترامپ، شی جین‌پینگ و ولادیمیر پوتین

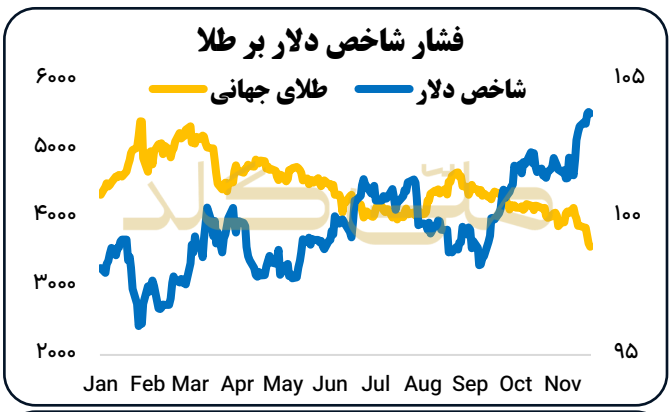

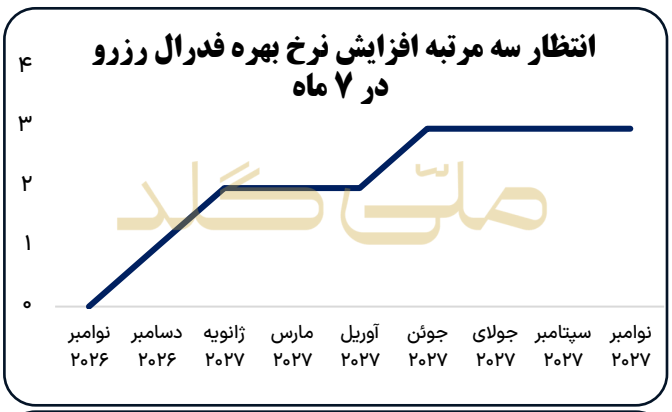

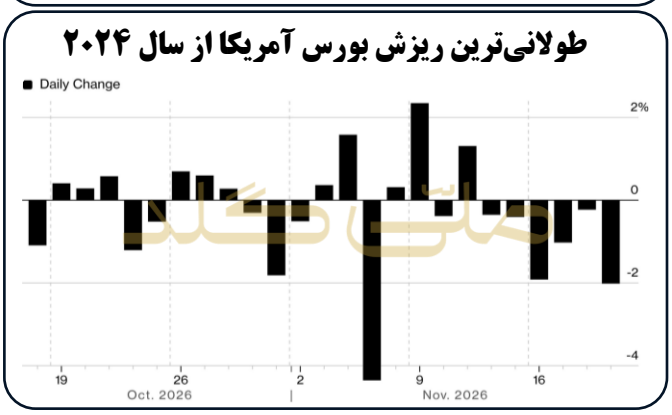
خودکشی دسته‌جمعی در بازار جهانی

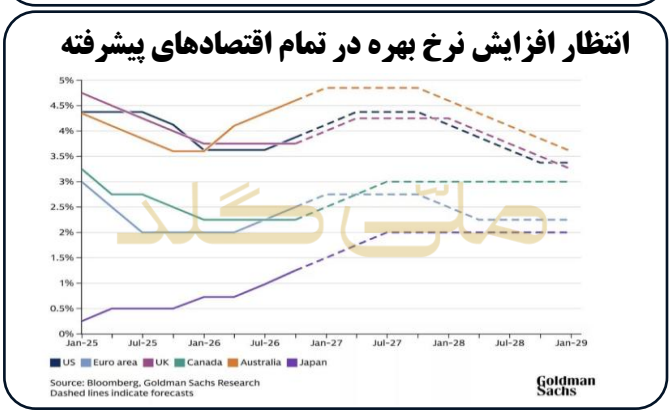
پیام تلخ فدرال رزرو به بازار طلا

MelliGold ملی گلد

بازارهای جهانی بدون استثنا سرخ‌پوش شدند، از بورس‌های آسیایی تا وال‌استریت. دامنه ریزشی که حتی به بازارهای کالایی سرایت کرد و طلا و مس و نقره را به قعرهای تازه‌ای کشاند.

رای قاطع به افزایش نرخ بهره: صورتجلسه نشست پیشین فدرال رزرو قطعی کرد که سکانداران پولی ایالات متحده در ماه دسامبر نرخ‌های بهره دلار را افزایش خواهد داد. صورت‌جلسه‌ها نام افراد یا ارقام دقیق را فاش نمی‌کنند، اما انتخاب دقیق واژه‌ها به‌روشنی نشان می‌دهد که کمیته مصمم به اتخاذ سیاست پولی انقباضی‌تر است. بنابراین، اکنون بازار انتظار دارد طی پنج نشست آتی، نرخ‌های سه پله افزایش یابند.

۸ نکته کلیدی از صورتجلسه کمیته بازار باز فد (FOMC)

۱- بیشتر شرکت‌کنندگان انتظار داشتند تورم همچنان در سطحی بالا باقی بماند.

۲- اکثریت قاطع شرکت‌کنندگان، ریسک صعودی تورم را پررنگ‌تر دیده‌اند.

۳- بسیاری از شرکت‌کنندگان، گسترش سرمایه‌گذاری در حوزه هوش مصنوعی را منبعی مهم برای ریسک تورمی ارزیابی کردند.

۴- اکثریت شرکت‌کنندگان به این احتمال اشاره کردند که هزینه‌های بالاتر می‌تواند به‌طور گسترده‌تر و برای مدتی طولانی‌تر به مصرف‌کنندگان منتقل شود.

۵- شماری از شرکت‌کنندگان اظهار داشتند که ابهام در بازده سرمایه‌گذاری‌ها و نرخ بالای تأمین مالی می‌تواند به کاهش سرمایه‌گذاری‌های مرتبط با هوش مصنوعی منجر شود.

۶- تقریباً همه شرکت‌کنندگان بر این باور بودند که بر اساس سناریوهای پایه، افزایش نرخ بهره اقدامی مناسب خواهد بود.

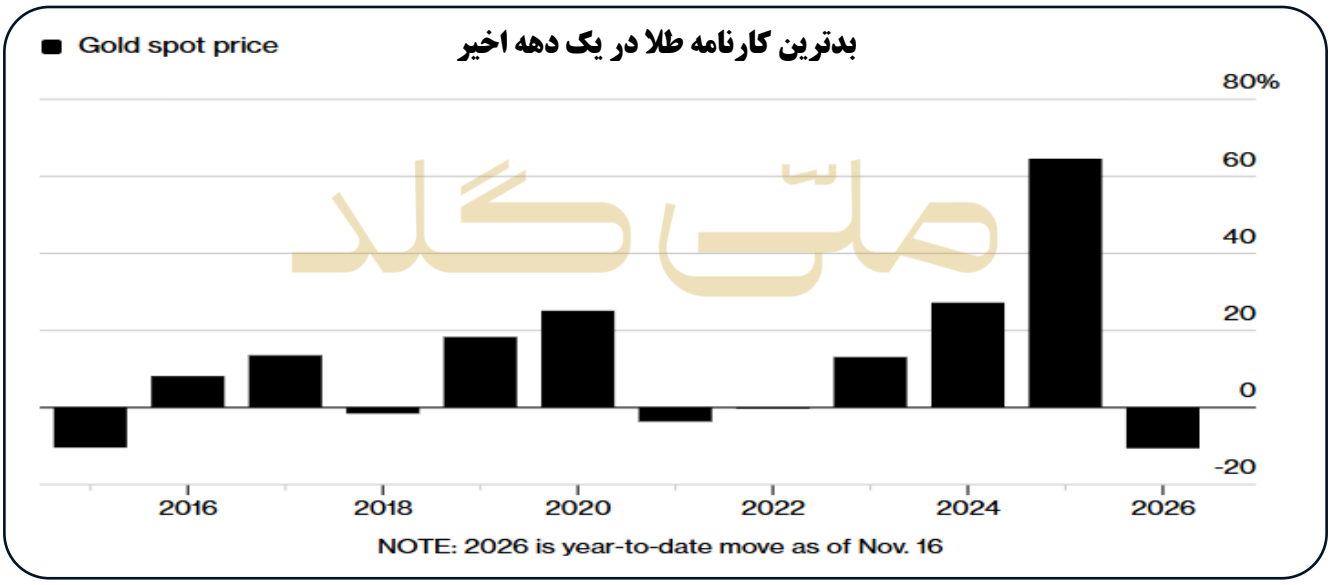
۷- دو نفر از شرکت‌کنندگان خاطرنشان کردند که اگر داده‌های تورمیِ دریافتی نامطلوب باشند، افزایش نرخ بهره به میزان بیش از یک پله (نیم واحد درصد) قابل بررسی است.

۸- کریس والر، عضو هیئت‌مدیره فدرال رزرو، یکی از آن دو نفر بوده است.

قاتل غیرآمریکایی بازار طلا: این فقط آمریکا نیست که اکنون انتظار افزایش نرخ بهره را دارد. انتظارات بازار (مطابق نمودار بالا) در تقریبا تمام اقتصادهای پیشرفته بالا بردن بیشتر نرخ بهره سیاستی است. اتفاقی که به عنوان قاتل اصلی نگهداری طلا، دارایی که سود نقدی نمی‌دهد همیشه مطرح بوده است.

حباب هوش مصنوعی و پیام به طلا: نکته معماگونه اما ریزش دسته‌جمعی بازارهای سهام بود که با وجود نمایش بحران، تقاضای پناهگاهی طلا را چندان تقویت نکرد. بورس‌های جهانی طولانی‌ترین دوره ریزش خود را در بیش از سه سال اخیر تجربه می‌کنند؛ ریزش ممتدی که حتی در آمریکا از آوریل ۲۰۲۴ تجربه نشده بود. شوک به بازار سهام در میان‌مدت به نفع طلاست، اما در کوتاه‌مدت به دلیل فشار کمبود نقدینگی همه سرمایه‌گذاران باعث ریزش دسته‌جمعی همه بازارها می‌شود.

طلا چه زمان به اوج تاریخی برمی‌گردد؟ پیش‌بینی دو بانک معتبر از طلا و نقره

بازار جهانی طلا در سال ۲۰۲۶ تقریبا یک‌سوم ارزش خود را نسبت به اوج از دست داده و شاید سوال مهم زمان بازگشت به این نقطه باشد. دو بانک معتبر بین‌المللی گلدمن ساکس و یوبی‌اس پیش‌بینی‌های خود از این فلز گرانبها را به روز کرده‌اند.

یوبی‌اس: ریزش‌های اخیر بیشتر یک فروش تکنیکی ناشی از جابه‌جایی سرمایه‌گذاران است و نه یک تغییر بنیادین. کف حمایتی طلا ۳۵۰۰ دلار خواهد بود. قیمت‌ها تا پایان سال ۲۰۲۶ به ۴۵۰۰ دلار می‌رسد (حدود ۴۰ روز دیگر) و پایان سال ۲۰۲۷ نیز هدف ۵۰۰۰ دلاری را برای هر اونس طلا متصور است. با وجود ریسک‌های کوتاه‌مدت، هنوز بدهی دولت‌ها، ناپایداری مالی (بودجه‌ای) و ضعف اقتصادی از طلا حمایت می‌کنند. اتفاقی که به ویژه طلا را نسبت به یورو جذاب‌تر خواهد کرد.

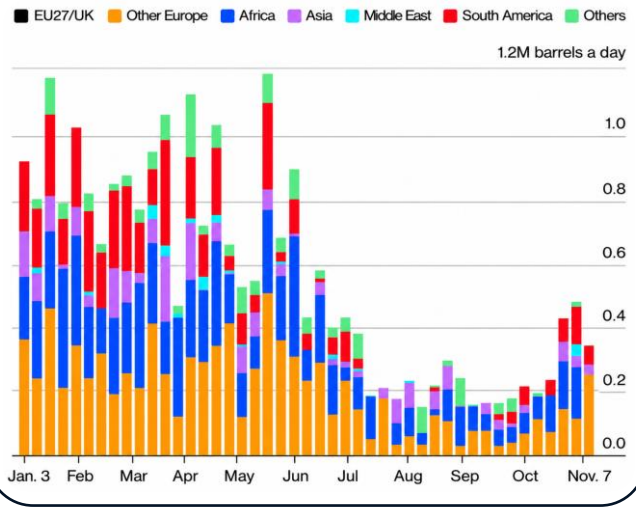
گلدمن ساکس: پایان چرخه افزایش نرخ بهره و معکوس شدن جریان سیاست پولی در فدرال رزرو نوبت پرش طلا خواهد بود. بنابراین، طلا به اوج تاریخی ۵۶۰۰ دلاری تا پایان سال ۲۰۲۸ بازمی‌گردد. قیمت‌ها اما تا پایان سال ۲۰۲۷ به محدوده ۴۶۵۰ دلار می‌رسند.

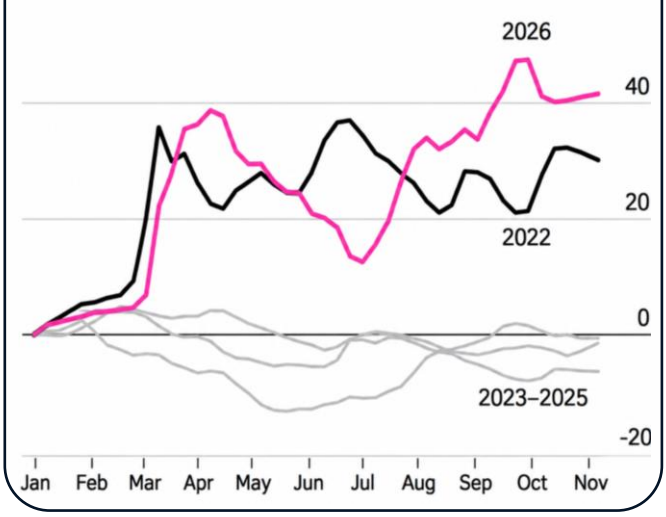
انگیزه پنهان روسیه در ادامه جنگ «هرمز»

بلومبرگ: زمستان سرد اروپا را از پا درمی‌آورد

تغییر میانگین قیمت گازوئیل در اروپا

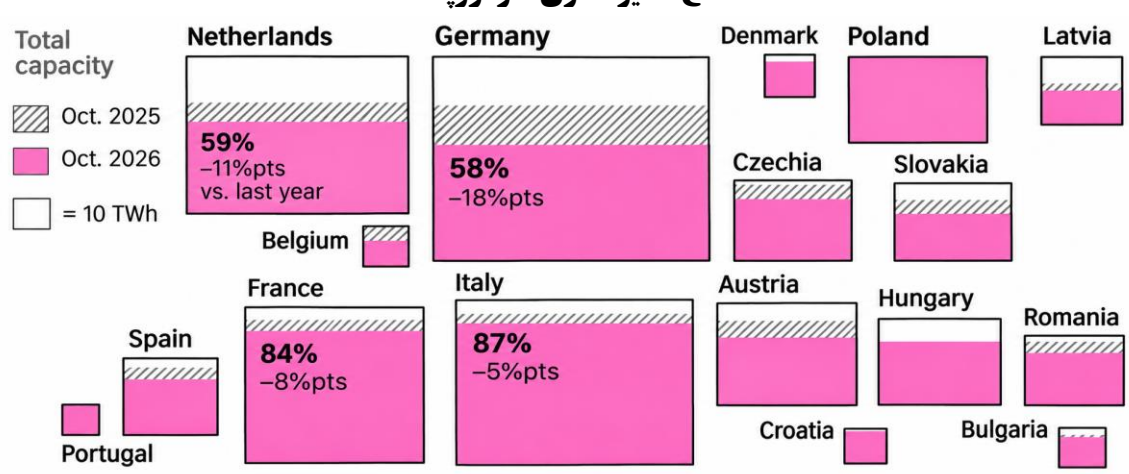
صادرات هفتگی گازوئیل و بنزین روسیه از مسیر آبی

اروپا در آستانه زمستان با دومین بحران بزرگ انرژی در کمتر از پنج سال روبه‌روست. به گفته بلومبرگ، قیمت گاز طبیعی اروپا از فوریه نزدیک به ۲۰۰ درصد افزایش یافته و در پایان اکتبر از ۱۰۰ یورو به‌ازای هر مگاوات‌ساعت گذشته است. قیمت گازوئیل نیز رکورد زده و اسپانیا از مارس ۱۲ میلیارد یورو برای کاهش فشار افزایش قبوض انرژی هزینه کرده است. اگر زمستان سرد باشد، افزایش مصرف برای گرمایش می‌تواند فشار بر خانوارها و صنایع را بیشتر کند. این وضعیت می‌تواند برگ برنده مسکو باشد، درست زمانی که حملات اوکراین به پالایشگاه‌های روسیه تولید سوخت این کشور را تهدید می‌کند. صادرات دیزل و گازوئیل روسیه در هفته نخست نوامبر نسبت به هفته قبل ۳۱ درصد کاهش یافت. اگر ادامه اختلال در تنگه هرمز قیمت جهانی سوخت را بالا نگه دارد، مسکو می‌تواند بخشی از افت درآمد ناشی از کاهش صادرات را با فروش گران‌تر جبران کند.

ذخایر گاز اروپا در محدوده هشدار

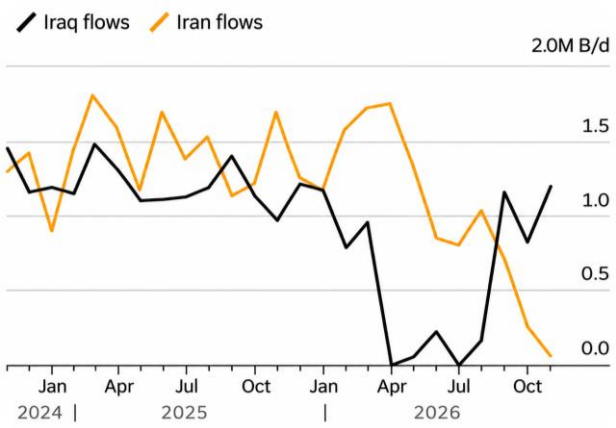
سطح ذخیره‌سازی گاز اروپا

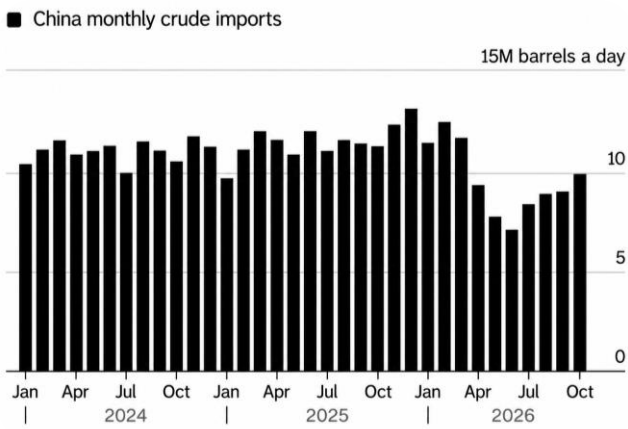
اروپا در آستانه فصل سرما، در چند بازار بزرگ با ذخایر گاز کمتری نسبت به سال گذشته روبه‌روست. در اکتبر ۲۰۲۶، مخازن آلمان تنها ۵۸ درصد پر بودند، ۱۸ واحد درصد کمتر از اکتبر پارسال. ذخایر هلند نیز با افت ۱۱ واحد درصدی به ۵۹ درصد ظرفیت رسید. فرانسه و ایتالیا به‌ترتیب ۸۴ و ۸۷ درصد ظرفیت خود را پر کرده‌اند، اما هر دو از سطح سال قبل عقب‌اند. اگر زمستان سردتر باشد، مصرف گاز برای گرمایش بالا می‌رود و ذخایر سریع‌تر کاهش می‌یابد. در این صورت، اروپا ممکن است ناچار شود گاز بیشتری از بازار وارد کند و هزینه بالاتری بپردازد. طبق اعلام کمیسیون اروپا، هزینه واردات انرژی این قاره از آغاز جنگ ایران بیش از ۱۲۷ میلیارد یورو افزایش یافته است.

نفت عراق جایگزین بشکه‌های ایرانی شد؟

واردات نفت چین از دو مقصد ایران و عراق

افزایش دوباره واردات نفت چین

پالایشگاه‌های مستقل چین که پیش‌تر به نفت خام ایران متکی بودند، با محدودشدن ارسال محموله‌های ایران، به عراق و دیگر تامین‌کنندگان روی آورده‌اند. برآوردهای کپلر نشان می‌دهد واردات نفت چین از عراق در تازه‌ترین به روزرسانی به حدود ۱.۲ میلیون بشکه در روز رسیده، درحالی‌که جریان نفت ایران به چین به نزدیکی صفر افت کرده است. عراق برای جذب خریدارانی که حاضرند نفتکش‌های خود را به خلیج فارس بفرستند، تخفیف‌های قابل‌توجهی پیشنهاد کرده است. معامله‌گرانی مانند مرکوریا و ویتول نیز انتقال این محموله‌ها به چین را بر عهده دارند. به این ترتیب، عراق بخشی از خلأ نفت ایران را پر می‌کند. ارقام کپلر برآوردی‌اند و با ثبت حجم واقعی محموله‌ها ممکن است تغییر کنند. با این حال، روزهای پایانی هفته گذشته اخبار متفاوتی به گوش می‌رسید به طوری که تانکر ترکرز مدعی شد کشتی‌های حامل نفت ایران برای ازسرگیری صادرات آماده شده‌اند.

عیار ما، اعتبار ماست

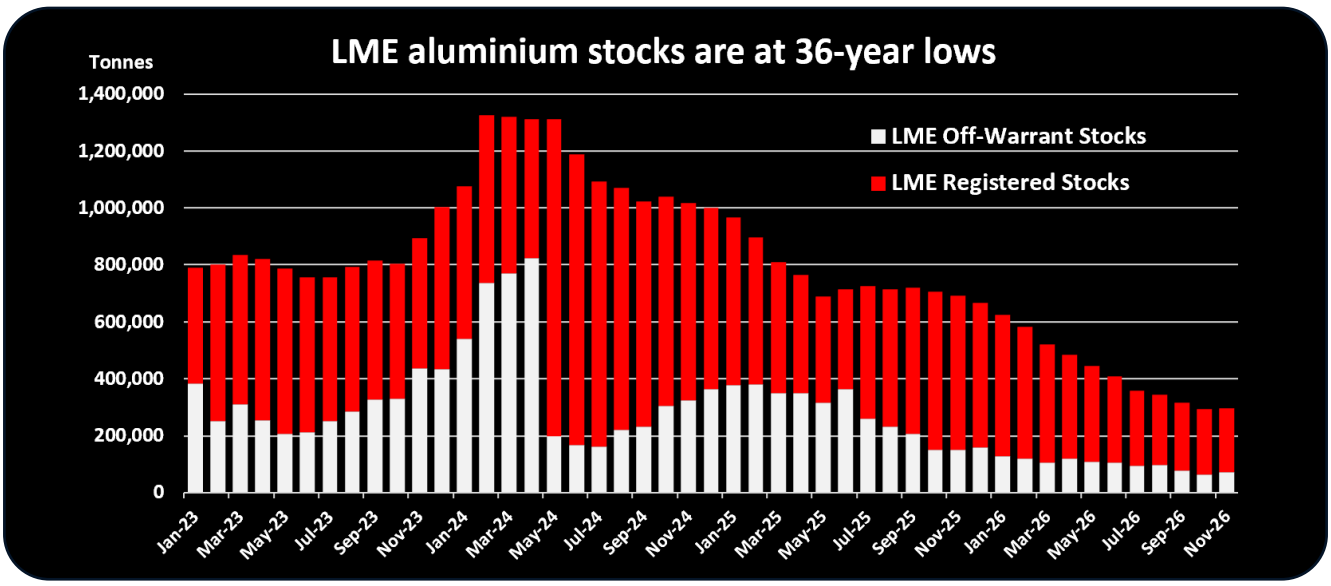
خرید قسطی طلا

راه‌کاری تازه برای توسعه دسترسی کاربران به سرمایه‌گذاری در طلا

Taline.ir

طلاین

آلومینیوم در تنگنای عرضه؛ بحران تولید یا فشار معاملاتی؟

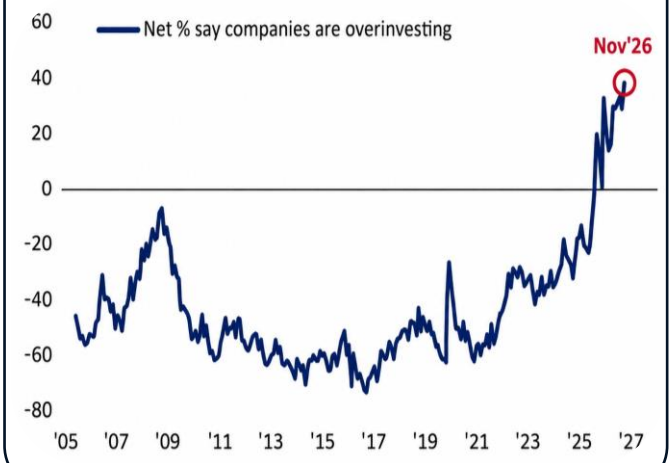
بازار جهانی آلومینیوم با فشار هم‌زمان اختلال تولید و کاهش موجودی قابل‌تحویل مواجه شده است. در خلیج فارس، نرخ تولید سالانه‌شده حدود ۲٫۶ میلیون تن کمتر از سطح پیش از بحران برآورد می‌شود؛ درحالی‌که موجودی قابل‌دسترس بورس فلزات لندن به حدود ۲۰۷ هزار تن رسیده است.

کمبود موجودی؛ جهش اسپرد: تمرکز بخشی از گواهی‌های انبار و موقعیت‌های خرید همراه با محدودیت استفاده از آلومینیوم روسی، فشار بر فروشندگان سررسید نزدیک را تشدید کرده است. در نتیجه، اختلاف قیمت نقدی و سه‌ماهه به بالای ۱۰۰دلار در هر تن رسید. بااین‌حال، افزایش ظرفیت تولید اندونزی و احتمال بازیابی تولید خلیج فارس در سال ۲۰۲۷ نشان می‌دهد این تنگنا به معنای کمبود پایدار جهانی یا رشد مستمر قیمت آلومینیوم نخواهد بود.

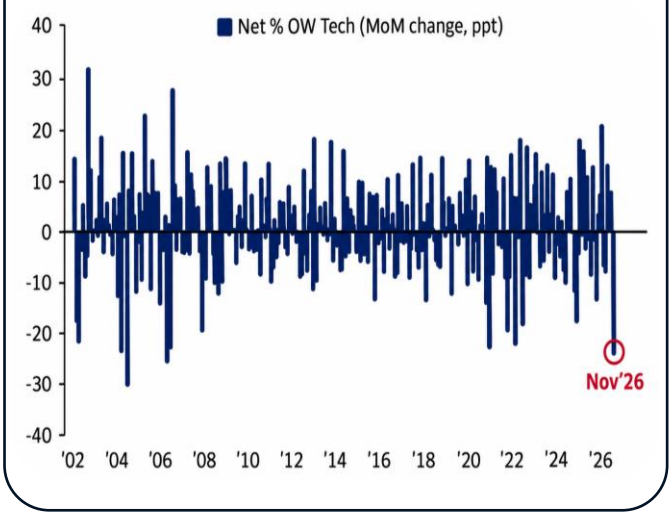

عقب‌نشینی بزرگ از سهام تکنولوژی

خالص درصد سرمایه‌گذارانی که معتقدند شرکت‌ها بیش‌ازحد سرمایه‌گذاری می‌کنند

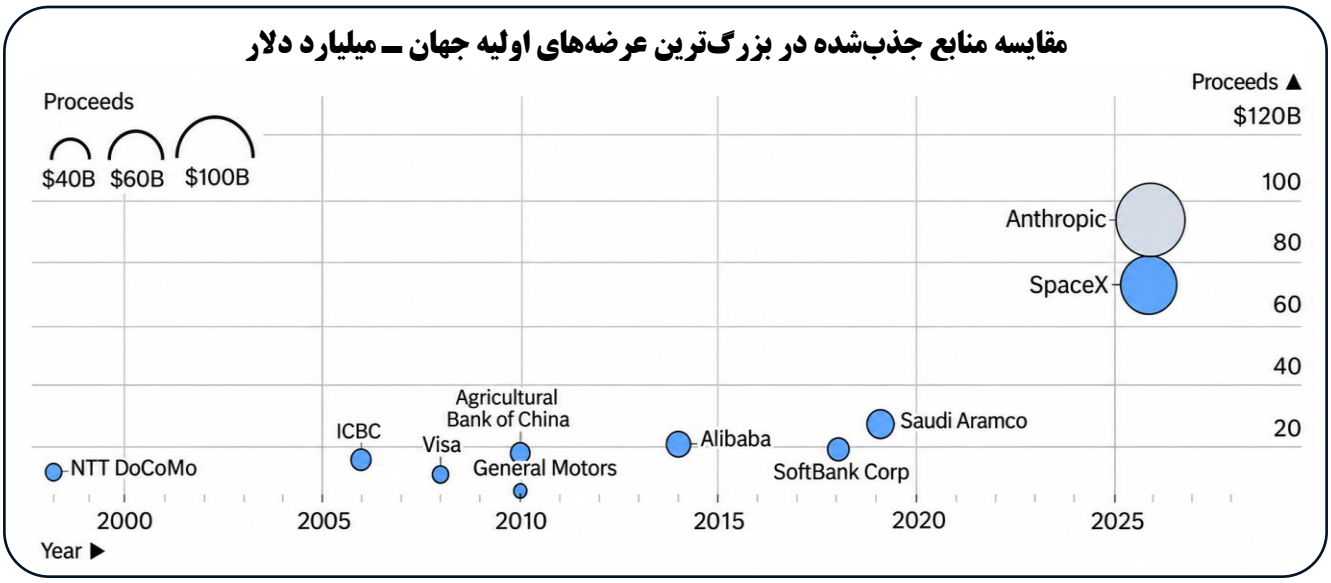
تغییر ماهانه خالص اضافه‌وزن سهام فناوری، واحد درصد

مدیران صندوق‌های جهانی با تردید بیشتری به سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی نگاه می‌کنند. نظرسنجی ماهانه بانک آمریکا نشان می‌دهد تخصیص سرمایه به سهام فناوری، شدیدترین کاهش ماهانه از ژوئن ۲۰۰۶ را تجربه کرده است. هم‌زمان، به طور خالص ۳۸ درصد پاسخ‌دهندگان معتقدند شرکت‌ها بیش‌ازحد سرمایه‌گذاری می‌کنند. این رقم رکوردی تازه در تاریخ نظرسنجی است و نگرانی درباره هزینه‌های سنگین توسعه هوش مصنوعی را منعکس می‌کند. تداوم این چرخش می‌تواند بازده سهام آمریکا را در مقایسه با سایر بازارهای جهان محدود کند. تجربه تاریخی نیز قابل‌توجه است. سهام فناوری پس از عقب‌ماندگی در سه‌ماهه دوم ۲۰۰۶، تا پیش از بحران مالی دوباره پیشتاز شد. تکرار چنین بازگشتی اکنون به قانع‌شدن سرمایه‌گذاران درباره بازده اقتصادی مخارج عظیم هوش مصنوعی وابسته خواهد بود.

پایان سلطنت ایلان؛ عرضه اولیه آنتروپیک از اسپیس‌ایکس پیشی گرفت

آنتروپیک رکورد اسپیس‌ایکس را شکست و صدرنشین عرضه‌های اولیه شد. طبق گزارش بلومبرگ، این شرکت هوش مصنوعی از عرضه اولیه و فروش خصوصی هم‌زمان سهام، مجموعا ۹۴.۵ میلیارد دلار جذب کرد و رکورد پنج ماه پیش شرکت ایلان ماسک را پشت سر گذاشت. قیمت عرضه هر سهم ۸۳ دلار تعیین شد و ارزش‌گذاری شرکت به حدود ۱.۵ تریلیون دلار رسید. تقاضا نیز نزدیک هفت برابر حجم عرضه بود. آنتروپیک نخستین آزمایشگاه توسعه مدل‌های پیشرفته هوش مصنوعی است که بورسی می‌شود. اوپن‌ای‌آی با معرفی چت‌جی‌پی‌تی موج رقابت را آغاز کرد، اما رقیبش زودتر به بازار سهام رسید. همانطور که نمودار نشان می‌دهد مقیاس تامین مالی این دو عرضه، فاصله چشمگیری با غول‌های تاریخی عرضه اولیه، از آرامکو تا علی‌بابا، دارد.

۱۲ درس هاوارد مارکس برای سرمایه‌گذاران

قسمت دوم

چه زمانی بفروشی و چه زمانی نگه داری؟

افزایش قیمت یک سهم همیشه نشانه رسیدن زمان فروش نیست؛ همان‌طور که افت قیمت نیز لزوماً به معنای اشتباه‌بودن سرمایه‌گذاری نیست. هاوارد مارکس، هم‌بنیان‌گذار اوکتری کپیتال، معتقد است تصمیم‌های سرمایه‌گذاری نباید صرفاً بر اساس نوسانات قیمت گرفته شوند. در قسمت نخست، اهمیت قیمت خرید، تفکر مستقل و صبوری را بررسی کردیم. در این قسمت، سه درس دیگر درباره فروش، نگهداری و مدیریت عدم‌قطعیت را مرور می‌کنیم.

۴. صرفاً به دلیل تغییر قیمت نفروشید: از نگاه مارکس، نه افزایش قیمت به‌تنهایی دلیل فروش است و نه کاهش آن. برای مثال، رشد ۳۰ درصدی یک سهم لزوماً به معنای گران‌شدن آن نیست؛ زیرا ممکن است سودآوری شرکت نیز افزایش یافته باشد. در مقابل، افت ۲۰ درصدی قیمت نیز الزاماً فرصت خرید نیست؛ چراکه احتمال دارد چشم‌انداز سودآوری تضعیف شده باشد. معیار تصمیم‌گیری باید رابطه میان قیمت، ارزش بنیادی و چشم‌انداز دارایی باشد.

۵. همیشه قرار نیست بخرید یا بفروشید: مارکس معتقد است گزینه سومی هم وجود دارد: نگهداری. ممکن است سهمی که زیر ارزش واقعی خریداری شده، اکنون به ارزش منصفانه رسیده باشد. در این شرایط، شاید خرید بیشتر جذاب نباشد، اما اگر چشم‌انداز سودآوری همچنان مناسب باشد، فروش نیز ضرورتی ندارد. بنابراین، مناسب‌نبودن یک سهم برای خرید جدید، لزوماً به معنای مناسب‌بودن آن برای فروش نیست.

۶. با قطعیت درباره آینده حرف نزنید: مارکس تأکید می‌کند که در سرمایه‌گذاری جایی برای اطمینان مطلق وجود ندارد. عباراتی مانند «این سهم قطعاً رشد می‌کند» یا «بازار دیگر پایین نمی‌رود» نشانه اعتمادبه‌نفس بیش از حد هستند. بازارها تحت تأثیر متغیرهای متعددی قرار دارند که پیش‌بینی همه آن‌ها ممکن نیست. حتی تحلیل‌های معتبر نیز ممکن است بر اثر رویدادهای پیش‌بینی‌نشده محقق نشوند. بنابراین، سرمایه‌گذار باید به‌جای اتکا به یک پیش‌بینی قطعی، سناریوهای مختلف و احتمال اشتباه‌بودن تحلیل خود را در نظر بگیرد.

پنج معیار برای شناخت خودت پیش از سرمایه‌گذاری

ریسک‌پذیرم یا ریسک‌گریز؟

اگر پس از خرید یک دارایی هر شب کابوس از دست دادن سرمایه‌ات را می‌بینی، شاید یکی از مهم‌ترین اشتباه‌های سرمایه‌گذاری را مرتکب شده‌ای: ریسکی پذیرفته‌ای که با روحیه‌ات سازگار نیست.

پیش از سرمایه‌گذاری، باید شخصیت سرمایه‌گذاری‌ات را بشناسی و بدانی تا چه اندازه حاضری ریسک بپذیری. آیا مانند کبوترها (Doves) محتاط و محافظه‌کاری یا مانند بازها (Hawks) آمادگی پذیرش ریسک بیشتری را داری؟

۱ **روحیه شخصی؛ در برابر افت قیمت چه واکنشی نشان می‌دهی؟** شناخت خود، یکی از اصول سرمایه‌گذاری است. اگر شیوه سرمایه‌گذاری‌ات با شخصیت، ارزش‌ها و شرایط زندگی‌ات سازگار نباشد، پایبندی به آن دشوار می‌شود. پیش از خرید، از خودت بپرس اگر قیمت دارایی افت کند، می‌توانی با آرامش دلایل خریدت را دوباره بررسی کنی؟

۲ **سن و افق زمانی؛ چه زمانی به سرمایه‌ات نیاز داری؟** در دهه بیست یا سی زندگی ممکن است افق زمانی بلندتری داشته باشی و فرصت بیشتری برای عبور از افت بازار داشته باشی. بااین‌حال، سن به‌تنهایی تعیین‌کننده نیست. اگر به‌زودی به پولت نیاز داری، فرصت کمتری برای جبران زیان خواهی داشت. در دوران بازنشستگی نیز بهتر است منابع لازم برای هزینه‌های جاری و پیش‌بینی‌نشده، مانند مخارج درمان، از سرمایه‌ای که برای اهداف بلندمدت کنار گذاشته‌ای جدا باشد.

۳ **شغل و هدف مالی؛ درآمدت تا چه حد قابل اتکاست؟** در مرحله‌ای از زندگی شغلی که فاصله درآمدت با هزینه‌های ضروری بیشتر می‌شود، امکان بیشتری برای سرمایه‌گذاری داری. ثبات درآمد و هدف مالی‌ات نیز بر میزان ریسکی که می‌توانی بپذیری اثر می‌گذارند. اگر حفظ قدرت خرید برایت اولویت دارد، گزینه‌هایت را از این منظر بسنج. اگر به‌دنبال بازده بالاتری هستی، توان تحمل زیان احتمالی را هم در نظر بگیر.

۴ **موقعیت و شرایط زندگی؛ سبدت در برابر چه چیزی آسیب‌پذیر است؟** در دوره رکود ممکن است فروش بعضی دارایی‌ها دشوارتر شود. در دوره تورم بالا نیز حتی اگر مبلغ سرمایه‌ات کاهش نیابد، ممکن است قدرت خریدت کمتر شود. تنوع‌بخشی به سبد زمانی مؤثر است که دارایی‌هایت در برابر این شرایط واکنش یکسانی نداشته باشند.

۵ **جنس پول در اختیار؛ اگر از دست برود، قابل جبران است؟** جبران زیانِ ارثیه‌ای که یک‌بار به دستت می‌رسد، ممکن است دشوارتر از جبران زیانِ بخشی از درآمد ماهانه‌ای باشد که می‌توانی دوباره پس‌انداز کنی. پیش از سرمایه‌گذاری از خودت بپرس: «اگر بخشی از این پول را از دست بدهم، کدام برنامه مالی‌ام به خطر می‌افتد؟»

نوید خاندوزی
کارشناس بازار سرمایه

با ۵۰۰ میلیون تومان چگونه سرمایه‌گذاری کنم؟

ایده:

نسبت قیمت به درآمد آینده‌نگر (P/E) و چشم‌انداز حاشیه سود شرکت‌ها، مهم‌ترین معیارهای ارزیابی ارزندگی سهام هستند؛ نه صرفاً رشد ریالی فروش. در سناریوی تداوم محاصره اقتصادی، اختلال در زنجیره تأمین و افزایش بهای تمام‌شده می‌تواند سودآوری بنگاه‌ها را تحت فشار قرار دهد. همزمان، ناترازی انرژی و احتمال محدودیت تولید در فصل سرما، ریسک مضاعفی برای صنایع ایجاد می‌کند. در مقابل، افزایش نرخ ارز رسمی و کاهش سخت‌گیری دولت در قیمت‌گذاری محصولات، ظرفیت رشد درآمد شرکت‌ها را فراهم کرده است. بنابراین، مسئله تعیین‌کننده آن است که افزایش درآمد تا چه اندازه بتواند رشد هزینه‌ها و کاهش احتمالی حجم تولید را جبران کند.

استراتژی:

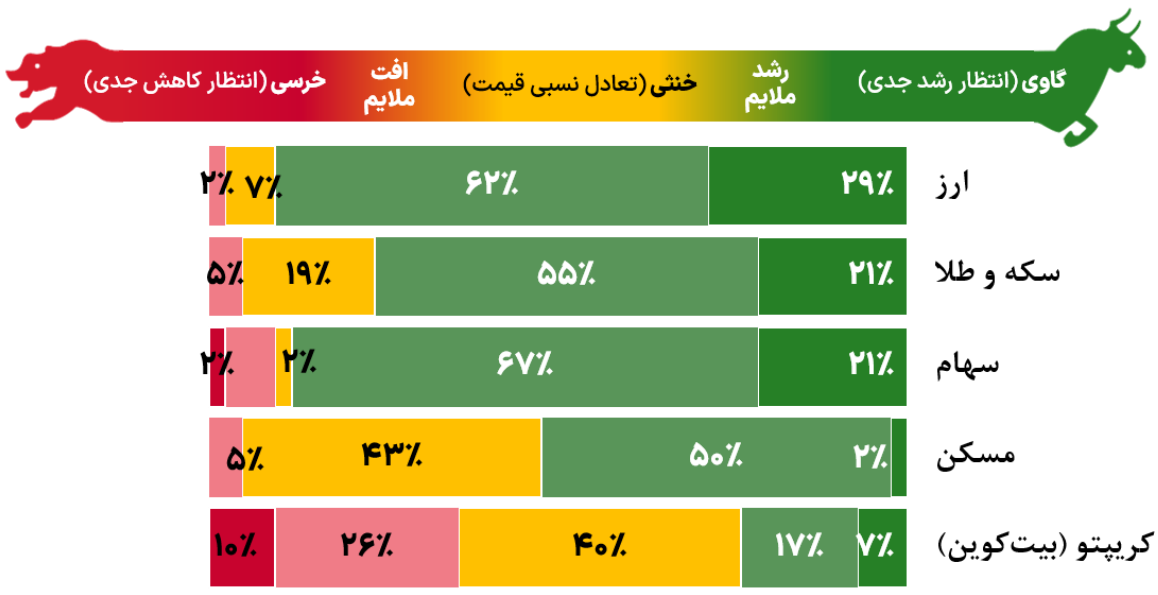
در شرایط کنونی، تخصیص ۷۰ درصد سبد به سهام و ۳۰ درصد به طلا ترکیب مناسبی ارزیابی می‌شود. در بازار سهام، اولویت با شرکت‌هایی است که نسبت P/E آینده‌نگر کمتر از ۵ واحد دارند و همچنان فرصت‌های متعددی با این ویژگی در بازار وجود دارد.با وجود بازدهی ضعیف طلا در یک سال گذشته، تداوم محدودیت‌های اقتصادی و احتمال تشدید تنگنای ارزی، نگهداری بخشی از سرمایه در این دارایی را توجیه می‌کند. در مقابل، با توجه به نرخ بهره حقیقی به‌شدت منفی، ابزارهای درآمد ثابت جذابیت کمتری برای سرمایه‌گذاری دارند.

نگاه کلی؛ ریسک‌ها و فرصت‌ها:

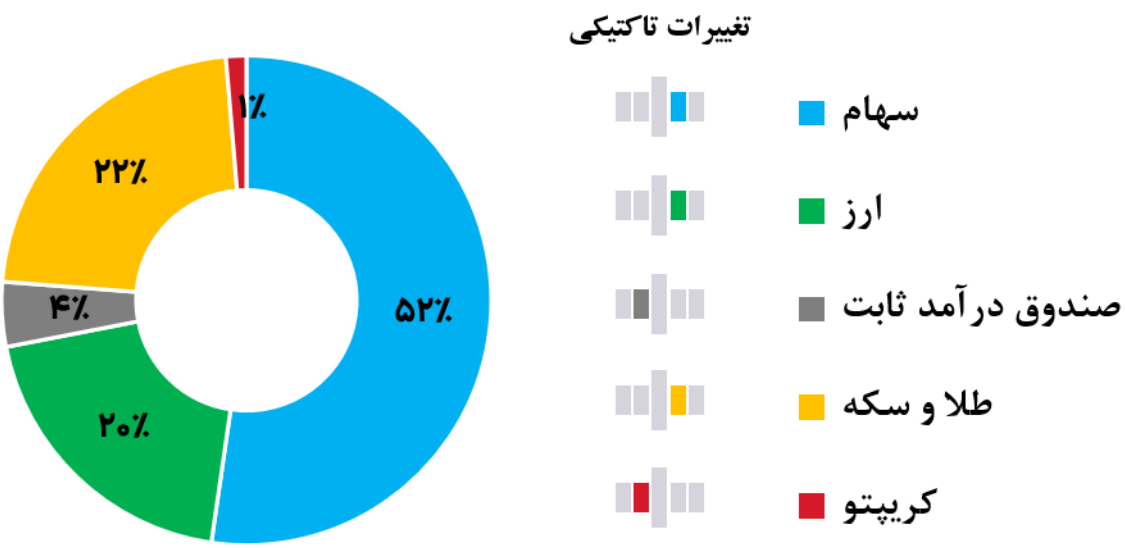
تورم و تلاش برای کسب بازدهی واقعی، مهم‌ترین محرک تقاضا برای سهام در شرایط نااطمینانی است. تجربه ماه‌های اخیر نشان داده سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر بازدهی بیشتری نسبت به دارندگان دارایی‌های تدافعی کسب کرده‌اند؛ هرچند تداوم این وضعیت به عدم تحقق سناریوی آسیب جدی به زیرساخت‌ها وابسته است.از سوی دیگر، محدودیت منابع دولت و نیاز به افزایش درآمدهای مالیاتی، اهمیت تداوم فعالیت و سودآوری بنگاه‌ها را بیشتر کرده است. در چنین شرایطی، افزایش نرخ ارز رسمی که می‌تواند تا پایان سال به محدوده ۲۲۰ هزار تومان یا بالاتر برسد، یکی از محرک‌های رشد درآمد شرکت‌ها خواهد بود.با این حال، تداوم رشد بورس بیش از آنکه به افزایش اسمی درآمدها وابسته باشد، به حفظ حاشیه سود، پایداری تولید و توان شرکت‌ها برای جبران فشار هزینه‌ها بستگی دارد.

بازارها از نگاه خبرگان سرمایه‌گذاری

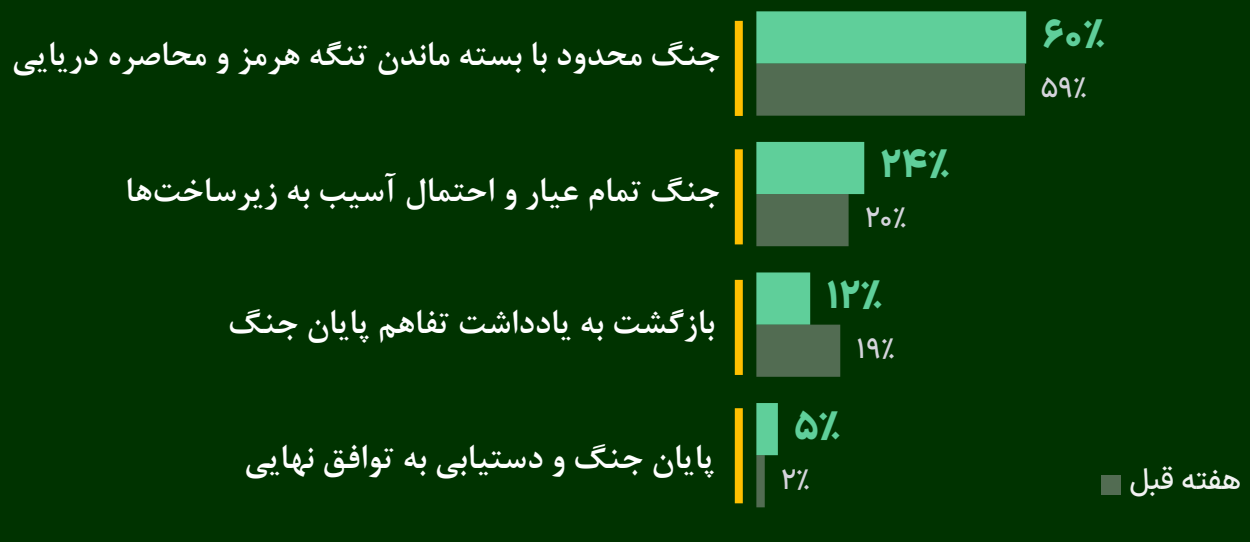
ارزیابی خبرگان سرمایه‌گذاری از وضعیت هر بازار با نگاه سه ماهه

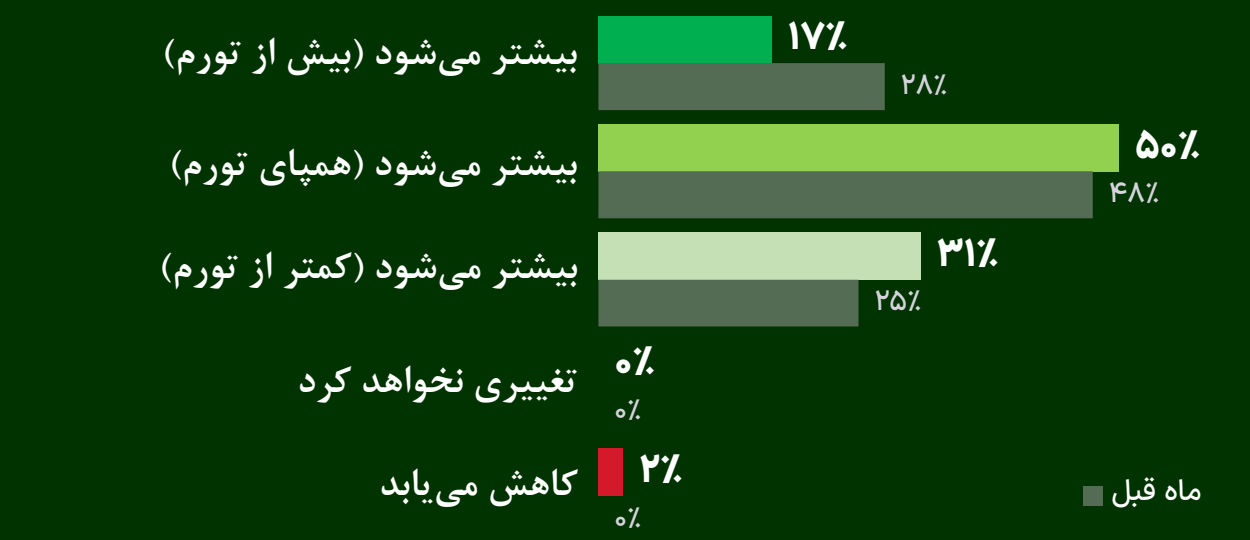
سبد سرمایه‌گذاری با بهترین تعادل ریسک و بازده برای ۶ ماه آینده

کدام گزینه را در فصل پیش رو محتمل‌تر می‌دانید؟

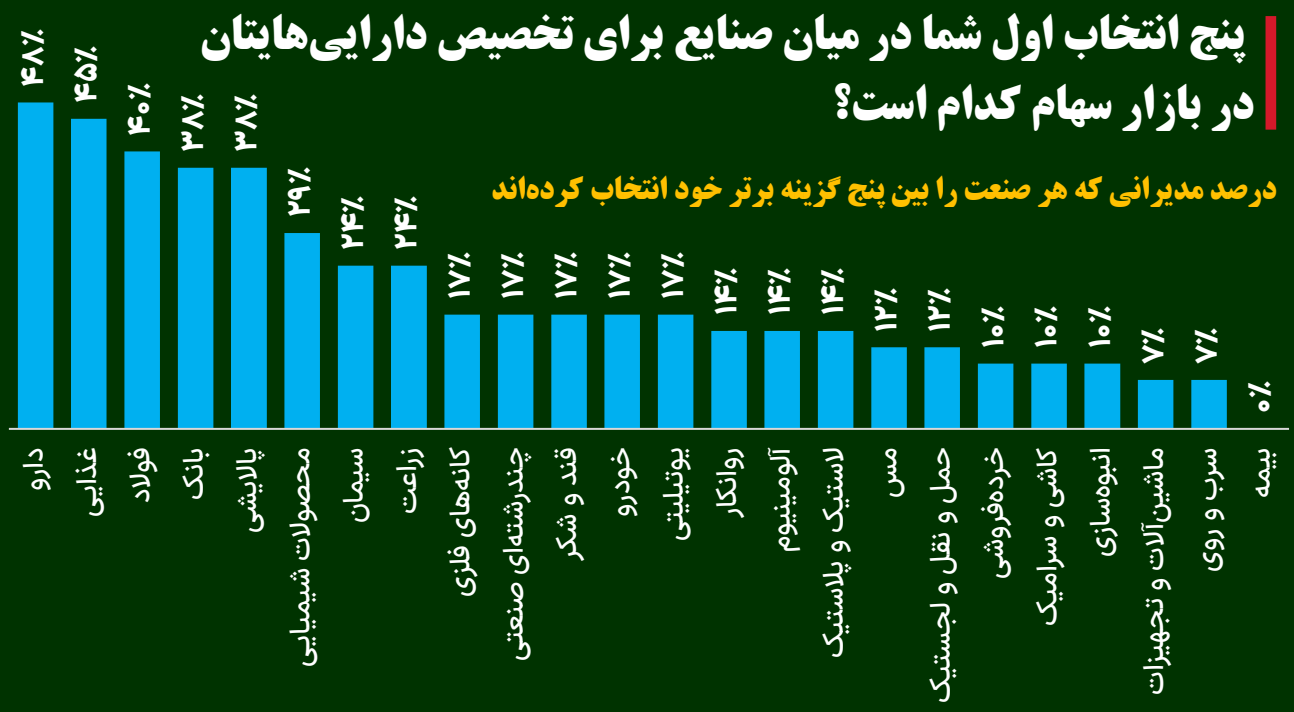

به نظر شما سود شرکت‌ها در یکسال آینده چگونه خواهد بود؟

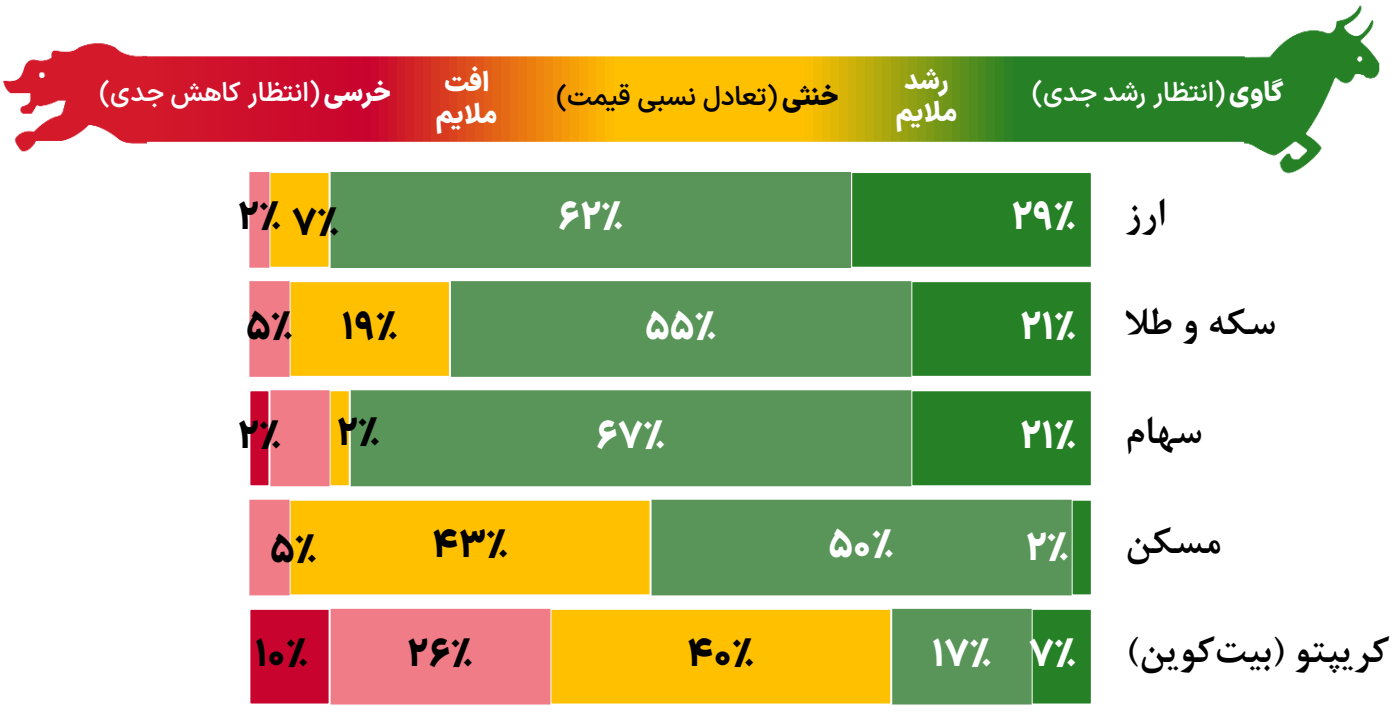

پنج انتخاب اول شما در میان صنایع برای تخصیص دارایی‌هایتان در بازار سهام کدام است؟

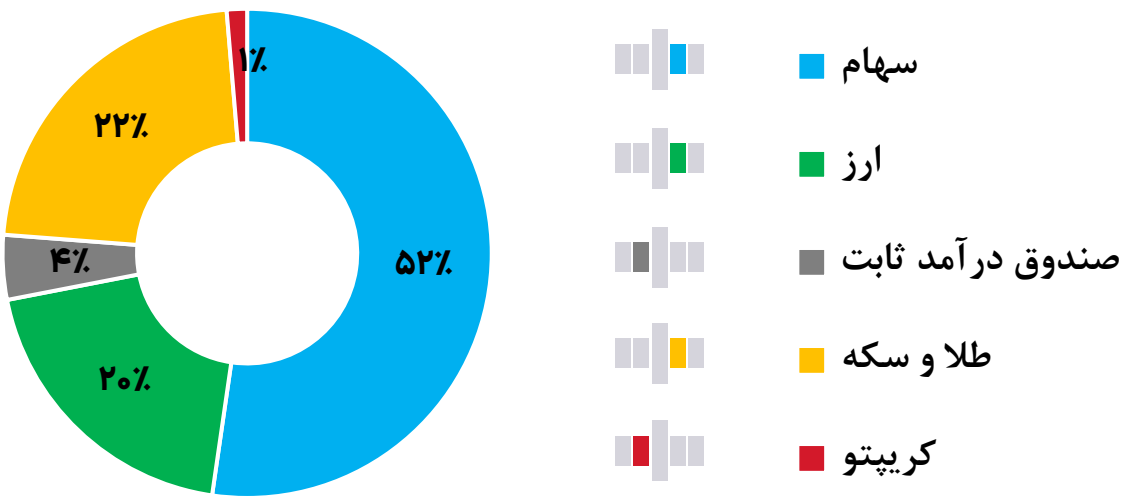
درصد مدیرانی که هر صنعت را بین پنج گزینه برتر خود انتخاب کرده‌اند

ارزیابی شما از وضعیت هر بازار با نگاه سه ماهه به چه صورت است؟

با ۵۰۰ میلیون تومان، چه سبدی را بهترین تعادل ریسک و بازده برای ۶ ماه آینده می‌دانید؟

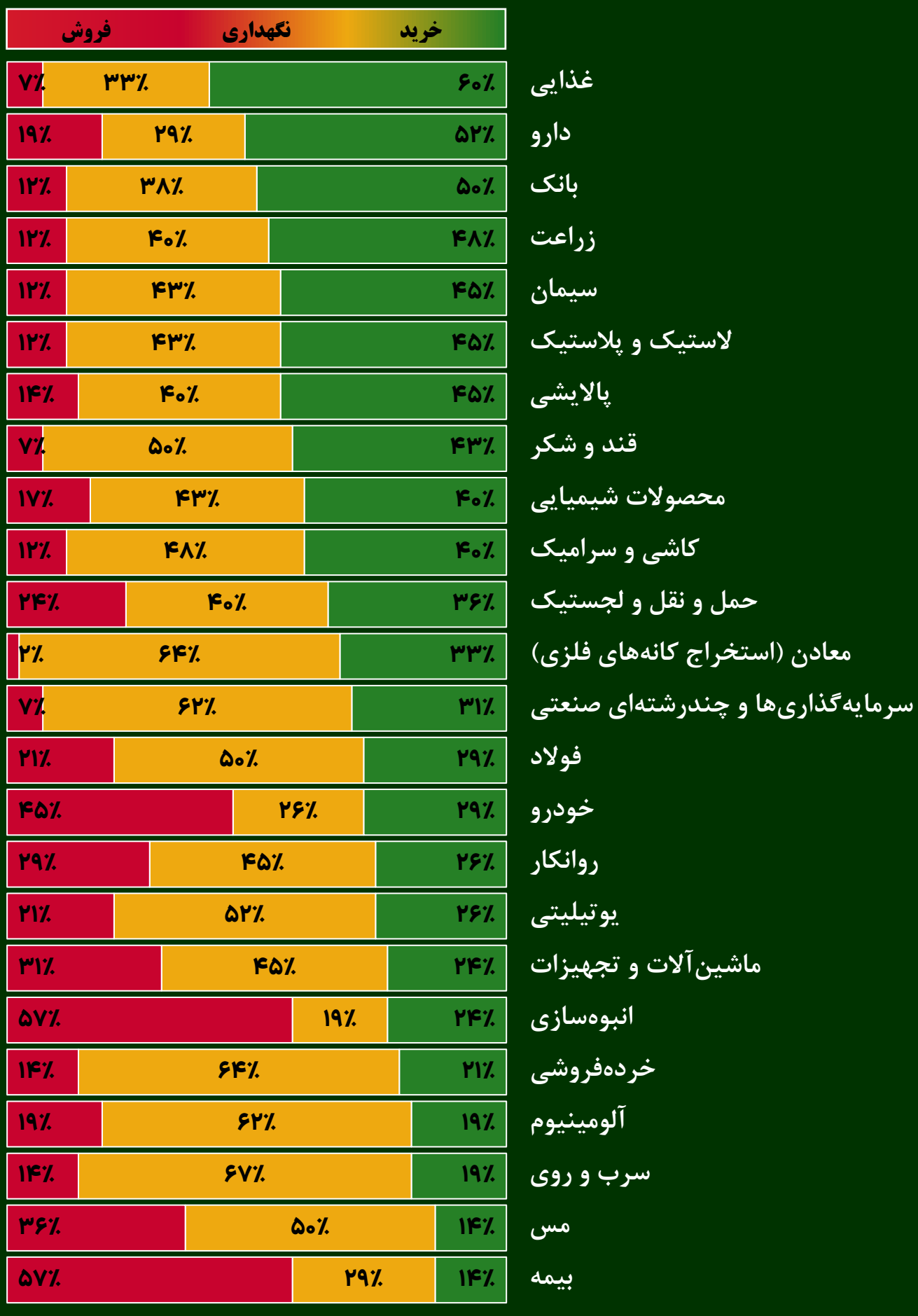

با مشارکت خبرگان سرمایه‌گذاری

احسان حریرچی، احسان عسکری، امیرمحمد گلوانی، امین اله دادی، برزو حق‌شناس، حسن کاظم‌زاده، حمید محمدی اصل، حمیدرضا حدادیان، حمیدرضا کچوئی، رضا خانکی، رضا رشوند، سروش گرامی، سعید عظیمی، سهند جلال سهندی، سیاوش وکیلی، سیدفرهنگ حسینی، سینا رهبرشهلان، علی اسکینی، علی اصغرزاده صادق، علیرضا توکلی کاشی، علیرضا کیان، فرید شعبانی، قاسم آزاد، کمال خان‌زاده، محمد اقبال‌نیا، محمد نوربخش، محمد هنرمند قالیباف، محمدیوسف امین‌داور، محمدحسین اخلاقی، محمدرضا ژیلائی، مسعود بهمنی راد، مصطفی بابالو، مصطفی مصری‌پور، مهدی اسکندری، مهدی حسینی فشمی، مهدی دلبری، مهدی رباطی، مهدی ساسانی، مهدی طحانی، مهدی کریمی، نوید قدوسی، همایون دارابی

پیش‌بینی خبرگان سرمایه‌گذاری ایران

برای هر یک از صنایع زیر از سه موقعیت «خرید»، «فروش» یا «نگهداری» کدام موقعیت را انتخاب می‌کنید؟

پیش‌بینی خبرگان سرمایه‌گذاری ایران

۵ نماد (شامل سهام و صندوق‌های سرمایه‌گذاری) که به باور شما بیشترین بازدهی را طی ۶ ماه آینده خواهند داشت، معرفی کنید

سهامی که بیش از ۳ بار تکرار شده‌اند

دوایکس ۶	فولاد ۶	سخوز ۵	پالایش ۳	جهش ۳
چدن ۳	خزامیا ۳	دسبحان ۳	شگستر ۳	فاذر ۳
فایرا ۳	فخوز ۳	وتجارت ۳	ونوین ۳	

سهامی که دو یا یک بار تکرار شده‌اند

نماد	تکرار	نماد	تکرار	نماد	تکرار	نماد	تکرار	نماد	تکرار
اخابر	۲	اسیاتک	۱	حتاید	۱	سیتا	۱	کاما	۱
اروند	۲	افق	۱	حسینا	۱	سیسکو	۱	کچاد	۱
بمپنا	۲	البرز	۱	حکشتی	۱	سینرژی	۱	کرماشا	۱
بیدار	۲	آردینه	۱	خپارس	۱	شپدیس	۱	کزغال	۱
پارسان	۲	آساس	۱	ختوقا	۱	شپنا	۱	کصدف	۱
پکرمان	۲	آسیاتک	۱	خودرو	۱	شتاب	۱	کطبس	۱
دزاگرس	۲	آکو	۱	دابور	۱	شتبریز	۱	کلر	۱
دفارا	۲	آگاس	۱	دارو	۱	شراز	۱	کیانا	۱
شبریز	۲	آلتون	۱	داروند	۱	شکربن	۱	کیمیا	۱
شتران	۲	بانکو	۱	دپارس	۱	شیراز	۱	لوتوس	۱
شگویا	۲	بکابل	۱	دتولید	۱	شیران	۱	مبین	۱
فپنتا	۲	بگیلا	۱	درازک	۱	طلا	۱	نفتو داریوش	۱
فزر	۲	بورس	۱	دلر	۱	غانیزان	۱	نقرابی	۱
فسپا	۲	پارسیان	۱	دلقما	۱	غصینو	۱	نور	۱
فملی	۲	پرتو	۱	دیران	۱	فارما	۱	نیان	۱
کالا	۲	پیزد	۱	رتاپ	۱	فباهنر	۱	نیروترانسفو	۱
کگل	۲	تابان	۱	رشدی	۱	فجر	۱	نیشکر	۱
کگهر	۲	تادیکو	۱	رمپنا	۱	فرابورس	۱	هجرت	۱
گوهر	۲	تجلی	۱	رویین	۱	فزرین	۱	وبانک	۱
لطیف	۲	تلیسه	۱	زفکا	۱	فساپ	۱	وبصادر	۱
مهرمام	۲	تیپیکو	۱	زکوثر	۱	فسوژ	۱	وخاور	۱
موج	۲	ثمسکن	۱	زهلال	۱	فکور	۱	وساخت	۱
وبملت	۲	ثنوسا	۱	سبزوا	۱	فهامون	۱	وکغدیر	۱
وپخش	۲	جوانه کوچک	۱	سفارس	۱	فوکا	۱	وگردش	۱
وتوکا	۲	جوین	۱	سکرمان	۱	قرن	۱	ولتاژ	۱
احیا	۱	چخزر	۱	سمنتوداریوش	۱	قزوین	۱	یکان	۱

رقابت بیت‌کوین و هوش مصنوعی؛ چرا ماینرها ذخایرشان را می‌فروشند؟

تیم تحلیل پردازش اطلاعات مالی مبنا – مجید عزیزی

صنعت استخراج بیت‌کوین در سال ۲۰۲۶ با تحولی مهم روبه‌رو شده است. رشد تقاضا برای مراکز داده هوش مصنوعی، برخی شرکت‌ها را به فروش بیت‌کوین و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های پردازشی سوق داده است. آیا هوش مصنوعی به رقیب اقتصادی ماینینگ تبدیل می‌شود؟

فروش بیش از ۶۲ هزار بیت‌کوین توسط چهار شرکت

گزارش‌های منتشرشده تا نوامبر ۲۰۲۶، ارقام زیر را نشان می‌دهند:

MARA Holdings: فروش ۴۰٬۵۸۱ بیت‌کوین در سال ۲۰۲۶.

Riot Platforms: فروش ۲۰٬۲۶۴ بیت‌کوین در ۹ ماه نخست سال.

Hyperscale Data: فروش حدود ۱٬۱۱۳ بیت‌کوین برای کاهش بدهی و توسعه دیتاسنتر هوش مصنوعی.

Rumble: کاهش حدود ۱۹۸ بیت‌کوین از ذخایر در سه‌ماهه سوم و فروش ۹۴٬۶۸ بیت‌کوین باقی‌مانده در اکتبر. این شرکت، ماینر متعارف بیت‌کوین نیست.

مجموع فروش و کاهش ذخایر گزارش‌شده حدود ۶۲٬۲۵۱ بیت‌کوین است. این رقم به دوره‌های متفاوت مربوط است و تمام آن صرف هوش مصنوعی نشده؛ بازپرداخت بدهی و تأمین نقدینگی نیز از اهداف فروش بوده‌اند.

چرا زیرساخت هوش مصنوعی برای ماینرها جذاب است؟

ماینرها به برق، زمین، اتصال به شبکه و تأسیسات صنعتی دسترسی دارند؛ منابعی که مراکز داده نیز به آن‌ها نیاز دارند.

قراردادهای بلندمدت خدمات پردازشی می‌توانند در مقایسه با درآمد وابسته به قیمت بیت‌کوین، جریان نقدی باثبات‌تری ایجاد کنند.

البته تبدیل مزرعه استخراج به دیتاسنتر هوش مصنوعی ساده نیست. دستگاه‌های **ASIC** برای پردازش هوش مصنوعی مناسب نیستند و این تغییر به سرمایه‌گذاری در **GPU**، سرور و سیستم‌های خنک‌کننده پیشرفته نیاز دارد.

پیامد این تغییر برای بیت‌کوین چیست؟

افزایش فشار فروش: عرضه ذخایر شرکت‌ها ممکن است بر قیمت اثر بگذارد؛ اما نتیجه به تقاضا و نقدشوندگی بازار بستگی دارد.

تغییر هش‌ریت: انتقال ظرفیت انرژی ممکن است قدرت پردازشی شبکه را تحت تأثیر قرار دهد. تعدیل سختی به تنظیم زمان تولید بلاک کمک می‌کند، اما تضمین‌کننده امنیت شبکه نیست.

آیا هوش مصنوعی جای بیت‌کوین را می‌گیرد؟

فروش ذخایر لزوماً نشانه خروج سرمایه از کل بازار کریپتو یا آغاز روند نزولی نیست.

هوش مصنوعی فعلاً بیش از آنکه رقیب بیت‌کوین به‌عنوان یک دارایی باشد، رقیب صنعت استخراج در جذب انرژی، سرمایه و زیرساخت است.

رقابتی که می‌تواند آینده اقتصادی صنعت ماینینگ را تغییر دهد.

سرمایه‌گذاری با آسودگی خاطر؛ دسترسی به سرمایه حتی در روزهای تعطیل | صندوق‌های سرمایه‌گذاری درآمد ثابت «لوتوس پارسیان» و «پیروزان پارسیان» با ساختار صدور و ابطالی و پرداخت سود ماهانه، گزینه‌ای برای سرمایه‌گذارانی است که به دنبال مدیریت وجوه نقد و بهره‌مندی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بزنگاه بازارها هستند. یکی از مزیت‌های این دو صندوق، امکان ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری و دریافت وجه در روزها و ساعات غیر کاری است. تأمین سرمایه لوتوس پارسیان به عنوان مدیر این دو صندوق امکان جدیدی فراهم کرده است که بر اساس آن سرمایه‌گذاران می‌توانند در روزها و ساعات غیرکاری هم تا ساعت ۲۳ واحدهای سرمایه‌گذاری خود را تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان در هر صندوق ابطال کنند و حداکثر ظرف پنج دقیقه وجه آن را در حساب بانکی خود دریافت کنند. این خدمت در حال حاضر برای دارندگان حساب بانک پارسیان در صندوق پیروزان و دارندگان حساب بانک پارسیان و بانک کشاورزی در صندوق لوتوس فراهم شده است. ثبت درخواست علاوه بر مرکز سرمایه‌گذاری آنلاین لوتوس، اینترنت‌بانک و موبایل‌بانک پارسیان، از طریق کد دستوری #۸۶۵۶*۵۰۰* امکان‌پذیر است. لوتوس پارسیان بزرگترین شرکت تأمین سرمایه کشور است که همواره سعی داشته با نوآوری در ارائه خدمات، پیشرو باشد. آشنایی بیشتر: **Lotusib.com**

برای سرمایه‌گذاری
کلیک کنید

صندوق «رشد پایدار» آبان با بازدهی مؤثر سالانه ۴۰.۱٪، مسیری مطمئن برای حفظ ارزش دارایی است. این صندوق با ترکیبی بهینه از اوراق درآمد ثابت و سپرده‌های بانکی، بازدهی فراتر از نرخ مصوب بانکی را در بستری نقدشونده فراهم می‌کند. حذف کارمزد در صورت خرید از کارگزاری آبان و معافیت مالیاتی، «رشد» را به گزینه‌ای کارآمد برای متعادل‌سازی پرتفوی و کاهش نوسانات سبد سرمایه‌گذاری تبدیل کرده است. بهره‌مندی از بازارگردانی فعال، نقدشوندگی سریع دارایی را در هر شرایطی از بازار تضمین می‌کند. برای سرمایه‌گذاری، نماد «رشد» را در سامانه معاملاتی خود جست‌وجو کنید.

برای سرمایه‌گذاری
کلیک کنید

پیشنهاد می‌کنیم بنا به توصیه خبرگان سرمایه‌گذاری مبنی بر داشتن ۵۲ درصد سهام با خرید صندوق دوایکس کیان سودی فراتر از میانگین بورس کسب کنید. این صندوق شاخص کل را دنبال می‌کند و به دلیل خاصیت اهرمی در دوران رونق می‌تواند بازدهی بالاتری برای سرمایه‌گذار ایجاد کند.

برای سرمایه‌گذاری
کلیک کنید

داشبورد تخصصی اختیار معامله ره‌آورد، ابزار جامع شما برای تحلیل و پایش یکپارچه تمامی قراردادهای آپشن در بازار سرمایه و بورس کالاست. در این داشبورد، به مجموعه‌ای کامل از داده‌های بازار شامل لیست قراردادها، قیمت‌های اعمال، سررسیدها، نوسانات قیمتی، حجم معاملات، ارزش بازار و وضعیت لحظه‌ای خرید و فروش دسترسی دارید. این اطلاعات در کنار ابزارهای مهمی مانند ابزار ساخت استراتژی دلخواه، ماشین حساب بلک شولز و ... بستر لازم را برای ارزیابی واقع‌بینانه بازار و پایه‌ریزی استراتژی‌های معاملاتی دقیق در اختیار شما قرار می‌دهد.

برای ورود به ره‌آورد
کلیک کنید

نهادهای مالی می‌توانند برای معرفی صندوق‌ها و محصولات سرمایه‌گذاری خود

به آیدی تلگرام @Feghtesadadmin پیام داده یا با شماره تلفن ۰۲۱-۴۷۱۸۰۸۰۱ تماس بگیرند.

کیان تریدر؛ همه مسیر در یک نگاه؛ اگر به دنبال یک سامانه معاملاتی سریع، هوشمند و حرفه‌ای هستید، کیان تریدر انتخاب شماست. با امکاناتی مانند اپلیکیشن موبایل، اعتبار آنی، ابزارهای تحلیل، سفارش‌گذاری سریع و نمایش حرفه‌ای پرتفوی، همه نیازهای معاملاتی خود را در یک بستر تجربه کنید و فرصت‌های بازار را دقیق و سریع‌تر مدیریت کنید.

برای ثبت‌نام آنی
کلیک کنید
کیان تریدر

موفقیت در بازار سرمایه بیش از حدس و گمان، به شناخت مسیر حرکت سرمایه وابسته است. مدیران و فعالان بازار برای تخصیص بهینه دارایی نیازمند داده‌های شفاف و لحظه‌ای هستند. فاندینو با پایش بیش از ۵۰۰ صندوق بورسی و تحلیل جریان نقدینگی، امکان ردیابی پول هوشمند و شناسایی صنایع جذاب را در یک بستر واحد فراهم کرده است تا بدون سردرگمی در داده‌های پراکنده، بهترین تصمیم را بگیرید؛ شفاف، داده‌محور و هوشمند.
برای آشنایی بیشتر کلیک کنید

برای ورود به فاندینو
کلیک کنید

زراینوست نظر نمی‌دهد؛ اندازه می‌گیرد. هفت مدل پیش‌بینی داده‌محور، هر روز معاملاتی یک ساعت پیش از پایان معاملات طلا در بورس، بازار را می‌سنجند و فقط وقتی فرصت معناداری ببینند — حدود یک روز از هر چهار روز — برآوردی با جهت، احتمال و بازه‌ی مشخص صادر می‌کنند. کارنامه‌ی پنج سال: ۴۳۰ برآورد ثبت‌شده، ۷۴٫۴ درصد تحقق، بدون حذف حتی یک مورد. در کنار آن، تخمین قیمت بازگشایی صندوق‌های طلا، سه شاخص اختصاصی که هر روز حال‌وهوای بازار را می‌سنجند، رصد فرصت‌های آربیتراژ، مقایسه‌ی گزینه‌های سرمایه‌گذاری و اخبار مؤثر بازار طلا، یکجا در اختیار شماست. برای دیدن کارنامه‌ی کامل و جزئیات تک‌تک برآوردها، وارد سایت زراینوست شوید.

برای ورود رایگان
کلیک کنید
زراینوست

بانکینو؛ نخستین نئوبانک ایران و بازوی دیجیتال بانک خاورمیانه، با تکیه بر اصالت و نوآوری، تمام خدمات بانکی را به‌صورت آنلاین در کنار مدیریت هوشمند مالی برای کاربران فراهم کرده است.

برای ورود
کلیک کنید
بانکینو

خبرگان سرمایه‌گذاری بخشی از سبد سرمایه‌گذاری را به گزینه با درآمد ثابت اختصاص داده‌اند که برای آن صندوق درآمد ثابت کیان را پیشنهاد می‌کنیم. این صندوق با سود موثر سالانه ۴۰ درصد بسیار فراتر از بانک بازدهی دارد و حتی اگر چند روز بعد تصمیم به برداشت پولتان بگیرید نه تنها به سرعت نقدشونده است، بلکه هیچ سودی از شما کم نمی‌شود.

برای سرمایه‌گذاری
کلیک کنید
کیان

نهادهای مالی می‌توانند برای معرفی صندوق‌ها و محصولات سرمایه‌گذاری خود
به آیدی تلگرام @Feghtesadadmin پیام داده یا با شماره تلفن ۰۲۱-۴۷۱۸۰۸۰۱ تماس بگیرند.

فردای اقتصاد

رسانه تصویری اقتصاد و بازارها

وارن بافت:

«مهم‌ترین سرمایه‌گذاری که می‌توانید انجام دهید، سرمایه‌گذاری روی خودتان است»

«فردای بازارها» یک مجله موبایلی هفتگی است که در آخرین ساعات هر هفته منتشر می‌شود. در این مجله نه تنها به تحلیلی جامع از روند بازارها و سناریوهای آینده دسترسی پیدا می‌کنید بلکه از فرصت‌های سرمایه‌گذاری موجود نیز مطلع می‌شوید.

مأموریتی که مجله «فردای بازارها» برای خود تعریف کرده است اطلاع‌رسانی حرفه‌ای از فرصت‌ها و ریسک‌های در حال تغییر بازارهاست تا سرمایه‌گذاران با اشراف کامل به سناریوهای محتمل به خرید و فروش محصولات سرمایه‌گذاری و دارایی‌ها مبادرت کنند. محتوای این مجله موبایلی در واحد مطالعات بازار «فردای اقتصاد» تولید می‌شود.

WWW.FARDAYEEGHTESAD.COM

تهران. میدان آرژانتین. ابتدای خیابان الوند. پلاک ۱۹. طبقه اول

| کدپستی: ۱۵۱۴۹۴۴۸۳۵ | تلفن: ۴۷۱۸۰۸۰۱ ۰۲۱